

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Alternativ titel | Alternative title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Lucie Hørlyk ; Omslagstegning af F. Kraul.

Under Tropesol : Fortællinger fra Dansk
Vestindien

Tropefortællinger fra Dansk Vestindien. Minde-
Udgave.

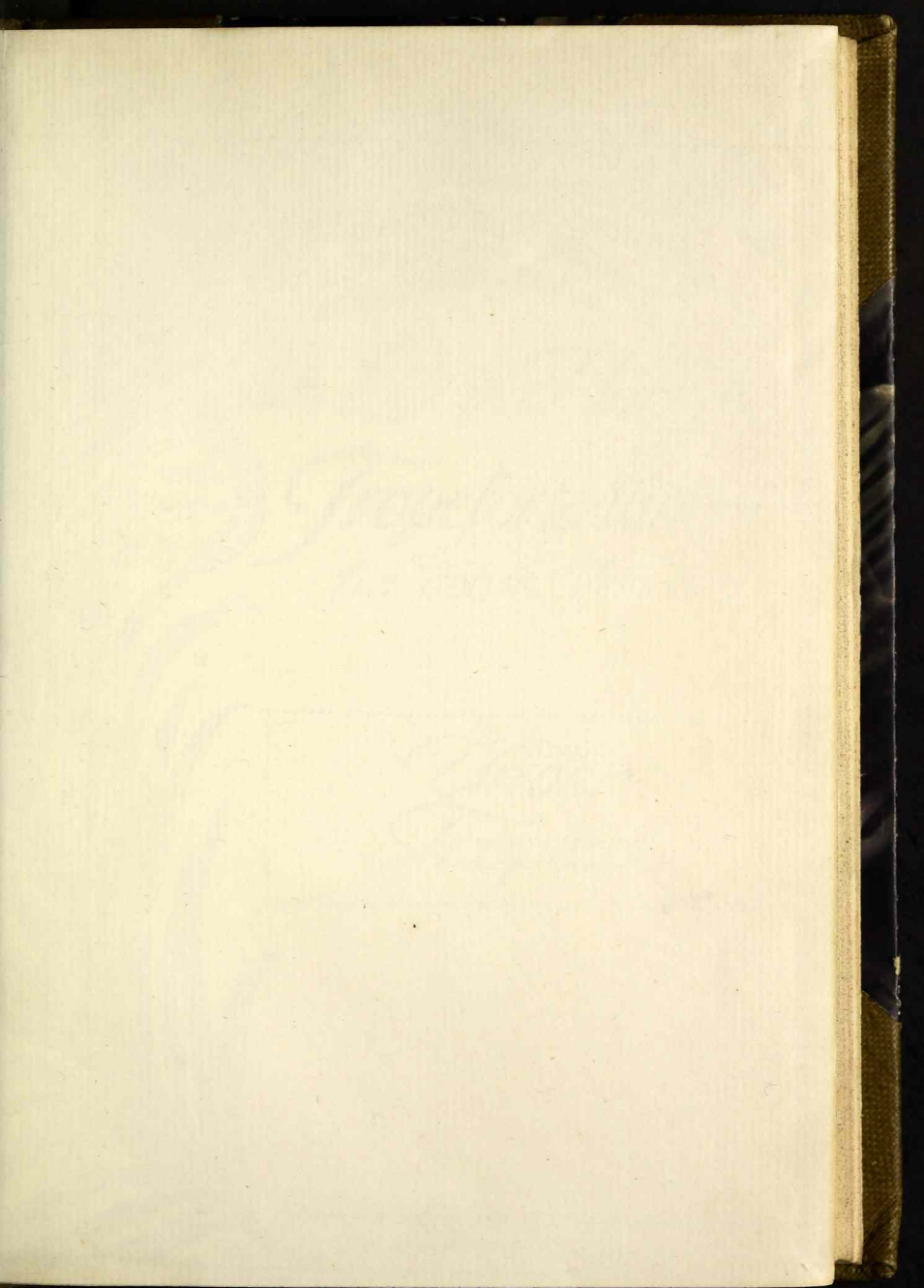
København : Det Schønbergske Forlag, 1913
218 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

James O. Harkins

Proprietor

The Bank of America

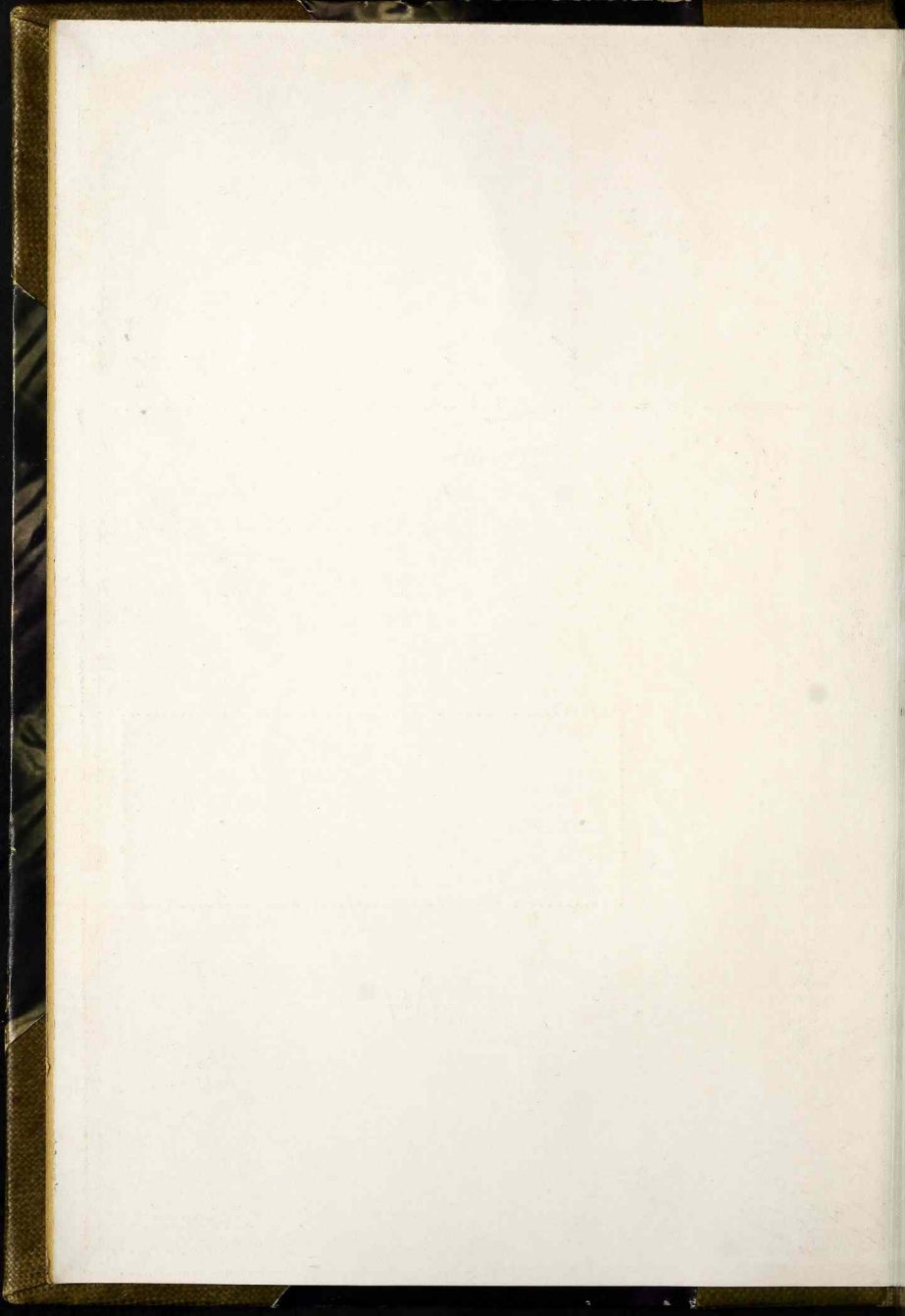

Lucie Flörlyk
Tropefortællinger
· fra dansk Vestindien ·

*Under
Tropesol*

1894 1/544

Det Schönbergske Forlag, København.
For Norge: J. W. Cappelen, Kristiania.

LUCIE HØRLYK
TROPE
FORTÆLLINGER

• FRA DANSK VESTINDIEN •

□□□□□□

UNDER
TROPESOL

FR.

DET SCHÖNBERGSKE FORLAG

Af LUCIE HØRLYK udkom tidligere:

UNDER TROPESOL

FORTÆLLINGER FRA DANSK VESTINDIEN

1. Udgave. 1907. 3.00.

FRA GENERALGUVERNØRENS DAGE

FORTÆLLING FRA DANSK VESTINDIEN

1. Udgave. 1908. 3.50.

DEN GAMLE PLANTAGE

FORTÆLLING FRA DANSK VESTINDIEN

1.—2. Oplag. 1909. 4.00.

SOMMER

EN SAMLING FORTÆLLINGER.

1. Udgave. 1910. 2.50.

META HAUCH. ROMAN.

1.—2. Oplag. 1911. 3. Oplag. 1912. 4.00.

TROPEFORTÆLLINGER

I MINDEUDGAVE.

FRA GENERALGUVERNØRENS DAGE

2. Udgave. 1912. 2.00.

DEN GAMLE PLANTAGE

3. Oplag. 1913. 2.00

UNDER TROPESOL

NANNA JUDITH — LIVET DERUDE —

ORKANEN — DE TRE SØSTRE —

HUN VAR HVID

2. Samlede Udgave. 1913. 2.00.

LUCIE HØRLYK

UNDER TROPESOL

FORTÆLLINGER FRA DANSK VESTINDIEN

DET SCHØNBERGSKE FORLAG

ERNST BIERBERG & MICHAEL H. JENSEN

KØBENHAVN

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKLÆR)

NANNA JUDITH

FORTÆLLING FRA ST. THOMAS

STUDY AKAH

THE STUDY OF THE

DET er sen eftermiddag.

Henover St. Thomas brede, beplantede kaj kaster træerne lange skygger.

Beaumonden er vendt hjem fra Tennis, spasere- eller køreture, og alle skal en vending ned til vandet inden middag, — det er en nødvendig afslutning paa eftermiddagen.

Man hilser, passiarer, nidstirrer, sætter sig eller driver langsomt frem og tilbage.

Urviserne paa det gamle røde fort staar paa halv syv.

Paa en bænk nær ved vandet sidder en ung mand alene. Hans friske, sunde farve viser, at han ikke er gammel i Vestindien. Han har skudt den hvide Stanleyhat lidt bag ad nakken og støtter hagen imod sølvknappen paa sin stok. Han sidder, som om hans tanker ikke er ganske nærværende, skønt hans øjne med en vis iagttagende opmærksomhed følger de forbigaaende.

En gammel sirlig klædt herre, der har gaaet frem og tilbage et par gange, hilst af alle, men uden at blive tiltalt eller tiltale nogen, stiler hen imod bænken, som paa denne tid af døgnet efter stiltiende overenskomst betragtes som hans private. Der er et stænk af spydighed i stemmen, da han med stor høflighed spørger: »Ma a man sætte sig?«

Den unge mand, der endnu ikke er inde i de hævdvundne privilegier, løfter paa hatten med et høfligt: »Selvfølgelig, Hr. Justitsraad!«

Den gamle vifter muligt støv af bænken med sit silkelommelortørklæde og sætter sig forsigtigt. Han har lige faaet guldlorgnetten pudset og sat godt fast paa næsen, da en flok unge piger svinger ind fra Main-street.

De er ganske unge, men bevæger sig med dame-sikkerhed. Inden de naar bænken, hvor de to herrer sidder, smutter blikke ud af øjenkrogene, og læber bevæges til en sagte bemærkning; men da de gaar forbi, ser de stift ud imod havneindløbet.

»Pas nu paa, Hr. Doktor, det var meuten!« Justitsraaden lægger dæmonisk klang i stemmen, »den vil gøre Dem tryk, for siden — at fange Dem og suge Deres hjærteblod.«

Doktoren følger de unge damer med sine iagttagende øjne, men svarer ikke.

En vogn kommer rask kørende.

Under kaleschen, der hviler paa 4 høje stænger, sidder to smaapiger med en rigdom af sorte krøller — paaklædte som dukker i et udstillingsskab — og en hvidklædt dame.

Damen er smuk med fine, jødiske træk og mat i huden af pudder.

Justitsraaden rejser sig og hilser; doktoren følger hans eksempel.

Damens smægtende, mørke øjne glider langsomt, som et kært tegn, hen over den unge mand, over hans ansigt og kraftige skikkelse, hen til den gamle justitsraad, som de overgyder med et pludseligt straalebad.

Nu lyder der musik af blæseinstrumenter. Den kommer nærmere. Det er »Napoleons marsch over Alperne«. Alle ser hen ad den kant, hvorfra tonerne kommer. Det er soldaterne, der vender hjem fra marschtur. Som fortrop en flok kvinder og børn, halvt løbende, halvt dansende, de fleste baglæns, alle vrikende i takt til musiken. Saa sekondløjtnanten, svej i ryggen med sammentrukne bryn, fulgt af 40 mand.

Idet han gaar forbi justitsraadens bænk, sænker han sablen til hilsen, dog uden at mindske sin krigerske strænghed.

»Det er synd!« siger justitsraaden.

»Hvilket?«

»Saa megen holdning og saa megen aand! Den unge mand kunde sikkert blive en stor feltherre.« Han ryster bekymret paa hovedet. »Men det er svært med saa faa soldater.«

Den lille styrke var i taktfast marsch defileret forbi hen imod kasernen.

»Hvem er hun?«

Doktoren havde rettet sig i sædet og saa skarpt frem for sig. Den gamle herre slap med øjnene de hvide uniformer og fulgte retningen af hans blik.

»Hun der — pgebarnet! Ja, hvem er hun? Jeg kan skam ikke holde rede paa dem. I min tid tog det en snes aar at blive voksen, men det er der ikke tale om mere. Da ikke her. De gror som ukrudt efter regn. Jo, nu ser jeg — det er jo Marion, min guddatter Marion Mourris. Ja, er det nu ikke utroligt! Jeg siger Dem, det er ikke en maaned siden, at jeg saa hende sidst — da var hun et halvvoksent pgebarn — og nu, nu ser hun ma foi ud, som hun var fiks og færdig.«

Han satte brillerne bedre fast, og begge sad og saa hen imod en flok børn, som fra den nærliggende park, hvor de havde opholdt sig med deres barne-piger, var bleven lokket frem af militærmusikken. I spidsen for dem gik en høj, hofteslank pige, endnu uudviklet, men med spænstig kraft i holdning og bevægelser. Hendes mund stod halvt aaben, og øjnene havde et udtryk, som sansede hun kun tonerne, hun fulgte. Det lange haar, der hang glat og matsort ned om hendes skuldre, løftede sig som en kaabe under hendes hurtige, rytmiske gang.

»Hvem er hun?« spurgte doktoren igen.

»Ja, hun hedder, som jeg siger Dem, Marion«,

kom det lidt utaalmodigt fra den gamle. »Hendes far er købmand.«

Lidt efter føjede han til, som noget, der skulde siges: »Hun er kulørt.«

Justitsraaden skævede fra siden op over lorg-netterne, saa rejste han sig.

»Nu er klokken straks syv. Tager De en cock-tail med?«

»Tak, De ved nok, at«

»Ja, det er sandt, Doktoren er jo afholdsmænd. Ja, det skal jo være saa sundt.« Og han føjede til med sit spydigste smil: »Tænk paa mig, naar De nyder Deres mousserende æblecider.«

Doktoren hilste: »Tak, det skal jeg!«

Justitsraaden gik med smaa, elastiske skridt over imod hotellet.

Doktoren skyndte sig op ad guvernementshøjen til sit hus. Han skulde have et styrtebad inden mid-dag. — — — — —

Doktor Bang var kommen hjem fra sin morgen-ronde. I tre timer havde han gaaet bakke op og bakke ned, mest ad de lange trapper, der i stedet for veje skærer op ad St. Thomas' høje. Megen uhumskhed og uhjælpelig elendighed havde han maattet se paa og høre om. Han var det, der populært kaldtes »poor peoples doctor«. Der var noget næsten komisk ved at komme lige fra hospitalstjenesten, ladet med friske kundskaber om alt det nyeste nye paa medicinens og antiseptikkens omraade og saa — disse forhold. Ja — havde de syge endda haft tillid til hans viden, men det havde de ikke, det følte han. De troede mere paa deres »bush«, lægende urter, som de bandt paa det »værkende« sted, eller sympatimidler, obiakun-ster — en slags troldtøj — eller i bedste tilfælde kvak-salverkure med amerikansk patent-medicin. Allige-vel sendte de altid bud til den danske læge, kom-munelægen, naar de trængte til hjælp, han skulde

tilse dem gratis, og naar det ingenting kostede, kunde man jo gerne høre, hvad han mente.

Bang var vendt ødelagt og mismodig hjem fra sin solhede, utilfredsstillende morgentur. De negre var noget pak, de gjorde jo ikke, hvad man sagde; man kunde da for pokker ikke kurere folk imod deres vilje. Han vilde give dem Fanden, vilde han.

Frokosten blev sat ind. Hans sorte kok lavede en ganske civiliseret bøf, skønt — pebret var den, som en ulykke. Naa, for resten — det var jo en af hans egne teorier, at Evropæerne fik slappe tarme, fordi de ikke, ligesom de indfødte, aad det peber, som Vorherre til overflod lod vokse til dem. Ja — peber var godt! Noget maatte man have for at »kradse op«.

Det hjalp at faa noget at spise; da han var naaet til kaffen og cigaren, havde han taget sit parti. Saa-dan en »Henry Clay« direkte importeret, den var nu rar! Han kælede for dæksbladet. Ja — han vilde gøre saa lidt ved sin praksis som muligt, og saa vilde han studere spedalskhed for egen regning. Her var rig lejlighed. Maaske samle stof til en doktordisputats. Han vilde arbejde, vilde han.

Den fine portion i byen tiltalte ham ikke. Han syntes, efter de iagttagelser, han hidtil havde gjort, at han i selskab med den snart blev hensat til højsalig Frederik d. VI's dage og snart sprang lidt foran sin egen tid.

Etiketten var stram og stivbenet. Standspersonerne vaagede med nidkærhed over den lille stump honneur, der kunde tilkomme hver især. Men samtidig havde den frimodige immoralitet, der herskede i de lavere lag, sneget sig op efter, havde inficeret luften. Han sporede den i mændenes tale og kvindernes latter. Denne moderniserede Afrika-kynisme passede til den afmaalte bedsteborger-korrektthed som en kokotte i en hestehaars-sofa. Nej — han vilde arbejde og passe sig selv; og naar han trængte til op-

muntring, vilde han ryge sig en god cigar, for det kunde man faa her.

Han blev afbrudt i sine betragtninger af en stemme, der kaldte udenfor huset: »Er Doktoren hjemme?« Det lød som en drengestemme.

Han lod røgen langsomt gaa ud gennem næsen og svarede uden at rejse sig: »Ja vel! Er der noget?«

»Oh ja, please! Det haster!«

Han gik ud paa sit galleri og saa ned.

Paa en smudsig, forpjusket hest med burrer i manke og hale, der øjensynlig lige var fanget ind fra »buskene«, sad en ung pige. Doktoren kendte hende straks, det var hende fra kajen. Hun saa op imod ham med angst i øjnene og talte forpustet.

»Min mormor blev pludselig saa syg. Det vil sige hun har været syg længe, men ikke som nu. Jeg var alene med hende. Den gamle doktor er ikke hjemme, vil De komme med?«

»Hvor bor Deres mormor?«

»Paa Synagøgehøjen. Nanna Judith hedder hun. Spørg bare efter Nanna Judith, alle kender hende; jeg tør ikke vente.«

»Jeg skal komme med det samme. Hvad tror De, der er i vejen?«

»Jeg tror« — hun vendte hesten, saa han ikke kunde se hendes ansigt — »jeg tror — at mormor er ved at dø.«

»Er hun alene nu?«

»Nej, jeg har sendt Molly — hende, der passer syge — op til hende. Vil De komme rigtig, rigtig snart?«

Hun huggede hælen i siden paa hesten for at betegne, at den skulde venstre om, — det eneste sele-tøj, den havde paa, var en grime med et reb paa højre side; den forstod ordren og det opmuntrende tilraab og skramlede ned ad den bratte skraaning, saa smaastenene feg til siderne. Bang fik sin korkhjælm paa og skridtede rask bag efter.

Saa snart han naaede foden af Synagogehøjen, lovede han en dreng 5 cents, hvis han hurtig kunde vise ham vej til Nanna Judiths hus.

Fyren pilede paa sine flade, storhælede fødder op ad bakken. Doktoren fulgte efter. Ved et velholdt, lille hus med galleri og grønmalede jalousier helt oppe paa toppen standsede vejviseren og rakte haanden ud, doktoren lagde den udlovede dusør i den og skyndte sig ind.

I husets største, ret rummelige værelse stod en stor massiv mahogniseng med himmel paa svære, drejede søjler; i den sad en gammel kone ret op med begge hænder knugede imod hjertet. Brystet arbejdede voldsomt, øjnene havde Asthma-patienters stive, anstrængte udtryk. Ved hovedgærdet sad et ældre, mørkt kvindemenneske, som rejste sig, da doktoren kom ind.

»Er det Nanna Judith?« spurgte han henvendt til den syge og tørrede sveden af panden.

»Ja, Doktor.«

»Er den aandenød kommen pludselig paa?«

»Ja«, svarede den gamle og vilde sige mere, men kunde ikke.

»Hun har haft det før«, forklarede den anden, »men ikke saa slemt.«

Doktoren foretog en undersøgelse.

»De har haft megen hoste?«

»Ja.«

»Vil De prøve at trække vejret lidt dybere?«

Hun forsøgte, men fik hoste.

»Har De sovet i nat?«

»Ikke i flere nætter. Jeg har ikke kunnet ligge ned.«

»Deres hjærte er overanstrengt. Det er af den megen hoste. Nu vil jeg forsøge at skaffe Dem lidt ro.«

Doktoren tog en morfinsprøjte frem.

»Kender De saadan en?«

Et lille smil gled over Nanna Judiths ansigt.

»Morfin — aah, ja, det kender jeg nok.«

Hun trak sit ærme op og lod ham roligt prikke sig i armen. Lidt efter lagde hun sig tilbage imod sine mange puder. Doktoren satte sig paa en stol ved sengen for at afvente resultatet af indsprøjtningen.

Han saa sig om i værelset. Hvor mon den unge pige var bleven af? Han havde straks følt det som en skuffelse, da han traadte ind i værelset, at hun ikke var her; senere havde diagnosen taget hans interesse. Dette var et ejendommeligt tilfælde: øjensynlig en stærk konstitution og en sjælden kraftig og harmonisk legemsbygning. Fortættelsen i lungen var i sig selv ubetydelig, men hjertet var svagt, skønt uden organisk fejl; det taalte ikke anstrængelsen med hosten. Han saa med interesse paa den gamle. Hun havde lukket øjnene, aandedrættet var ved at blive roligere, hænderne laa foldede over lagnet. De var mørkebrune og store, men ansigtet havde en farve som vissent løv, naar det begynder at krølle sig sammen af tørke. Trækkene var kraftige og regelmæssige. Hverken næsen eller munden havde præg af negerrace. Haaret var skjult under en hvid turban.

Hænderne begyndte at famle uroligt hen over lagnet. Han tog om haandlede for at føle pulsen; den gamle slog øjnene op.

»Doktor — De maa ikke tænke underligt om hende! Hun skulde ikke have gjort det! Hun er snart en ung dame, er Miss Marion! Hun var kommen herop for at bringe mig en besked — hun kommer her sommetider, gør Miss Marion — og saa fik jeg et af mine anfald, og saa kom netop mælkehesten fra plantagen — Mr. Mourris' plantage — forbi, og saa sprang hun op paa den for at komme hurtigere afsted. Hun vilde ikke have gjort det, naar hun ikke var bleven forskrækket, for det var jo ikke ladylike, og hendes søstre vilde aldrig have forglemt sig saadan«

»Saa, Nanna Judith, nu skal De ligge stille — ikke tale. Det var godt, at Miss Marion skyndte sig efter mig. De har det bedre nu, ikke sandt?«

»Jo, tak, Doktor, jeg har det saa godt nu —.«

»Nu skal De prøve paa at sove. Bliver det galt igen, saa send straks bud efter mig. Jeg kommer i hvert tilfælde imorgen tidlig.«

»Tak, Doktor! Tak! Molly, følg doktoren ud.«

Justitsraaden sad paa hotellets galleri og nød sin rum & vand. Det gjorde han hver aften, naar han ikke var inviteret ud, og det var han sjældent nu. Han kunde ikke tænke sig at blive herfra, og dog sad han her jævnlgt og blev i sort humør. De sparede paa belysningen heroppe, det kunde han ikke lide, i det hele taget al denne »besparing«, den irriterede ham; og saa var rumen ikke omhyggelig aftappet, den smagte af træ. I aften var der militærmusik i haven nedenfor hotellet, men det gjorde det ikke bedre. Næsten værre. Man sad her som en karikatur af sig selv, og det slemme var, at man folte det.

Undertiden bildte han sig ind, at det var St. Thomas, han længtes efter. St. Thomas som den havde været; St. Thomas som en blomstrende, levedygtig by med handel og færdsel og mange smukke kvinder. Kvinderne var det, som havde givet byen sin kolorit. Blege, sarte, nordiske, omplantede i fremmed jord, og sydlandske, mørke, luende som ildblomster. For saadanne fandtes engang.

Van Dockum havde ret, krydsningen af Evropeere og lyskulørte gav de skønneste kvinder.

Nu — drak man æblecider, naar man var tørstig, og mørke kvinder — fi donc!

Nej, man bliver gammel, og de unge er ikke unge. Der spares.

Han rejste sig og huggede vredt stolen i gulvet, trak sin grønne silkepung op af lommen og kaldte henimod billardsalen: »hov — boy!«

»Skal De allerede gaa, hr. Justitsraad?« stemmen kom fra den modsatte kant; han vendte sig ærgerlig om, der stod den unge doktor.

»Jeg skal hjem og iseng, jeg er gammel.«

»Det var kedeligt, jeg vilde have foreslaaet, at vi tog en drink sammen.«

»Æblecider! Eller hindbærlimonade, ja — det kunde De lide; men De faar ikke mig til nar.«

Doktoren smilede med et stort, pludseligt smil, det gjorde hans ansigt ganske ungt, næsten drengeagtigt.

»Men naar jeg nu lover, at jeg vil drikke hvilken gift, De ønsker — selv den mest undergravende — blot for at faa Deres selskab.«

Justitsraaden saa lidt usikkert paa ham, saa vendte han sig om og kaldte: »Du, dreng — hov!«

Langt borte fra lød et rullende: »Sir—r—r—r!« og lyden som af et fæl i trav. En lang mulatdreng fløj ind med et spring, som faldt han ned fra en salto-mortale, og stod ret lige overfor justitsraaden.

Den gamle herre tog sin sølvknappede stok, der stod ved hans stol, satte spidsen imod drengens mave og fjernede ham paa den maade et par skridt. Drengen stod fremdeles ret og gentog sit: »Sir—r—r—r?«

»Har I — har I Champagne?«

Drengen vendte det hvide ud af øjnene.

»Maa De Champagne, Doktor?«

»Jeg maa alt, Justitsraad, naar min læge giver mig lov, og i aften er han liberal.«

»Altsaa Champagne. I har ingen, du Jim eller Joe eller hvad du hedder i dag. I har ingen. Du behøver ikke at lade, som om I har; men apoteket er aabent endnu; forsvind, pst — tør, naturligvis.«

Drengen tumlede afsted i løb med armene langt forud for kroppen.

Doktoren var her paa hotellet for første gang.

Han saa hen over det lange, brede galleri, der lignede en loggia i et gammelt florentinsk palads. Han saa paa det tavlede marmorgulv og det solide jærngitter og ud paa parkens træer, der stod saa skære i farven, hvor gaslyset ramte dem. Bagved skintede man lanterneerne paa skibene i havnen, og langt ude vandet med en flimrende maanestribe. Musikken lød dæmpet nede fra parken.

»Her er smukt«, sagde han.

»Her var smukt.«

De sad begge en stund tavse, saa føjede den gamle til, ligesom for sig selv: »Eller er her smukt endnu? Er det mig, der er forbi, færdig — — kan I andre endnu faa skønheden ud af det?«

»I aften synes jeg, her er dejligt.«

De sad igen og saa frem for sig uden at tale, saa lød der klask af store, flade, nøgne fødder, det var Jimmy med Champagnen.

»Is!« kommanderede den gamle. »Og de høje krystalglas! Hvor mange har I tilbage af dem?«

»Fem, Sir — tror jeg.«

»Bring to og is i en skaal, der ikke er skaaret.«

Jimmy bragte det ønskede paa en anløben sølvbakke; hans røde tunge stak ud af den ene mundvig. Justitsraaden tog sin lommekniv op, og let og øvet skar han staaaltraaden over, lod proppen springe og fyldte glassene, uden at en draabe af det hvide skum spildtes.

Doktoren sad og saa paa ham. Det klædte de tynde, gullige hænder at haandtere den sølvhalsede flaske. Der var noget af l'ancien régime over hele skikkelsen, men tillige noget fordums, som om tiden var ilet forbi og han var bleven glemt.

Justitsraaden løftede det høje, rigt forsirede glas. »Skaal, nye Doktor!«

Doktoren rejste sig fra sin stol og hilste.

Der kom et fornøjet glimt i den gamles øjne ved dette tegn paa levemaade. Han satte sig rankere i

stolen, saa velvilligt paa den anden og sagde: »Naa, Doktor, er De bleven ked af at spille bavian?«

»Bavian?«

»Ja, De har ment det nødvendigt, for at holde os provinsielle ignoranter lidt paa afstand. Det falder Dem i grunden ret unaturligt, ikke sandt?«

»Hvad De er for en psykolog, Justitsraad!«

»Jeg kan fortælle Dem, at meuten har slaaet fast, at De ikke blot er bavian, men forlovet hjemme fra, og det er værre; men det — synes man — er det eneste, der kan forklare Deres forhærdede mangel paa interesse.«

»Ja saa, siger man det!« Doktoren drejede paa foden af sit glas og saa smilende ind i dets mange facetter. Justitsraaden kiggede paa ham over guld-lorgneten, han saa udtrykket i den andens ansigt for-andres, det blev alvorligt og tankefuldt.

»Jeg kommer til at tænke paa, Justitsraad«, — doktoren slap glasset og saa op — »De, som kender saa mange her, skulde De ikke kende en ældre, kulørt kone, der hedder Nanna Judith?«

»Om jeg kender hende? — Smukke Judith hed hun engang!« Han sad og saa lidt hen for sig som borte i sine tanker, saa saa han op og sagde: »Jo, hende har jeg kendt godt. Hun styrede i mange aar huset for min bedste ven — egentlig den eneste virkelige ven, jeg har haft herude. Hvorfor spørger De om det?«

»Aah — jeg blev hentet til hende i gaar og var der igen i morges, hun har haft et svært asthmananfald. Der er noget ejendommeligt ved hende, baade ved hendes væsen og hendes ydre.«

»Ja, hun var smuk engang, kan De tro.«

Justitsraaden fyldte glassene; saa saa han oprømt over paa doktoren.

»Vil De høre Judiths historie, saa vidt som jeg kender den; den er som et løsrevet blad af selve St. Thomas' historie.«

»Der er ikke noget, jeg hellere vil.«

Doktoren trak sin stol nærmere. Musikken i parken spillede »Kong Christian«, justitsraaden løftede sin hat to tommer fra hovedet og ventede, til den slog over i retræten, der altid endte koncerten, saa lænede han sig tilbage i stolen, tømte sit glas og begyndte:

»Folk var rige dengang, saa rige, at de spurgte ikke den offentlige mening om forlov. Det var klogt, for den offentlige mening er elastisk, og den kan gøre andet og mere, der har en rank ryg og en god pung, end den, der svejer for et giftigt aandepust og som maa skæve til højre og venstre for ikke at vække mishag.

Min ven Mac Lonny havde sin forretning i byen, og der var han den strænge, korrekte handelsherre; saa havde han en plantage paa højene bag ved byen, »My Fancy« kaldte han den; dér var han privatmand. Han var ugift, og mange skønne fruer og frøkner forsøgte at fange ham i deres kunstige garn, men Lonny lod sig ikke fange. Han havde en dag, da han var ovre hos gamle Bierg paa Maryhill, set et ungt pigebarn, som behagede hans øjne. Han vilde have hende med hjem. Bierg vilde ikke afstaa hende, hun havde været i huset fra lille, og hendes slægt hørte til paa plantagen. Lonny bød 100 patacon for hende. Bierg svarede, at slaveriet var ophævet anno 1848. Lonny bød 200. Tilsidst sagde han: »Jeg byder 300, og slaar I ikke til, saa tager jeg hende alligevel.« Bierg kaldte den unge pige ind. Det var Judith. Hun maatte selv vælge.

Judith hørte nøje efter, da man forklarede hende, hvad sagen drejede sig om; hun saa op paa den staltelige, hvide mand, og saa sagde hun:

»Jeg gaar med Massa!« —

Da jeg saa hende første gang, var hun en 35 aar, havde en varm gulbrun farve, smukke træk og holdning som en dronning. Kundskaber havde hun ikke,

men det forlangte vi ikke dengang. Hun var klog, den smukke Judith, og det, der var mærkeligere, hun var født med takt — usvigelig takt.

Først maa jeg fortælle, at hun og Lonny havde en datter. Bell hed hun. Hun var den gang 14 aar. Bell var ikke saa smuk som sin moder, men hun var, som rimeligt er, meget lysere; kun en kender kunde se, at hun var kulørt.

Hun havde under hele sin barndom boet paa »My Fancy« og var bleven undervist af en ældre engelsk frøken, der blev hentet hver morgen i faeton og blev kongelig betalt for sit arbejde. Men nu skulde Bell konfirmeres.

Lonny, der havde været haard som granit overfor verdens dom og indblanding, da det gjaldt ham selv, vaklede nu, da det gjaldt datteren.

Han var stolt paa sin maade. Han havde valgt Judith, fordi han foretrak hende; Bell var deres datter, han gav hende sit navn, han kunde ikke taale, at mennesker saa ned paa hende; men her, følte han, slog ikke hans villen og magtbud til. Kom hun ud mellem fremmede, vilde hun være udsat for, ja — sikker paa ydmygelser.

Jeg ved, at han omgikkes med tanken om at lade sig vie til Judith, og jeg raadede ham til det; hun var det virkelig værd; men han, der kendte forholdene bedre end jeg dengang, vidste ogsaa, at det vilde ikke gøre sagen klar. Jeg tror næsten ogsaa, at der var noget i ham selv, — vel nærmest slægtsstolthed — der satte sig op imod tanken.

For første gang i sit liv vaklede Lonny og saa ikke klart den vej, han skulde gaa. Han skævede til siderne, han blev usikker, og usikkerheden gjorde ham syg. I lang tid laa han af nervefeber, og en skønne dag hørte jeg, at de katolske præster — han var oprindelig katolik — havde været hos ham.

Da kendte jeg Judiths skæbne.

Dem klarer en syg mand sig ikke imod, især naar

hans egen vilje ikke er rank, og Lonny var brudt. En hvid mand kan elske en brun kvinde, saa han kan ikke være hende foruden, men han kan ikke i forhold til verden se paa hende som paa sin lige; eller rettere sagt, han kommer undertiden til at se paa hende med de andres øjne, og sker det, da gaar der brist paa kærligheden.

Bell trængte ind paa sin fader, hun vilde konfirmeres. Hun længtes efter omgang med andre unge og troede, at konfirmationen vilde hjælpe hende. Hun hørte ligesom Judith til den engelske kirke.

Hver gang Lonny drøftede sagerne med mig — noget, han nu jævnlig gjorde — talte jeg Judiths sag; jeg fandt, at et ægteskab maatte være den bedste løsning paa denne konflikt; men de katolske præster modarbejdede mig og beviste sikkert med lige saa slaaende argumenter det modsatte.

Lonny, der aldrig havde spurgt hverken til højre eller venstre, men blot gaaet sin egen vej, han var nu usikker, raadvild, skød afgørelsen over paa os andre og syntes, at den havde ret, som han sidst havde talt med.

Den eneste, der bevarede sin ro i denne stærkt bevægede tid, var Judith; hun passede Lonny som en udlært sygeplejerske, var altid i ligevægt, altid ved haanden.

Sad hun i sygeværelset, naar en af de katolske »fathers« kørte ind gennem indhegningen, rejste hun sig uden hast eller tegn paa uvilje, ordnede lidt ved sengen og sagde: »Sin præst skal man være alene med; jeg kommer igen, naar han kører bort.« Og saa gik hun stille ud af værelset.

Det var ikke, fordi Judith var en due, hun var snarere en høg — og hun vidste alt, hvad der foregik omkring hende — men hun havde en egenskab, som er sjælden hos folk af hendes farve, hun var stolt, og saa var hun moder. Hun selv var naaet højt. Hun havde følt sig stolt af sin stilling paa »My

Fancy«; men Bell — hun var en hvid mands datter, hun skulde naa endnu højere; og hun forstod godt, at her var hun i vejen.

Saa udviklede begivenhederne sig med rivende hast. Lonny havde skrevet til en ugift søster hjemme i Skotland og fortalt hende om sit forhold til Judith, om datteren, han holdt af og ønskede at gøre til sin arving, og bedt ogsaa hende om raad.

Med omgaaende skib kom damen selv og slog sig ned paa »My Fancy«.

— Nu kan De jo nok tænke Dem, med hvilke blikke en ældre skotsk frøken saa paa en svigerinde som Judith. Jeg tror nok, at hun begyndte med at lade, som om hun ikke saa hende, slet ikke rigtig vidste, at hun var til. Det tog Judith med sindsro.

Men saa vilde hun overtage plejen af broderen og forsøgte lempeligt at skubbe den anden bort.

Judith har selv fortalt mig dette, og hendes sorte øjne skød lyn ved tanken. »Men saa sagde jeg, nu har jeg passet Mr. Mac i 20 Aar og kender hans vilje og hans fornødenheder; jeg tror ikke, at en fremmed fra et fremmed land kan gøre det arbejde bedre, selv om hun er hans søster.«

Lonny var pirrelig og vanskelig, der var virkelig ikke andre, der kunde gøre ham tilpas end Judith; og Miss Mac Lonny maatte vige pladsen.

Jeg tror nok, at den stakkels gamle dame var ganske i vilderede med sig selv og sine følelser; hun var kommen ud til broderen for at gøre sin kristenpligt og for at faa ham ud af det syndige forhold, hvori han levede. Hjemme i Skotland havde det staaet hende saa klart, hvorledes hun burde handle; men nu følte hun, at hendes begreber forvirredes. Denne brune kvinde var jo virkelig ikke blottet for gode egenskaber! Og barnet — som hun i sine tanker halde kaldt »syndens frugt« — var en ret velopdragen ung pige, der tilmed umiskendeligt mindede om de Mac Lonnyske kvinder.

Den skotske frøken blev en maaned paa »My Fancy«. Efter at have overvejet frem og tilbage, hvad der vilde være det rette, tilbød hun sin broder at tage Bell med hjem til Skotland og sørge for hendes videre opdragelse.

Mac Lonny blev glad for tilbudet, men vilde ikke svare, før han havde raadført sig med Judith, »hun er jo dog hendes moder.«

Da Judith hørte, hvad det drejede sig om, gik hun uden at sige et ord ind paa sit værelse, hvor hun blev i flere timer. Miss Mac Lonny benyttede tiden til at stive sin broder af; der vilde blive kamp og taarer mente hun; nu maatte han vise, at han var en mand.

Da Judith igen kom ind i sygeværrelset, gik hun lige hen til Miss Mac Lonny, rakte hende haanden og sagde:

»Tak fordi De vil gøre Bell til en dame!«

En uge efter rejste den unge pige med sin tante til Skotland for at blive konfirmeret og optaget som medlem i den Mac Lonnyske familie.

Og her ender første afsnit af min historie.«

Justitsraaden skænkede i glassene og tømte sit til bunden; saa saa han vist paa doktoren, der sad foroverbøjet og saa tankefuldt hen for sig:

»Interesserer alt dette Dem?«

Doktoren saa op. »Ja, meget! Menneskers skæbne interesserer mig altid. Denne gør det særligt, fordi Judith er en naturskikkelse. Hun var klog og god og — uden kultur. Det er navnlig dette sidste, der er værd at lægge mærke til. Det er en af de sørgelige ting ved civilisationen, at den dækker over alt det oprindelige; den nivellerer, saa ikke engang vi selv ved, naar vi handler ud af det, vi skulde have i os af guddommeligt, og naar vi handler ud af ja, hvad skal jeg sige: bedre viden, kundskab om det rette, pligt, hensyn, smag og hvad alle disse civilisationsbegreber nu hedder.

Naar Judith siger: »jeg gaar med den hvide Massa«, og følger Mac Lonny, stolt over den stilling, han byder hende, og bliver hans forstaaende, trofaste tjenerinde for hele livet, ja saa er hun for mig den potenserede, ureflektede kvindelighed.

Jeg mener ikke, at Judiths taktfølelse har været noget medfødt, men hun har elsket sin herre og husbond, og d e t, som selv den omhyggeligste opdragelse ikke kan skabe hos en kvinde, det kan kærligheden. Jeg tror, at den kan det selv hos individer, der er forkludrede af viden og refleksion, men der vil det let blive momentvis, fordi saa mange indflydelser gør sig gældende og virker forstyrrende, men et naturmeneske som denne brune Judith, hun s k a b e s sikkert af sin kærlighed.«

»Ja, det dybsindig-psykologiske, det maa De selv lægge til. Jeg fortæller det bare, som det skete. Vil De høre mere?«

»Om jeg vil!«

»Naa, ja, Bell var altsaa rejst til Skotland, og paa »My Fancy« gik livet tilsyneladende som tidligere. Lonny var kommen sig efter sin sygdom og tog igen hver dag ind til forretningen. De katholske præster viste sig kun sjældent, og Judith styrede huset og plantagen med ro og myndighed som før.

Alligevel sporede jeg, der kom der næsten daglig, en stor forandring.

Det var, som Lonny og Judith var bleven mangeaar ældre, næsten gamle folk. Glansen var gaaet af deres forhold. Lonny følte sig ydmyget af sin egen svaghed og andres indblanding. Han havde et øjeblik følt forholdet til Judith som noget hæmmende, noget besværligt, og han skammede sig over sig selv.

Tidligere, da Lonnys øjne endnu blev varme, naar de fulgte Judiths ranke, formskønne skikkelse, da var hun i virkeligheden herskerinden paa »My Fancy« og vidste, at hun var det, selv om hun rent udadtil valgte at være tjenerinde.

Men nu var det anderledes.

Jeg ved ikke, om det var hende selv eller Lonny, der var skyld i forandringen, men Judiths stilling var nu nærmest som et overordnet tyendes.

Naar vi sad paa galleriet om aftenen og nød vor rum & vand, gjorde hun os aldrig mere selskab. Hun var bleven faamælt og saa ud, som tumlede hun med tanker, hun ikke kunde magte. Kun naar der var kommen brev fra Bell, levede hun op. Jeg skulde altid læse brevene, helst højt, saa hun kunde følge med; og hvad enten de handlede om alt det, Bell lærte, og de gode vidnesbyrd hun fik i skolen, eller om hendes selskabelige omgang med unge piger af det bedste selskab, saa lyste hendes øjne af stolthed, men hun udtalte sig aldrig. Undertiden var det, som hun kneb læberne sammen for at holde ordene tilbage.

To aar gik paa denne maade, saa kom der brev, at Miss Mac Lonny, der i nogen tid havde været sygelig, var død af en lungebetændelse. Familien havde villet beholde Bell, men hun var bleven grebet af en saa stærk hjemve efter Vestindien, at de ikke turde overtale hende til at blive, især da hun, efter at have passet tanten under dennes sygdom, selv var begyndt at skramte. Dette brev var kommen med et engelsk skib, hvorimod de havde overtalte den unge pige til at rejse over New York, da de der kunde sikre hende godt rejseselskab, hun vilde saaledes rimeligvis først naa St. Thomas nogle uger efter brevet.

Jeg var paa »My Fancy« den aften, da disse efterretninger kom. Lonny læste brevet og blev graa i sit ansigt. »Er der noget galt?« spurgte Judith.

»Min søster er død«, svarede han, »Bell er paa vejen hjem.«

Jeg saa op paa Judith. Hun blev staaende rank, der hvor hun stod, nikkede blot lidt med hovedet, som gjorde hun noget op med sig selv.

»Hun kommer hjem! Min datter kommer hjem!« sagde Lonny, og det hjælpeløse var igen over ham.

Judith gik hen og satte en pude bag hans ryg; med en haand paa hver af hans skuldre trykkede hun ham lempeligt tilbage i stolen. Saa sagde hun, medens hun saa ham fast ind i øjnene:

»Bell kommer hjem, og det er godt, for hendes fader trænger til hende. Bell er nu en fin, voksen ung dame, som er vant til ungdom og liv; Massa maa flytte ind til byen. Huset derinde maa gøres nyt og smukt, til Miss Bell kommer.«

»Og du, Judith?« Lonny saa spørgende, næsten angstfuldt op paa hende.

»Jeg«, sagde Judith, »jeg bliver her. Jeg bliver paa »My Fancy« og passer bedriften, hvem skulde vel ellers gøre det?«

Da lagde Lonny — store, stærke Mac Lonny — sit hoved imod Judiths arm og hulkede som et barn.

Jeg sneg mig ud af værelset og tog bort uden farvel.«

»Og saa?« spurgte doktoren.

»Ja, saa kørte Judith hver dag til byen for at ordne og pynte til »Miss Bell«. Saaledes kaldte hun nu altid datteren. Huset skulde gøres i stand, for Mr. Mac ventede sin datter hjem.

Det var, som Judith blomstrede op under dette; hendes øjne fik igen det varme, stærke udtryk, og hendes holdning den selvbevidste ro, der passede saa godt til hendes høje skikkelse.

Mac Lonny saa jeg kun lidt. Jeg havde en følelse af, at han undgik mig.

Saa kom Bell og tog ind i det ny istandsatte hus. Samme aften — til middag — sendte Lonny bud efter mig.

Han modtog mig i kjole og hvidt og saa saa ungdommelig og fornøjet ud, som jeg ikke længe havde set ham.

Da Bell gjorde sin entré, lyste hans øjne af faderstolthed. Hun var ogsaa bleven en nydelig ung dame, ikke just smuk, men med et meget distingveret ydre.

Da hun rakte mig haanden, dirrede hendes overlæbe; og hun havde taarer i øjnene, medens hun sagde: »Det er saa dejligt at se en gammel ven! Jeg har længtes saa meget!«

I spisestuen var bordet dækket til fest. Jeg kunde se, hvem der havde ordnet de farvestærke blomsterdekorationer, men der var kun dækket til tre, og den, vi alle tænkte paa, blev ikke nævnet.

Jeg holdt en lille velkomsttale til Bell og sagde, at hun havde allerede gjort underværker, idet hendes fader siden hendes ankomst var kommen til at se 20 aar yngre ud.

»Er det sandt?« Hun saa paa ham med sine alvorlige øjne.

»Er det virkelig sandt, Far?« gentog hun med blød stemme og besvarede for første gang hans kærlige blik. Saa rakte hun haanden hen til ham og sagde bevæget: »Ja, Far, vi skal faa det godt — alle sammen!«

Stakkels lille Bell, det blev sværere, end hun havde tænkt sig.

Nu maa De vide, at for Børn, der er født herude, eksisterer farvespørgsmaalet slet ikke. Hvis De vil sige til et hvidt barn, at dets Nanna er sort, vil barnet være aldeles uforstaaende eller erklære, at det er ikke sandt. Men hvis samme barn kommer et aar til Europa uden den sorte barnepige, vil det ved tilbagekomsten hertil skrige af angst, naar hun eller en anden mørk-kulørt nærmer sig til det.

Bell var jo næsten voksen, da hun rejste til Skotland; men jeg er vis paa, hun havde aldrig, inden hun forlod St. Thomas, gjort sig klart, at hendes moder hørte til en lavere race og aldrig under sin fraværelse tænkt sig hende som paa nogen maade afvigende fra de andre, der stod hende nær.

Jeg tror, at synet af moderen ved deres første møde var et stød saa voldsomt, at det kunde være

bleven — ja, blev skæbnesvangert for den unge piges hele fremtidige udvikling.

I de første dage havde det været hendes eneste tanke at faa forældrene forenede; hun syntes, at det maatte være en misforstaaelse, der havde skilt dem, som det vilde være let at faa hævet. Hun mindedes deres samliv paa »My Fancy« som noget lyst og harmonisk. Men efter at hun havde set moderen, bragte hun det aldrig mere paa tale.

Mac Lonny var ivrig efter at faa sin datter indført i den kreds, hvor han selv havde hørt til, og hendes beskedne, nette optræden vilde have gjort ham det let, afholdt og myndig som han var, men hun stred imod.

Bell, der som barn havde været tillidsfuld og frimodig, blev nu tilbageholdende og mistroisk.

Aldrig, tror jeg, var det ude af hendes tanker, at hendes moder var en brun tjenestekvinde.

Samtidig anstrængte hun sig for at gøre det, der var ret. To gange om ugen kørte hun ud til »My Fancy«.

Spurgte nogen hende tilfældigt, hvorhen hun skulde, trak hun munden fast sammen og svarede: »Til min mor«.

For sin fader sørgede hun omhyggeligt i alle ydreting; men i det ene, der vilde have glædet ham mere end alt andet, blev hun stiv og ubøjelig.

Lonny følte det som en irettesættelse, en bebrejdelse. Der kom et sært blik i hans øjne.

Jeg husker en aften, efter at Bell var gaaet fra os, at han pludselig bøjede sig hen imod mig og spurgte:

»Sig mig — tror du paa Nemesis?«

Det spørgsmaal fra ham kom mig saa overraskende, han plejede ikke at filosofere, og jeg svarede ikke straks.

Saa føjede han til: »Det gør jeg — nu.«

En anden gang sagde han:

»Jeg synes, at den Gud, der har skabt os, har været ond. Saa længe vi er unge, saa er det, som vore drifter er et stærkt, prægtigt vilddyr, der ryster manken, i stolt foragt for lænker og gitter; men er vi bleven gamle, saa har det stolte dyr forvandlet sig til et skabet, slunkent uhyre, der vender klørne imod vort eget hjærte.« —

En dag søgte Judith mig i mit kontor.

»Luk døren«, sagde hun.

Jeg laasede den af.

»Hvad skal jeg gøre?«

Hun havde sat sig opgivet paa en stol og saa hjælpeløst paa mig.

»Han er ulykkelig, og hun er ulykkelig!«

»Og De?«

Hun afværgede med haanden, som om hun vilde sige: »nu er ikke tiden til pjank.«

»Miss Bell er en ung dame saa fin og hvid som nogen i St. Thomas«, vedblev hun ivrigt, »selve Guvernøren vil være stolt over at have hende til gæst; og saa gemmer hun sig, som var hun spedalsk, eller som havde hun noget at skamme sig over; h u n, der er hvid og ren som en engel! Det er jo kun mig, som«

»Stop nu, Judith, De mener jo dog ikke, at De skammer Dem over, at De har holdt af Mac Lonny, som De har!«

»Aah Sir« — hun rystede paa hovedet — »det er jo det eneste i mit liv, jeg har at være stolt af!« Da Mr. Mac var ung og foretrak mig for alle de fine damer — da følte den brune Judith sig som mere end en dronning. Aah, Sir, det var stort!

Men nu skammer jeg mig, fordi jeg kun er et kulørt fruentimmer, som ikke har ret til at være moder til Massas datter!

Hør nu, Sir, De har altid været god imod mig, og De er Mr. Macs ven; De skal tale med Bell.

De skal faa hende til at glemme mig.

Hun skal gøre det for sin faders skyld. Kan hun da ikke forstaa, at hun gør synd imod ham? Og mon hun tror, at hun gør mig glad, naar hun kommer der med sit alvorlige ansigt og sin tarvelige kjole, som var hun ingenting, hun — der er Mr. Mac Lonny's datter. Hun har ikke noget hos Judith at gøre. Hvorfor er hun ikke som de andre unge piger? Lad hende klæde sig som dem med baand og skærf og guldstads; — ikke engang et par ørenlokker har hun! — lad hende le og danse og spille piano og tænke paa unge herrer. En rig mands datter skal ikke se alvorlig ud — som en guvernante! Hvad bekymringer har hun? Hun skal være let og flygtig og broget, som en sommerfugl. Vil De sige alt det til Bell, saadan som De kan det? De ved godt alt, hvad jeg mener. Og vil De sige til hende, at næste gang hun kommer til »My Fancy«, saa er Judith ikke hjemme.«

Jeg forsøgte virkelig at sige alt dette til Bell paa min egen maade, og jeg tror, hun gjorde sig umage for at forstaa forældrene, skønt hun fandt deres standpunkt forkasteligt, smaaligt oganfængeligt. Hun begyndte at tage del i de unges selskabelighed og opfordrede ogsaa undertiden Mac Lonny til at indbyde sine venner. Naa — det, som vel hjalp mere end noget andet, var, at hun var begyndt at bønkhøre en ung Englænder, der hed Mourris. De var sejlet ud med samme skib, saa han havde kendt hende og var bleven indtaget i hende, før dette tryk med moderen havde lagt sig over hende som en graa skygge.

Han var og er endnu en flink, hæderlig fyr, saa formodentlig har han tydet hendes tilbageholdenhed rigtigt og forstaaet at overvinde den. Nok er det, de blev forlovede.

Mourris selv ejede ikke noget, var heller ikke af videre fin extraction, men Mac Lonny tog godt imod ham og anbragte ham i sin forretning.

Da Judith saa svigersønnens blondhed, udbrød

hun glædestraalende: »Hun faar den hvideste mand i St. Thomas.«

Da brylluppet skulde staa, vilde Mac Lonny indbyde den ganske by, som det er skik her, og jeg tror, at han var bestemt paa at gøre en fest, der skulde mindes længe.

Bell sagde, at det gik hun ind paa, men saa skulde hendes moder være med som værtinde.

Mac Lonny — pirrelig og nervøs, som han var — brusede op og bebrejdede Bell, at hun ved enhver lejlighed skulde drille og pine ham. Hun skulde ikke gøre sig dum og lade, som om hun ikke forstod, at det, hun forlangte, var ugørligt. Han vilde indbyde byens hvide familier for hendes skyld, for hendes mands skyld, netop for at slaa fast, at imellem dem hørte hans datter hjemme, men hun skulde altid misforstaa og saare ham.

Bell svarede, at det gjorde hende ondt, hvis hun saarede ham, men hvis disse mennesker saa ned paa hendes mor, saa hørte hun heller ikke hjemme mellem dem. Og saa føjede hun sagte til: »Og det ved de ogsaa godt, at jeg ikke gør!«

Bell og Mourris blev viede i Lonnys dagligstue. Jeg og to andre af hans gamle venner var de eneste, der var til stede.

Vi spiste frokost sammen, men stemningen var trykket. Saa hurtigt, som det kunde lade sig gøre, kørte de to unge til deres nye hjem.

Kort tid efter blev Lonny syg — det var et nyt stærkt anfald af feberen.

Lægen raadede til en luftforandring, og han forlangte selv at komme hjem til »My Fancy«.

Her gik det hurtigt ned ad bakke med ham. De sidste 14 dage, han levede, var han ikke ved fuld bevidsthed. Judith passede ham, som kun hun kunde det. Han var som et barn og klamrede sig til hendes styrke: »Bliv hos mig! Bliv hos mig! Hold fast paa mig!«

Naar der kom angst over ham, kunde hendes dybe stemme berolige ham. Saa kunde han pludselig se op paa hende med en afglans af sit fordums stolte smil og sige: »Ingen er rank som min brune Judith!«

Datteren var som strøget ud af hans bevidsthed. Hun kom hver dag til ham, men han kendte hende ikke eller viste hende uvilje.

En dag, da hun kom ind i sygeværelset, rejste han sig over ende i sengen med overraskende kraft, knyttede haanden imod hende og sagde ondt: »Gaa, gaa! Du tror, du skal tage mig bort igen, men det skal aldrig lykkes dig!«

Den sidste nat vaagede jeg med Judith. Hun havde bevaret sin ro og omtanke til det sidste; men i det øjeblik hans hjærte holdt op at slaa, og hans haand blev kold og tung i hendes, da var det, som en kunstig dæmning brast, og hendes oprindelige natur brød ud i en saa vild, saa ubehersket fortvivlelse, at jeg kolde nordbo stod helt uforstaaende.

Hun kaldte paa ham, sin ven og herre, i de mest hjærteskærende udtryk. Hun truede Gud til at tage godt imod ham. Hun rev i sit haar og i sine klæder, som vi læser i biblen, at jøderne gjorde det. Hun kastede sig ned, huggede hovedet imod gulvet og jamrede sig som et dødsdudt dyr.

Jeg saa først Judith igen, da testamentet skulde aabnes, da var hun rolig og værdig.

Der var ingen spænding forbunden med testamentets aabning; vi vidste, at Lonny efter Judiths ønske havde lyst Bell i kuld og køn og gjort hende til sin arving.

Mourris skulde overtage forretningen og aarlig udbetale \$ 800 til Judith.

Jeg ved, at Lonny havde ønsket, at hun skulde beholde »My Fancy«, men hun havde sagt, at hun var træt af arbejde og vilde hellere være fri.

Hun byggede sig det lille hus paa Synagogehøjen, og der har hun levet siden.

Hos datteren kommer hun sjældent, der har hun ikke noget at gøre, siger hun; derimod tillader hun, at børnebørnene besøger hende.

Mourris har tre nydelige døtre, hvoraf de to ældste er hvid-blonde og blaaøjede som deres engelske fader, men den yngste, Marion, sortøjet og sorthaaret og ikke saa lidt mørkere i huden end sin mor.

Saadanne »tilbageslag« er meget almindelige, ved De nok; ja — de kan komme, efter at en familie i flere slægtled har været tilsyneladende white-washed; de er naturligvis altid yderst uvelkomne.«

»Hvor kan det være«, der var næsten lidt misfornøjelse i doktorens stemme, »at Judith stiller sig saaledes overfor børnebørnene, naar hun har holdt sig saa stejl overfor sin egen datter?«

»Aah — hun er vel bleven mindre haard med aarene. Bedstemoder-følelsen er jo ofte stærkere og ømmere i sin ytring end moderkærligheden, og saa har hun fundet paa et slags kompromis, som tilfredsstiller hende selv. Hun lader børnene kalde sig: Nanna Judith — i stedet for mormor eller bedstemor.

De ved nok, at Nanna er det navn — jeg kunde næsten sige den titel, som de hvide giver de kvinder — i reglen ældre — som passer deres børn.

»Nanna Judith« har hun lært datterbørnene at kalde sig, og Nanna Judith kaldes hun af hele St. Thomas by.

Hvis De nu af det, jeg har fortalt, drager den slutning, at hun sidder der oppe i sit lille hus og føler sig som en bodfærdig synderinde, saa tror De fejl. Naar hun taler om gamle dage paa »My Fancy«, da Mac Lonny endnu var stærk og glad, saa bliver hendes øjne unge og varme, og hun kan for et øjeblik ligne Judith fra den tid.

En gang, da vi havde talt længe sammen, sad hun tavs og saa hen for sig med hænderne knuget i hinanden; saa sagde hun: »Naar jeg nu tænker tilbage, synes jeg, det var alt sammen saa stort! (so grand!)«

Tro heller ikke, at nogen her ser ned paa hende for hendes fortids skyld. Tvært imod — kunde jeg næsten sige. Da hun levede paa »My Fancy« med en hustrus rettigheder, kunde maaske nok en eller anden forsøge at komme hende lidt til livs; men nu giver denne fortid hende snarere en vis nimbus.

Mange af St. Thomas' damer — især de yngre — gaar paa deres spasereture op om højen ind og faar en passiar med Nanna. Jeg tror ikke, at det falder nogen af dem ind, at de derved nedlader sig, — der er jo en mærkelig personlighedens magt ved den gamle, — og mange er de, der har øst raad og hjælp af hendes store erfaring i alt, hvad livet fører med sig.

Heller ikke falder det hende ind at føle sig bæret af disse hvide damers venlighed; holdt ikke Mr. Mac af hende! — mere af hende end af nogen anden! Saa skulde det bare mangle, at hun ikke var god nok til hvem som helst!

Kun overfor børnebørnene — datteren er helt skudt til side for dem — er hendes følelser en underlig blanding af ydmyghed og stolthed.

De vil snart opdage, hvis De kommer oftere hos hende, at hun ikke er fri for at prale lidt i alt, hvad der angaar dem, noget, der ellers slet ikke ligger til hende; men helst vil hun lade Dem tro, at det er unge damer, der ikke nærmere kommer hende ved, men blot ser ind til hende nu og da, som saa mange andre.

Ja, jeg er vis paa, at kunde hun rive slægtsbaandet over imellem sig og disse børn, som nu er det eneste paa jorden, hun elsker, og som endnu knytter hende til livet, saa vilde hun gøre det og føle sig lykkelig ved det.

Ja, Doktor — det er min historie! Moral: Foragt ikke de brune kvinder! Skaal!«

»Skaal! Og tak! Dette har interesseret mig meget!«

»Ser De det! Vi er slet ikke saa umulige, vi gamle, soltørre spidsborgere! Men hør — — lad være med dette afholdsvæsen! Jeg kan ikke lide det. Det er plebejisk! Hører ikke hjemme imellem gentlemen; for der behøves det jo ikke. Skaal!«

Den gamle herre holdt flasken lodret for at faa de sidste draaber med.

Doktoren løftede sit glas og smilede: »Ja, saa siger vi det!«

De rejste sig, maatte føle sig frem igennem salonen, hvor gassen var slukket, og var ved at falde over Jimmy, der sov paa tværs af trappen.

Men paa gaden færdedes endnu mange forskellige farvede mennesker, talende og gestikulerende, mest kvinder og mænd hver for sig med kaade, æggende tilraab til hinanden og megen støjende latter.

Doktoren fulgte justitsraaden til hans dør.

— — —

Det var blevet til vane, at doktor Bang paa sin morgenrunde op om Synagogehøjen kiggede ind til Nanna Judith. Undertiden stak han blot hovedet ind ad det aabentstaaende sovekammervindu, nikkede »god morgen« og spurgte, hvorledes hun havde det; men ofte sad han ogsaa i hendes lille, kølige stue, hvorfra solen omhyggelig blev holdt ude, og fik sig et glas lemonvand og en passiar. Nanna, der saa godt som aldrig forlod sit lille hus paa højen, vidste besked med alle mennesker i byen, baade de hvide og de farvede. Navnlig om de sidste hørte han meget hos hende, der hjalp ham til forstaaelse af dem og deres færd. Hun kunde ligesom dele sig, tænke med hvide folks tanker og se med deres øjne — det havde livet lært hende; men af natur og instinkt følte og tænkte hun som de andre.

Doktoren morede sig ofte over saa fuldstændig hun, naar hun talte om deres handlinger og bevæggrunde, kunde følge deres paa én gang usammen-satte og snedige tankesæt uden et øjeblik at lade sig

forstyrre af den ræsonneren, den tænken ved siden af og værdsætten af bevæggrunde, som omgangen med hvide ellers havde lært hende.

Mange af doktor Bangs patienter, som han kun havde set paa som individer med den eller den sygdom, fik ved Nannas fortællen om dem og deres forhold fysiognomi og karakter. Han gik ikke mere og betragtede landskab og personer som en tropedekoration med mørke statister og hvide aktører. Han begyndte at se, at det ogsaa her var mennesker, der levede livet. De var fremmedartede og nye for ham — selv de danske var omformede af omgivelser og klima — men han begyndte at forstaa nu, at det maatte være saaledes.

Nanna og den gamle, spydige justitsraad, de to, der selv stod med livet bag sig, lærte ham at se.

— — — —

Da doktoren en eftermiddag ved 5-tiden kom forbi Nanna Judiths hus, holdt der en faeton udenfor, og han hørte unge stemmer oppe fra galleriet. Han sagtede sin gang for at lytte.

Var det? Nej. — Han var allerede kommen forbi, men Nannas stemme kaldte paa ham.

Han vendte sig og saa ved siden af hendes hoved to ganske blonde.

»Kom op, Doktor, kom op!« Der var en oprømt, glad klang i hendes stemme. »Kom, — jeg har besøg af unge damer idag, og de er skam nok værd at se.«

Han hørte irettesættende protest, men Nanna havde allerede revet døren op fra galleriet ud til trappen og stod og ventede paa ham.

Han blev forestillet for Miss May Mourris og Miss Hester, to slanke unge damer med det lidt udviskede præg, som blondiner faar i troperne.

De havde St. Thomas-damernes sikre, indladende væsen, udviklet ved de mange, korte søofficersbesøg,

hvor det gælder at træffe hurtigt og sikkert, og samtalen var straks i spøgefuldt fart.

De skændte paa Nanna, fordi hun havde narret doktoren op, Mr. Ny-doktor, han var aldrig kommen, naar han havde vidst, hvad han gik ind til.

Nanna Judith skævede lidt usikkert til doktoren, hun var ikke vis paa, at han kunde forstaa unge folks spøg, han var saadan en alvorlig ung mand; men hun blev straks beroliget, han havde sit unge glimt i øjnene, tilstod, at han var falden i et baghold, men mente nok, at han vilde have styrke til at bære sin skæbne, især hvis han — med et blik paa thebakken — maatte faa en kop the til at læske sig paa. Det gjorde ikke noget, hvis den var kold, saa skulde der bare lidt lemon til og saa blev den »russe«.

»Det er ret, Doktor! Det er ret!« Nanna saa sig om med et straalende fornøjet smil, som vilde hun sige: »Var det ikke sandt, hvad jeg sagde, var det ikke godt, at jeg fik dette i orden?« Hun vilde rejse sig for at sørge for sin gæst, men Miss Hester, der havde ligget i en gyngestol og leget med sin vifte som en doven kattekillling, sprang op og begyndte spøgefuldt at overvælde doktoren med elskværdig omsorg.

Den ældre søster skændte, Nanna Judith lo med en dyb, stærk latter, som doktoren aldrig før havde hørt.

Pludselig, midt i lystigheden, opdagede de unge damer, at det var middagstid, erklærede, at de maatte »styrte« af sted, men fik dog tid til at anbringe de store blomsterprydede hatte med megen omhu og drappere de sortprikkede, hvide slør, som saa klædelig fremhævede deres blondhed.

Nanna takkede de unge piger omstændeligt, fordi de havde set op til hende, det var rigtig saa venligt af dem at tænke paa hende o. s. v.

Hun saa med et hurtigt blik fra dem til doktoren

og sagde: »Vognen er saa bred — kan doktoren ikke køre med, nu da det er blevet saa sent?«

Hun saa igen ængstelig paa ham, men han var jo som et rigtigt ungt menneske i dag, og da de unge damer rykkede hver til sin side, lod han sig uden protest dumpe ned midt imellem dem.

Tre smilende ansigter vendte sig imod Nanna Judith, saa slog Miss Hester knald med pisken, og vognen rullede rask ned ad kørevejen, der bag om højen snor sig ind til byen.

Nanna Judith blev staaende saa længe, der var glimt at se af kaleschens bagsmæk, saa gik hun smaa-nikkende ind i sit hus.

— — — — —
Passiaren gik i spring paa den korte køretur. Miss Hester var utrættelig i sine stimulerende udfald mod doktoren og sine bysbørn.

Da vognen drejede ind i byens lange hovedgade, slog hun knald med pisken og erklærede, at det vilde være synd, om folk ikke skulde se dem. De vilde alle som én være forvissede om, at hun og hendes søster havde bortført den nye doktor med magt.

»Plejer damerne da at gøre den slags ting her i St. Thomas?«

»Nej, men de plejer at tro det om hinanden.«

Da vognen nærmede sig købmand Mourris hus, stod denne selv paa galleriet.

Hans lyseblaa øjne blinkede lidt hjælpeløst, da han fik øje paa de tre i vognen, og han besvarede doktorens hilsen med et lidt usikkert buk.

»Ikke skænde, Papa, hvis det er lidt for sent«, raabte Miss Hester op til ham, idet hun kastede tøm-men til en karl, der kom ud fra butikken under galleriet.

Miss May var ved at tage afsked med doktoren, Miss Hester gjorde lynsnart en række smaa udtryksfulde grimasser op til galleriet.

Inden hun havde faaet afleveret sine sidste dril-

lende bemærkninger, var Mr. Mourris kommen ned ad trappen. Han hilste stiltørdigt og sagde, at det glædede ham at gøre Doktorens bekendtskab, om Doktoren nu ikke vilde gøre dem den fornøjelse at gaa med op og drikke en cocktail.

»Vi plejer at drikke en cocktail før middag!« føjede Miss Hester forklarende til.

Doktoren tøvede lidt. Han havde en ubestemt fornemmelse af, at han var ved at komme ind i noget, som han senere vilde ønske sig ud af; paa den anden side

Han saa sig om for at faa tid til at betænke sig. Paa den cirkelvandring, hans øjne gjorde hen over huset, mødte de imellem halvt tillukkede, grønne jalousitremmer et par andre øjne, store, dybe, dunkle.

»Tak«, sagde han, »det vil være mig en fornøjelse.«

— — — — —
Efter den dag blev doktoren en jævnlig gæst i det Mourrisske hus, uden dog nogensinde at faa mindste følelse af hjemlighed i det. Her som i de andre kreolhuse, hvor han som læge fik indpas, tilbragtes formiddagen for damernes vedkommende i undertøj i soveværelserne.

I dette allerhelligste sydede man pynt og modtog sine gode bekendte, drak the, spiste frugt, gnaskede sukkergodt og drøftede dagens intimeste nyt.

Altid var der sket noget mærkeligt, noget uhørt, noget man egentlig ikke kunde tale om. Man svælgede i det; man knasede det med de haarde, krydrede ingefærboldscher, man skyllede det ned med den stærke, sorte the.

Kom der saa en herrevisit, hvad der hørte til sjældenhederne paa de søgne dage, eller en fjerntstaaende damebekendt, blev der pludselig travl forstyrrelse. Kommodeskuffer blev trukken ud, skabsdøre knirkede, udtraadte sko kurede hen ad gulvet, og naar husets damer viste sig for at hilse paa den fremmede —

veninderne blev gerne i soveværelset — var de stramt korsetterede og raslede af nystroget muslin.

Ved 4-tiden gik de unge gerne til tennis eller kørte tur ud ad strandpromenaden; Fru Mourris forlod kun huset søndag formiddag for at køre til kirke eller for at gøre sygebesøg.

Hun var svag, hed det, uden at man nogensinde nærmere karakteriserede hendes lidelse. Der var noget træt, forstenet over hende, det var som læberne modvilligt lod sig tvinge til et smil, og som om øjnene selv da ikke smilede med.

Kl. 7 spistes der til middag i det Mourrisske hus: stærke, krydrede retter og sødt bagværk. Fra 8 til 9 var hele familien samlet i salonen med 3 gasblus tændte, parate til at tage imod besøg.

I reglen havde de to ældste døtre tilsagt en og anden i eftermiddagens løb for ikke at komme til at vente forgæves, men ofte kom ogsaa folk af sig selv; mest unge, døtrenes venner.

Var de kun piger, trak de gyngestolene fra stuen ud i det halvmørke galleri, der kun svagt belystes fra gadens lygter, og her passiarede de hviskende — med vifter og stole i uafbrudt vuggen.

Var der herrer med, blev der gerne danset og musiceret. Stemmerne lød højere, og der blev let meget.

Hr. og fru Mourris gjorde sig underlig lidt gældende; det var, som huset var døtrenes.

I den første tid, da doktor Bang kom der, søgte han at drage vært og værtinde lidt ud fra deres baggrund; men han opdagede snart, at det ikke blev paa-skønnet. Han hørte til døtrenes venner, og dem følte de sig ikke forpligtede overfor.

Den i huset, man saa mindst til, var den yngste datter, Marion.

Hun var konfirmeret, men det hed sig, at hun endnu gik i skole. I virkeligheden strejfede hun rundt, som hun selv vilde, og tilbragte ofte hele dage paa

plantagen »My Fancy«, hvor hun jagede rundt i buskene paa de langhalede, forpjuskede heste og morede sig med at dressere plage. Søstrene omtalte hende som et barn, en slags »enfant terrible«, man ikke kunde regne med. De fortalte komiske historier om hendes ged og hendes abekat og hendes papegøje. De morede sig overlegent over, at hun ikke vilde øve sig paa klaver, men holdt af at spille paa banjo.

Det var, som de omtalte alt dette, for at andre ikke skulde gøre det. Var Marion tilstede, slog de en ring om sig selv og deres venner, men holdt søsteren udenfor.

Doktor Bang forsøgte ofte at lokke hende ind, men hun undveg ham; og dog følte han ofte, naar Miss Hester lagde beslag paa ham, at et par store, alvorlige øjne søgte hans, men veg til side, naar han vilde fange dem.

— — — — —
Bang havde ikke faaet begyndt paa sin afhandling om lepra. Han vidste ikke, hvor dagene blev af, han syntes, at han fik ingen ting udrettet, men alligevel — tiden gik med.

Han var simpelthen gleden ind i livet, saadan som det levedes. Han var ikke mere tilskuer, men medspillende.

Han havde endnu følelsen af, at han gik og holdt ferie; men han begyndte at finde, at det var i sin orden.

— — — — —
Det var blevet en af hans smaa, daglige pligter at kigge ind til den gamle justitsraad.

Han hyggede sig i den duft af svunden tid og erindringer, der omgav den gamle herre.

Da han en dag kom op ad hans trappe, standsede han forbavset ved at høre dæmpet sang inde fra stuen, ledsaget af banjo-spil.

En dyb, lidt klangløs stemme, saadan som drenges

er i overgangstiden, men med en egen rørende klang, sang paa en sørgmodig, ensformig melodi:

I am going far away,
far away to leave you now!
To the Mississippiriver I am going —
I will take my old banjo
and I will sing this little song
far away to

Han stødte døren sagte op og kiggede ind.

Der sad Marion paa gulvet med sin banjo paa skødet, og justitsraaden laa tilbage i sin stol og saa frem for sig med fjerne øjne.

Døren havde ingen støj gjort, men Marion havde rystet haaret bort fra øjnene og set op.

I et eneste sæt var hun oppe og stod med banjoen trykket ind til sit bryst.

Der var i hendes stilling og hendes blik noget, der fik Bang til at tænke paa et ungt daadyr, der ved, at nu er jægeren over det, men dog evner det ikke straks at flygte.

Der var saa stille i stuen, det var som ingen trak vejret.

Saa spurgte justitsraaden, uden at have gjort sig fri for sine tanker og uden at vende sine øjne imod de to — og hans stemme havde en underlig skør spinetklang: — »Hvorfor holder du op, Marion?«

Doktoren bankede paa den dør, han allerede havde aabnet, og sagde højt som til en tunghør: »Goddag, Justitsraad, undskyld« —.

Han holdt inde; han syntes selv, at hans stemme skurrede som en kniv i metal.

Justitsraaden fik lorgnetten paa og lod haanden stryge langsomt ned over underansigtet. Da han tog den bort, var det ironiske smil paa sin plads.

»Hvad — er det bavianen? Ja, Marion, saa er det nok bedst, at du gaar.«

Den unge pige samlede sin hat op fra gulvet og gik med udstrakt haand hen imod den gamle.

»Tak!« sagde han og tog med sin tynde gule haand om hendes brune.

»Kom snart igen og tag din banjo med. Som sagt — jeg holder af den.«

Marion vilde gaa forbi doktoren med en hilsen, men han strakte armen ud som for at spærre vejen og sagde hurtigt: »Frøken Marion, vil De ikke blive?«

Hun blev staaende og bøjede hovedet.

Han traadte helt hen til hende og tog lempelig fat i hendes hat.

»Vil De ikke nok blive?«

Han saa den tætte vifte af sorte øjenvipper skælve. Hun bøjede hovedet endnu dybere, men lod ham tage hatten.

»Syng mere«, bad han.

Justitsraaden havde taget om gyngestolens ene arm med begge hænder; og bøjet sidelæns ud af stolen fulgte han de to unge med øjnene spilede op over lorgnetterne.

»Syng, Marion! Syng, naar han beder dig!«

Hun lod fingrene gaa hen over banjoens strenge. Saa rystede hun haaret tilbage og saa op, saa ind i Jens Bangs øjne, der var lige over hendes.

»Hvad skal jeg synge?« spurgte hun sagte.

»Det samme som før«, svarede han; og skønt han ikke forandrede stilling, var det, som hans øjne sænkede sig endnu dybere i hendes.

Og Marion sang den triste, ensformige vise, sang den mekanisk og som noget stemte for hendes bryst.

Men saa tændtes pludselig et lys i de blaa øjne, der holdt hendes fangne — hun lukkede sine et nu, som maatte hun gemme sig bort, — og saa saa hun op.

Som et solglimt over en skovsø gemt mellem mørke pinier tindrede et smil frem! Et smil saa blændende, saa varmt og saa frimodigt, at den gamle justitsraad, hvis stol var ved at tage overbalance og

hvis øjne gled længere og længere op under pandehuden, udstødte en lille overraskelsesed.

Det brød fortryllelsen.

»Tak«, sagde doktoren og bukkede let.

»Aa, De ler nok af mig ligesom de andre. Jeg kan jo slet ikke synge — saadan fint.«

Hun snappede febrilsk sin hat.

»Jeg skal hjem og fodre mine dyr, ellers gør de spektakkel.«

»Ja, jeg skal egentlig ogsaa ned ad gaden. Kan jeg ikke hjælpe med fodringen?«

»Nej — Marmotte kan ikke lide fremmede. Hun bider.«

Og med en lille gurglende, indvendig latter: »Og min papegøje skælder ud.«

»Hvorfor gør den det?«

»For det har jeg lært den. Vi maa aldrig være, hvor de andre er, saa vil vi ogsaa have vores i fred, Marmotte, Poppe og jeg.«

Da de to unge gik ned ad gaden, stod justitsraaden ved sit vindue og saa efter dem. Han fløjtede ganske sagte.

Saa gik han ind og skiftede jakke, tog sin hvide hjælm og sin grønfarvede solskærm ud af skabet; og lidt efter kunde man se ham langsomt, men med tilsyneladende lethed stige op ad Synagogehøjens mange trappetrin.

— — — — —

Jens Bang hørte til en gammel Københavnerslægt, en af dem, hvor de ældste medlemmer siger »inte« og »Helsenør« og ignorerer forskellen mellem sidde og sætte. Han havde, uden egentlig at have smag for det, lige fra han blev student, taget del i megen familieselskabelighed, havde ofte haft lyst til at trække sig ud af den, men var blidt, men energisk tvungen videre af søstre og kusiner og venskabelige forbindelser.

Naar han nu tænkte tilbage, stod hele den periode af hans liv i et underligt ensformigt, uinteressant graat.

Enkelte kvindelige skikkelser syntes for et øjeblik at løse sig ud fra den graa bundfarve — der var én i baldragt, koket og sejrvalt, en i sygeplejerskernes blaa uniform, én sortklædt bleg og sart som en overkultiveret stueplante. De dukkede frem, men gled tilbage igen og blev borte som skygger. Ikke en eneste af dem formaaede nu at sætte hans fantasi i bevægelse.

De var det hjemlige, det kendte, det overstaaede, det, som han pludselig havde faaet en saa uimodstaaelig lyst til at komme ud af, at han brød igennem hele familiens indignation og tog rejsaus for at blive fattiglære paa St. Thomas.

Han, Jens Bang med sin fine 1ste karakter og sine gode forbindelser! Hvor havde de raset! Onkler, tanter, kusiner. Han kom til at le ved tanken om denne familie-orkan.

Et øjeblik dukkede det frem igen, det blege, fine ansigt, taarevædet, resigneret. Blegt, graat, fattigfarvet som et dekadentmaleri.

Men saa skød et andet billed sig foran.

Som en tindrende akvarel med sollys og farver stod det der: Pigen med den brune lød og det mat-sortede haar og naturbarnets dristige ynde i holdning og gang.

Han saa hende, som hun havde staaet i den lille stald imellem sine dyr, da han skulde se deres kunster.

Han saa hende, da hun rank og bestemt med papegøjen paa haanden lod aben »Marmotte« og geden »Mik« springe igennem et tøndebånd, og der skød skarpe lyn ud fra de ivrige øjne, naar kunsterne mislykkedes. Og han saa hende, som hun sad tilsidst paa et stykke palmestamme med Marmotte paa nakken, uhyre forretningsmæssigt undersøgende hendes sorte haar.

Aldrig vilde han glemme abens lille groteske, gammelkloge fjæs og under det hendes formskønne ansigt med et overgivent, underfundigt smil.

Ja, her v a r jo det, han nu syntes, at han var rejst ud for at finde. Det nye, det friske, det oprindelige — det, der endnu ikke er blevet tilslebet og pyntet efter model og glattet og lavet til af menneskekunst og mennesketugt. Det unge, friske skud, som skulde indpodes paa den gamle kulturstamme og gøre den stærk ved sin ubrugte kraft.

Han havde en dag truffet Nanna Judith ifærd med at rede sig, og han havde undret sig over, at hendes haar var langt og glat, ikke kruset, som man skulde have troet efter hendes ansigts farve.

Da han udtalte sin undren, havde hun peget med kammen paa det sortbrune mahognimøbel, hun stod ved, og sagt: »Min mor var mørk som dette, men hendes haar var glat som mit.«

Han havde spurgt, hvorledes d e t kunde være, og hun havde fortalt, at hendes mor var født i et andet land, langt borte. Hun havde ikke selv vidst hvor. Hun havde som barn eller ganske ung pige leget ved en kyst — en flad kyst med hvidt sand — sammen med andre unge. Saa var der kommen en baad med hvide mænd. De unge piger havde trykket sig ind til hinanden og set i undren paa dem. Men inden de havde vidst af noget ondt, var de omringede og blev ført ud paa et skib, der laa skjult ved kysten.

Saa havde de sejlet og sejlet paa de hvide mænds skib. Hendes moder havde senere syntes, at det maatte have været i maaneder. De havde været syge og bange og ikke forstaaet mændenes sprog. Ankomne til St. Thomas var de straks bleven udbudte til salg.

Nanna havde her gjort en pavse og føjet til:

»Hvordan det gik de andre, ved jeg ikke, men min mor kunde kalde sig lykkelig, for med ham, der blev hendes herre, fik hun børn, og han slog hende aldrig.«

Altsaa Marions oldemor havde gaaet som en lille vild med blot et bælte om lænden og maaske ring i næsen og leget sin barndom hen paa en hvid strandbred. Hindu eller Kuli havde hun sikkert været med denne races ranke ynde og fint formede hoveder.

Hendes datter blev saa Judith. Judith med alle naturkvindens instinkter saa svulmende rige. Stærk, opofrende, trofast til døden.

Saa hendes datter, efter at den brune race for anden gang har krydset hvid, uden et eneste spor af moderens særpræg, men med spirer til halvracens mistro, utilfredshed og snæverhed.

Hendes døtre igen: de to ældste tilsyneladende ganske frigjort for det mødrene slægtspræg, udelukkende tagende arv efter deres evropæiske far, følede sig hævet over farvespørgsmaalet paa grund af deres angelsaksiske blondhed, men prægede af tropelivets overfladiske lethed.

Og Marion!

Marion, der dukker op som et drilsk puds af naturen. Marion, der med sin brune lød og sine mat-sortede øjne er saa uforfalsket hindupige. Marion, som søstrene helst vil gemme bort, som faderen ser paa med undren, og som moderen i hemmelighed sukker over med et resigneret »fædrenes synder nedarvet paa børnene i andet og tredje led«. Marion, der det ene øjeblik fører sit unge legeme med en stolt, spændstig kraft, som var de hæmmende klæder en krænkelse af hendes lemmers frihed, og det næste er yndefuld og veg som en legende tigerkat. Marion, hvis øjnes dyb forjætter om et væld af rige skatte, saadan som naturen har dem i sit skød for den, der forstaar at løse dem, for den, der kender det ene lille trylleord, der kan aabne for skattens indre. Marion — lille vilde, brune pige!

Jens Bang lukkede øjnene og smilede. Mon han ikke kendte ordet! — — — — —

Som en bunke blade, der hvirvles afsted af blæsten, paa et hjørne mødes af en trækvind, der jager dem fra hinanden og fører dem i forskellige retninger, saaledes hvirvlede, blæste, jagede den nyhed over hele St. Thomas by, op og ned ad alle dens toppede høje, at den nye danske doktor havde sine garn ude efter Marion Mourris, den mørke af Mourris' døtre, hende, der gik om som et levende bevis for, hvor kulørte de mennesker egentlig var.

»Det er en skam«, sagde man paa Guvernements-højen, »disse mennesker er pæne folk, som der aldrig har været noget at sige om. De ældre søstre er særdeles nette piger.«

Fra højen ved siden af kom nyheden baaren af skadefro latter; brune hænder blev klaskede imod hinanden, og blanke øjne skinnede i triumf. »At tænke sig, at den indbildske Miss Hester, der tror saa meget om sit gule haar og sine grønne øjne, at hun« — — man slaar sig paa laarene i overgiven undren. Og saa den lille Marion, som de regner for snavs, — om forladelse! Hun tager Mr. Doctor lige foran missens hvide næse! Oh-oh! — — og man vrider sig i hofterne af fryd. Men den pige! Hun gaar saa stille, naar nogen ser hende — men se hende ude i buskene, naar hun tror hun er ene! — Vild, vild er hun som en mongus! Og dristig — en »bric« er hun! — Vent I, nu skal vi se spil — historien med Judith om igen. Ingen hvid Massa lader præsten sige amen der!

Paa toppen af synagogehøjen blev hovederne stukne sammen, men man talte sagte. Nanna Judith var syg, hun havde faaet sit asthmaanfald voldsommere end nogensinde. Man havde kunnet høre hende hoste og stønne. Det hed sig, at der var gaaet bud efter doktor Bang. Man samlede sig i en klynge udenfor huset og ventede, at noget vilde ske.

Vilde han komme? Vilde han se ud, som han skammede sig? Hvad vilde Judith sige til ham?

Kunde hun — Nanna Judith — sige noget, hun, der selv havde været en hvid mands mistres.

Ja, men den gang hun var jo bare Judith. Men Marion, det var en anden ting, hendes forældre var »folk«, hun burde have lært bedre.

Der vilde nok være til den danske doktor-massa, naar han kom ind til den gamle mor Judith.

At tro, at man kan lege med en pige efter ens lyst, fordi hun træffer at være lidt kulørt.

Hun skulde nok lære ham manerer, skulde Nanna Judith! — Læberne trak sig op, saa tænderne skin- nede frem i det tykke, røde tandkød, og de tynde arme virrede rundt i luften.

Man holdt udkig med trappen ned til byen; under- tiden mente man at skimte doktorens hvide hjelm. — Nej, han var nok forhindret — den herre! Det havde været saa stort med hans elskværdighed imod Nanna Judith, saa længe han kurede til pigen, men nu havde han maaske faaet det, han vilde, og den gamle kunde faa lov at dø, som hun kunde bedst.

Hun havde altid haft en svagthed for at holde til med de store, og hvad havde hun nu for sit hovmod!

Laa hun nu ikke derinde uden en eneste af sine egne folk til at græde over sig.

En vogn var svinget op fra vejen, der gik bag om bakken og var standset foran Nanna Judiths hus. To mennesker sprang hurtig ned fra den og forsvandt ind i huset.

De ventende stirrede paa hinanden og holdt hænderne for munden. En del af dem havde slet ikke faaet øjnene bort fra trappen og set, hvad der foregik bagved.

»Hvem var det — hvem var det?« spurgte de og dirrede af nysgerrighed.

Og de andre, de, der havde faaet vendt hovederne i tide, svarede hviskende: »Ham! Det var ham, dok- toren og — hende!«

Da doktor Bang og Marion kom ind i huset, hørte de stemmer fra soveværelset, en grædende, der overtalte og bad, og en heftig, bydende. Det var Nanna Judith, som talte:

»Ingen skal tvinge mig; ingen! Skal jeg gaa, saa gaar jeg, og ingen kan holde mig tilbage! Hvem er du, at du tror, du kan standse Judith?«

»Men Nanna, saa syg som du er! Vent nu, nu kommer jo doktoren.«

»Nej, nej! Han maa ikke. Mr. Mac siger nej. Han er ikke hans ven, og kun hans venner maa komme. Tag ham bort! Tag ham bort! Kan du ikke se, han kommer, og saa maa jeg rejse! — — Og jeg kan ikke nu! Jeg kan ikke! — — Mac, Mac — tag ham bort!«

Bang gjorde tegn til Marion, der havde trykket sig op imod væggen med store, bange øjne, at hun skulde blive tilbage. Selv gik han ind i sygeværelset.

Nanna Judith sad op i sengen og klædte sig paa med rystende hænder. Haaret hang i svedige tjavser under den krøllede turban. Hun talte uafbrudt.

»Det er ikke for sent endnu, ser du! Præsterne tror, at de har vundet spillet; en hvid Massa har ingen forpligtelser imod en kulørt pige, siger de. Han gør synd ved at tage hende ind til sig og beholde hende.

Men ser du«, og hun greb konen i armen, »ingen ting af det er synd, saa længe han ikke hører efter præsterne.

Men naar sygdommen kommer, saa bliver han svag, og han tror det, de siger, og saa — saa maa jeg bort.

Jeg maa bort, men ikke hun. Hun er saa ung, og hun forstaar det ikke.«

Doktor Bang havde taget om hendes haandled. Han følte hendes puls, uden at hun saa op eller lagde mærke til ham.

Konen var sunken om paa en stol med et: »Gud være lovet, Sir, at De kom!«

»Nanna Judith!«

Hun saa op med blodsprængte, forvildede øjne og vilde skubbe ham til side.

»Nu gaar jeg jo! Jeg gaar, men hun skal blive. Præsterne tror, at de kan jage hende ogsaa. De siger, det er synd. Altid. Men man tror det ikke, naar man er ung; og saa er det ikke.«

Doktor Bang tog fast om begge hendes skælvende hænder og tvang hende til at se paa sig.

»De skal ingen steder gaa hen, hører De, Nanna Judith! Jeg er kommen her for at hjælpe Dem. Vær nu rolig og læg Dem ned.«

Hun hævede brystet til et suk, der endte i en hivende rallen. Øjnene blev tomme og flakkende.

»Nu skal De lægge Dem tilbage imod puderne. Saadan« han tvang hende ned.

I det samme spændtes hendes bryst, øjnene traadte frem, som skulde de briste, og med begge hænder gripende for sig rejste hun sig over ende med et ryk.

En hoste, der ikke kunde skaffe sig luft i lyd, rystede hele hendes stærke legeme, og slimen sydede i brystet. Doktor Bang slog armen om hende for at støtte hende.

Saa snart kvælningsanfaldet var forbi, faldt hun sammen, og han lagde hende varsomt ned.

»Oh Doktor, oh Doktor!« jamrede hjælpersken, »giv hende noget, der kan hjælpe.«

»Ja, der er kun morfin, men pulsen er svag.«

Han sad med fingeren paa den gamles haandled og saa paa sit ur.

Lidt efter føjede han til: »Det maa voves!«

Idet han tog sprøjten frem, sagde han: »Gaa ind og snak lidt med Miss Marion, hun er derinde. Men skræm hende ikke. Jeg tænker nok snart, at hun kan komme ind til sin mormor.«

Plejersken saa op med et hurtigt, lystent, nysgerigt glimt i øjnene, saa gjorde hun en bevægelse, der

lignende en nej, og kantede sig forfjamsket ud af værelset.

Morfinen virkede ligesom første gang øjeblikkeligt. Brystets krampagtige hiven stilnede af, de forpinte, vansirede træk glattedes, øjenlaagene gled sagte til, men doktoren sad med anspændt opmærksomhed og fulgte pulsen, der arbejdede trægere og mere flakkende for hvert minut der gik. Undertiden blev den helt borte under hans finger.

Han gik hurtigt hen og aabnede døren til det forreste værelse. Der stod Marion lyttende lige indenfor; plejersken sad paa hug paa gulvet og rokkede frem og tilbage.

»Vi maa have noget is — hurtigst muligt!«

»Oh Gud! Oh Gud!« jamrede plejersken.

»Det kan Joe køre ned efter«, sagde Marion, ligesom glad over at faa lov til at finde paa raad, »han holder jo her udenfor. Er der ikke andet?«

Doktoren skrev hurtigt noget op paa et recept-papir.

»Lad ham bringe dette til apoteket først, saa hente isen og saa tilbage til apoteket for at faa dette med. Forklar ham, at hvert minut er kostbart.«

Marion løb ud til drengen ved vognen. Da hun kom tilbage, laa konen endnu og rokkede med forklædet over hovedet. Hun gik forbi hende ind i soveværelset.

Doktoren stod og rodede i Judiths skab.

»Vi skal have noget uldent«, sagde han uden at vende sig. »Vi maa have de fødder varmel!«

Marion fandt et rødt shawl frem af en skuffe; det udbredte en stærk lugt af kamfer. Det svøbte hun om den syges fødder, saa lagde hun sig paa tværs ind over sengen, saa fodfladerne stemmedes imod hendes bryst; hun lukkede armene tæt sammen om dem.

»Det er godt!« sagde doktoren og nikkede. Han var igen optaget af pulsen.

Der var lydløst stille i stuen. Doktorens øjne veg

ikke fra Nanna Judiths ansigt. Marion laa ubevægelig; hun havde en ubevidst følelse af, at det ikke blot var sit blods varme, hun kunde give den syge, men at hun ved at anspænde hele sin stærke vilje kunde lade noget af sin unge livskraft strømme over i det kolde, døende legeme.

Hun vilde det saa inderligt, at hun troede hun kunde det. Hun laa uden at røre sig, men hun følte sit hjærte banke hurtigt og stærkt.

»Pulsen bliver kraftigere«, sagde doktoren.

Der blev igen en lang stilhed.

»Nu er fødderne varme!«

Marion løftede hovedet, og med en skælvende understrøm af befrielse i stemmen gentog hun: »helt, helt varme!«

»Marion, jeg tror, hun vaagner nu; vil du gaa?«

Hun lod sig sagte glide ned fra sengen.

»Tror du ikke ogsaa, det er bedst?«

Hun nikkede, pakkede shawlet sammen om fødderne, stoppede en hovedpude ned imellem dem og fodstykket og gik stille ud af værelset.

Et øjeblik efter slog Judith øjnene op.

Hun saa paa doktoren med et udtryk, som han ikke forstod. Det var fuldt bevidst, men haardt og eftertænksomt, som om noget arbejdede sig frem i hendes tanker, og hun ikke kunde rede det ud.

Hun lukkede øjnene igen, men hun var vaagen; det trak nervøst i hendes øjenlaag.

»Nanna Judith« — han sagde det med en blød, varm klang i sin dæmpede stemme og bøjede sig hen imod hende, »jeg troede vi to var venner! Jeg har haft saa megen gavn og glæde af at komme her hos Dem — — jo jeg har! Lig nu stille og hør paa, hvad jeg vil sige.

Hvis nogen — lige meget hvem — var kommen til mig og havde fortalt, at gamle Nanna Judith havde gjort noget lavt eller sjofelt, saa vilde jeg have sagt:

løgn, kære! Ikke et ord sandt i det! Jeg kender hende! — Tror De ikke det?»

Der kom en stor taare frem paa Nannas furede kind, den trillede langsomt ned imod mundvigen, men hun aabnede ikke øjnene, klemte dem snarere fastere til.

Doktoren ruskede hende i armen.

»Gu' havde jeg saa, for I lyver jo saa forskrækeligt her i St. Thomas.

Men sig mig nu, Nanna Judith, hvad har jeg gjort, der giver Dem lov til at tro paa den første den bedste gemenhed, der fortælles om mig?

Dette maa vi tale om, skønt det er pinegalt, for De skulde have ro; men det rumsterer jo dog rundt i hjernen paa Dem.

Svar mig nu, har jeg givet Dem grund til at tro, at jeg var en æreløs fyr?»

Nanna Judith saa op, doktor Bang syntes, at hendes øjne med de mange sprængte blodkar saa ondt paa ham. Hun talte afbrudt og kortaaudet.

»De er fremmed her, Sir, og hvid. Marion er en kulørt pige, og man kan se, at hun er det.«

Doktor Bang rystede langsomt paa hovedet.

»Det er dog underligt, at De gamle, kloge Judith kan være saa haardnakket uforstaaende. Jeg har jo fortalt Dem saa tit om mit syn paa den ting.«

»Oh ja, Doktor, folk har ofte saa mange ord, indtil der bliver brug for gerninger. Saa har de glemt dem.«

»Sig mig, Nanna Judith, hvis jeg nu sagde til Dem: »jeg holder af Deres datter-datter Marion og vil, saa snart det kan lade sig gøre, gifte mig med hende« — hvad saa?»

Doktoren følte som en jærntang, der slog sammen om hans arm, og Nanna stødte frem i en hæs hvæsen: »De mener ikke det!»

»Naturligvis mener jeg det! Av for pokker!« han gjorde armen fri. »Det er jo nemlig sandt, at jeg holder af Marion«. Han saa hende hvast ind i øjnene.

»Holder af hende, elsker hende, vil have hende; forstaar De?»

»Doktor! Doktor! Nej, jeg forstaar det ikke! Jeg tror det ikke! De, en smuk, fornem herre, som der fra den første dag har staaet saadan glans om, fordi De kunde undvære dem allesammen, som kunde have faaet, hvem De pegede paa, og saa — Marion! Var det endda«

»Men Nanna, Mr. Mac Lonny, — han kunde jo ogsaa have faaet, hvem han pegede paa, og han valgte Dem.«

Nanna sad med et sæt op i sengen.

»Er det saadan, at«

»Vist ikke, vær nu dog fornuftig.

Marion og jeg, vi bliver viede i en kirke med præst og degn og klokker og brudepiger og myrtekrans og hele apparatet. Ikke en eneste af disse vigtige led i begivenheden skal vi snyde os selv eller verden for. Hører De det, Nanna Judith, alt, altsammen skal være i orden.«

Han trykkede hende forsigtigt tilbage mod puderne og fortsatte som til et barn, der skal dysses til ro: »Luk nu øjnene og hør godt efter. Nu skal jeg fortælle om vort bryllup, Marions og mit.

Marion skal have en lang hvid silkekjole paa, den skal ikke slæbe efter hende som en dyne, men sno sig om hende, blankt og glat, saa man kan se, hvor ung og stærk og slank hun er. Haaret skal hænge løst som en fløjelskaabe, og over panden skal hun have en krans af hvide orangeblomster.

Vi kommer kørende til kirken, naar maanen har lavet til fest, og hele St. Thomas bader sig i sølvlys. Op ad den lange hvide trappe, hvor skyggerne fra træerne danner tæppe, gaar vi haand i haand. Orglet bruser og byder os velkommen, og foran alteret staar præsten og venter paa os for at lænke os sammen. Hører De, Nanna Judith — lænke os sammen for hele livet!«

Doktoren saa spændt paa den gamles ansigt. Hun laa med øjnene fast lukkede.

Saa begyndte det at skælve om hendes mund; hun kneb læberne sammen, men det hjalp ikke.

Det skælvede om munden, og det dirrede i alle ansigtets rynker; saa gemte hun sig bag sine hænder og gav sig over i en voldsom graad.

Jens Bang følte en varm bølge af sympati vælde op i sig for denne gamle kvinde, hvis styrke glippede — maaske for første gang. Han var stolt af hende. Han var glad, som man kan være det, naar man faar del i noget, der er gribende og stort.

Han lod sig glide ned paa knæ ved hendes seng.

Da hun havde faaet magt over graaden, tog hun om hans hænder og saa op paa ham med syge, hjælpe-løse øjne.

»Doktor, jeg ved, hvad De tænker nu, og jeg føler mig selv saa lav. Men De maa prøve at forstaa det. Jeg tror, at jeg snart skal dø; det er som mit hjærte er træt, og jeg vil det gerne men, Doktor, kan De ikke forstaa, at om Marion nu var gaaet til Dem, som jeg gik til Mr. Mac, saa var det ja, som alt det, jeg har prøvet at gøre godt, havde været til ingen nytte. Og Doktor, — saa vilde jeg have troet, at de havde ret, præsterne, — Mr. Macs præster — at det var synd, det den gang, og at her var straffen — nu, saa længe, længe efter.

Oh Gud, oh Gud, jeg har saadan tænkt mig ind i det altsammen, at jeg ikke igen kan blive fri. Doktor — oh sig det igen, det om Marion og kirken og præsten.«

»Ja, Nanna, jeg vil sige det altsammen igen. Men hør nu først: De taler, som om det var en stor ære, jeg gjorde Marion, naar jeg gifter mig med hende. Saadan ser jeg ikke paa det — heldigvis, og jeg vil heller ikke raade andre til at gøre det.

Ser De, Nanna, jeg hører til det, man i almindelig sprogbrug kalder »en gammel, god familie«, én som

igennem flere slægtled har levet, som velstillede folk lever i de store byer. D. v. s. at de har spist for meget og arbejdet for lidt og sovet paa de gale tider af døgnet. Ja, forstaar De, de arbejder nok, men ikke med legemet, ikke med de dertil indrettede muskler, som derfor gaar i forfald. Hjærnerne derimod, som faar hvile under legemligt arbejde, maa fungere anspændt uafbrudt, besørge det hele, forstaar De!

Saa er der nerverne — de har aldrig fred. Begrebet stilhed kendes ikke. Tusind ødelæggende lyde borer sig paa dem, river og rusker i dem dagen igennem, saa de, i stedet for at virke som fjerene i maskineriet, snarere bliver det, der hæmmer kraften.

De naturlige forhold er efterhaanden bleven saa forrykkede, at noget saa selvfølgeligt, saa lige til som at føde børn til verden, af kvinderne anses for noget livsfarligt, noget mange paa kunstig vis søger at undgaa.

Og de børn, der bliver født, ja — de er jo forskrevne til at ture videre i forældres og bedsteforældres selv- og slægtødelæggende unatur.

Kan De dog ikke forstaa, Nanna Judith, hvad det vil sige i saadan en i daarlig forstand gammel familie at faa tilført en ung kraft som Marion.

Tænk Dem dog, Nanna«, han tog fast om hendes hænder og hans stemme blev dyb i klangen og dæmpet, »tænk Dem, de sønner vi skal faa!«

Nanna Judith gjorde sin ene haand fri og lod den glide hen over hans haar.

Hun saa smilende ind i hans unge, ivrige ansigt. Der var en blanding af beundring og overbærenhed i smilet.

»Saa meget De dog har tænkt ud!« sagde hun og blev ved at stryge hen over haaret.

»Det er vist, fordi De er doktor.«

Lidt efter spurgte hun tøvende:

»Tror De ogsaa, De vil tænke saadan, naar Deres legeme bliver svagt?«

»Det vil jeg; men mit legeme skal skam ikke blive svagt, jeg tror De vil, Nanna! Marion og jeg vil ikke mures inde i en stor by, og vi vil leve fornuftigt. Foreløbig bliver vi her et par aar, saa rejser vi ud i verden og lærer noget mere, og saa — ja, saa finder vi os en sund, landlig krog hjemme i Danmark.

Kære Nanna Judith«, føjede han alvorligt til, »tro mig, hun skal altid faa det godt.«

»Det er saa underligt, De er saa ung, næsten en dreng; men alt det, De ved — jeg tror, det gør Dem stærk.«

Hendes hænder faldt slapt ned, og hun saa smaa-nikkende hen for sig: »Maaske stærkere end Mac.«

Doktoren gik hen og aabnede døren, Marion stod som før lige udenfor. Da hun saa udtrykket i hans ansigt, fór der en hurtig rødme over hendes eget; hun lagde sin haand i den, han strakte ud imod hende, og sammen gik de hen til Nannas seng.

Hun saa op paa dem, som de stod der, saa unge og sunde, saa skabte til at elske og saa sikre paa lykken. Hun saa, som vilde hun lukke billedet af dem inde i sig, saa hævede hun sine foldede hænder op imod dem og bevægede sagte læberne.

»Mormor!«

Marion knælede ned og lagde sit ansigt tæt ind til hendes. »Mormor! Saadan har jeg altid ønsket, at jeg maatte kalde dig! Og nu maa jeg!« Hun hvi-skede hende ind i øret: »han siger det!

Jeg har jo altid været stolt af dig, men det er først nu, at jeg rigtig forstaar, at jeg har lov til det!

Aah, Mormor, det er som hele verden er bleven saa smuk for mig! Jeg synes, at før stod jeg udenfor og saa ind, hvor der var lyst; men nu er jeg inde, hvor der er aller, allerlysest!«

Marion løftede hovedet og lyttede, der lød hvi-skende stemmer i værelset ved siden af.

Fru Mourris kom ind fulgt af sin ældste datter.

De var meget ranke og stive i ansigterne. Miss May havde ingen blomster paa hatten.

Da Mrs. Mourris havde spurgt til hosten og aandenøden, — spørgsmaal, som Nanna kun svarede paa med en svag hovedrysten — spurgte hun, om Nanna dog ikke vilde se sin præst.

»Det undrer mig, at han ikke allerede er her«, — sagde Mrs. Mourris.

»Marion«, det kom svagt og stakaandet; »staa, hvor jeg kan se dig.«

»— — men han maa sikkert straks være her, for jeg har sendt bud til ham.«

»Doktor — kom her hen; lidt nærmere — — lige som før.«

Han bøjede sig ned over sengen.

»Sig det igen — alt sammen det om Marion — og kirken — og blomsterne.

De skulde være hvide, sagde du?«

»Ja, Nanna Judith, blændende hvide skal blomsterne være, for min brud er saa ung og saa ren i sind. Og saa gaar vi op til kirken, op ad den lange, lyse trappe«

»Ja, ja, og maanen«

»Ja, maanen, den har klædt alt til fest.« —

»Ja og gæsterne — fortæl om dem.«

»Gæsterne, ja. Hele St. Thomas er indbudt.«

»Ja, ja, saadan som han vilde det.«

»— — par efter par gaar de op ad kirkegulvet. Men først naar bruden kommer i sin hvide dragt, falder orglet ind.«

»Ja, ja, saa falder orglet ind! Jeg maa huske det altsammen. Netop saadan var det, at han vilde det. Fortæl — — fortæl mere!«

Fru Mourris, Miss May og plejersken havde trængt sig sammen om sengen og lyttede undrende.

Marion havde gemt sit hoved i sengetæppet; man kunde se paa bevægelsen i hendes ryg, at hun græd, men man hørte ingen lyd.

Doktoren, der hele tiden havde haft fingeren paa Nanna Judiths puls, tav pludselig og saa anspændt frem for sig.

»Fortæl mere Husk han gav mig saa meget — al ting gav han mig, mig, der bare var Judith! Men nu nu bringer jeg noget til ham«

»Oh Gud!« Fru Mourris vred sine hænder. »Om præsten dog vilde komme!«

»Gud har givet mig dette til ham, for det var«

Døren gik op og præsten kom hurtigt ind, klædt i ornat.

Nanna Judith stirrede paa ham, hendes øjne blev store, forstenede i angst.

»Nej, nej — det v a r ikke synd!«

Hun strakte hænderne afværgende ud.

»Det var — det v a r ikke synd!«

Doktoren bøjede sig hen og fangede hendes blik.

»Nej«, sagde han højt og fast, »det var ikke synd!«

Hun sukkede let, og alle ansigtets spændte muskler slappedes.

Præsten kom hen til sengen med alterkalken i haanden.

Doktor Bang vendte sig om imod ham:

»Hun er død!«

LIVET „DERUDE“

»Naar Edith kommer, maa der tændes i salen om aftenen.«

Politimester Nyholm saa op fra en bog, hvis blade han længe ikke havde vendt.

»Eugene — hører du, hvad jeg siger?«

Fruen, der sad med en skaal hjemmelavet ingefærkonfekt i skødet, vendte et stykke i munden med tungen og svarede et aandsfraværende »U-hum«, medens hendes øjne udsøgte det næste.

»Og du selv maa herefter beflitte dig paa at være lidt mere mere takkelig paaklædt, ogsaa naar vi er ene.«

Fruen foldede de nøgne arme over hinanden, bøjede sig frem, saa brystets omfangsrige kugler kom til at hvile paa dem og gentog med drillende, opspilede øjne, ligesom naar man lader imponeret overfor børn: »U-hu-um!«

»Du maa prøve paa at tage dig sammen«, vedblev han med en stigen i stemmen, men føjede lidt efter bekymret til:

»For, Eugene, du er ikke skikket til at lede en ung, voksen datter.«

»Ikke? Saa-aa? Men jeg var i sin tid god nok til at faa hende.«

Politimesteren havde talt dansk, men dette kom paa engelsk med bred kreolaccent.

Han afværgede med en haandbevægelse og vedblev: »Nu kommer hun imidlertid; Du har jo villet det, og jeg — ja, jeg mente ikke, at jeg her var be-

rettiget til at sætte mig imod dit ønske; men Eugene« han vilde tage hendes haand, men den bar saa tydelige spor af sin berøring med det brune stof i skaalen, at han nøjedes med at lægge sine fingerspidser paa hendes haandled, »vi maa begge gøre vort til, at dette ikke bliver til skade for Edith.«

Hans stemme fik en alvorlig, indtrængende klang, og han saa hende fast ind i øjnene:

»Hører du, du maa ogsaa gøre dit!«

Fru Eugene rettede sig i stolen, lidt opskræmt, og svarede hurtigt, andægtigt, ligesom hun pludselig var kommen i engelsk kirke og skulde aflevere menighedssvaret:

»Ja, ja, naturligvis! Jeg vil ogsaa gøre mit.«

Politimesteren lod haanden glide over sit trætte ansigt og rejste sig.

»Ja, saa skal vi vel i seng; det bliver jo en bevæget dag imorgen.«

Han saa sig om i det langagtige, nøgne rum, hvis hele udstyr var et bord og to gyngestole, to andre stole til at lægge fødderne paa og en amerikansk læselampe.

Han var efterhaanden kommen til at dele sin hustrus smag for dette opholdssted — »upstairs parlour«, som hun kaldte det, — fordi man her kunde tillade sig enhver slobroksbekvemmelighed. Lige nu — med tanken paa datteren — slog det ham, at her var skrigende hæsligt.

Hvor havde de kunnet sidde her aften efter aften, uden at rummet havde faaet mindste præg af beboelse? Hvorfor havde han efterhaanden baaret alle sine juridiske bøger og tidsskrifter over paa kontoret; hvorfor stod alt, hvad han ejede af skønlitteratur laaset inde i et pyntebogskab i den saakaldte »sal« — hvor han aldrig var — dannende pendant til et pillespejl? Hvorfor havde aldrig nogen forsøgt at afbryde væggenes lange flader med saa meget som et farvetryk?

Han saa paa sin kone, som hun laa der i stolen,

atter optaget af sine søde sager; han saa paa hendes yppige, halvnøgne legeme, som en gang havde forekommet ham saa attraaværdigt, men som nu ligefrem pinte hans skønhedssans ved sin mangel paa ædle linier og sin udflydende, slappe flegma, der gjorde det tungt som en død vægt. Han holdt haanden for øjnene og tænkte sig henflyttet til en stor, lys dagligstue, enkelt møbleret med gamle, værdifulde sager, hvortil der knyttede sig minder og historier. Han saa en lille rank dame foran et vindu med mange blomstrende planter; hun saa paa ham med kloge, varme øjne og sagde: Vis mig en kvindes opholdsværelse, og jeg skal sige dig, hvem hun er.

Om hun havde set dette!

Politimester Nyholm lod endnu engang blikket glide over sin hustru. Hun havde skubbet tøflerne halvt af fødderne og var optaget af at faa konfektkrummerne til at sidde fast paa en fugtig pegefinger.

Han udstødte et forpint suk og gik ind i det tilstødende soveværelse.

Da fru Eugene, efter nogle gange at have gabet lydeligt, fik sig rejst, lukkede hun omhyggeligt alle jalusitremmer tæt til. Det var en af hendes sanitære teorier, at natteluft gav feber.

Da ægtefolkene laa ved siden af hinanden i den store mahogni himmelseng under det hvide moskito-net, tænkte begge paa det samme: datteren, der skulde komme.

Politimesteren søgte at genkalde sig hende, som hun havde været, da de for seks aar siden havde fulgt hende til Danmark, men hans hukommelse føltes saa afmægtig; billedet blev konstrueret. Han huskede hende kun klart som ganske lille; da havde han følt en stor beskyttende ømhed for sin lille pige, en utaalmodig interesse for hendes udvikling, et haab om, at det, der var blevet hæmmet i ham, maatte faa vækst i hende; men senere var hun gleden fra ham, og han havde ladet det ske. I det hele taget havde

han i sit huslige liv blot skubbet fra sig, værget for sig, dukket nakken for alt ubehag, bødet af til venstre og højre; hans liv var blevet underlig negativt, en undgaaen af at føle og tænke og — saares.

Men nu skulde det blive anderledes. For Ediths skyld vilde han se at overvinde sin fejghed; jo — for det var fejghed, denne ømfindtlige angst for ufred, denne uvillige given efter, denne graa tilknappethed, som var blevet hans værn imod huslig disharmoni og fremmede menneskers unænsomme indblanden.

For datterens skyld vilde han nu gøre sig stærk.

Hun havde tilbragt disse 6 aar hos hans eneste søster, som i ungdommen havde staaet ham meget nær.

Hun havde i de senere aar skrevet, at hun havde glæde af niecen, at hun viste lærelyst og optog alle nye indtryk med et frisk sinds store modtagelighed. Maaske havde hans søster haft den evne til at lede og paavirke, som han havde følt, at han ganske manglede.

I forældrenes hjem havde Edith altid mest opholdt sig imellem tjenestefolkene, og af dem havde fru Eugenie gerne en stab. Hendes fader havde i sin tid ejet en lille frugtplantage udenfor byen, som efter hans død var gaaet over paa andre hænder, men folkene paa plantagen betragtede endnu »Miss Gine« som deres herskab. Hver lørdag, naar de kom til byen, blev de smukkeste bananbundter og de sødeste annanas bragt op til hendes køkken, og til Edith var der særlig udsøgte kæmpe-sukkerør, som hun gna-skede i sig med fagter og lyde som et lille vilddyr.

Baade moder og datter sad saa timevis ude paa køkkentrappen og holdt snak med landnegrene, medens husets piger hang over gelænderet. Der blev fortalt med mange, store haandbevægelser og udtryksfulde betoningers om, hvordan plantagens nuværende ejer behandlede sine folk, om alt det han forlangte, hvordan han talte frugterne paa træerne og

meldte det til politiet, naar en citron savnedes, og hvordan hans mistres — puh »mistres« — en kulørt tøs, som han havde trukket op fra et sukkerstykke, mens hun laa og lugede, og som han ikke var mere gift med end — her kom et knips med fingrene, — hvordan hun blev klædt op med fjer og sager og gav sig miner, saadan — her blev der vist, hvordan hun holdt kjolen op og svansede med bagdelen. Pigerne slog sig paa laarene og lo med deres store, røde munde. Fru Eugene sad paa et trappetrin med armene foldede under brystet og spurgte og opmuntrede, medens Edith gik rundt og skænkede cherrycordial og fordelte smaa pakker med kaffe og sukker.

Edith havde gaaet i dansk skole sammen med byens andre hvide børn, men hun havde aldrig lært at tale ordentlig dansk og gav det som undskyldning for, at hun ikke lærte sine lektier.

Skolekammeraterne brød hun sig ikke om; de var dumme, paastod hun; derimod havde hun en jævnaldrende kulørt veninde, en slags hus-kæledægge og stik-i-rend pige, Tolo, som hun bærede med sin fortrolighed og behandlede som noget sig tilhørende.

Denne holden hof med negerkvinder af alle aldre havde været et af de punkter, hvor han længst havde søgt at sætte haardt imod haardt. Denne sladren i timevis paa alle dagens timer, altid om andre menneskers sager, gnasken frugt, saa saften flød over hænder og ansigt, og intime grineri, var ham saa usigelig modbydeligt; men han var her som altid kørt træet og havde nøjedes med saa vidt muligt at lukke øjnene for at undgaa at se og saares.

Hvilke store tanker havde han ikke som ung for-elsket mand haft om sin evne til at opdrage og hæve den kvinde, som han i lidenskabelig betagethed havde lovet at gøre til sin hustru; hvor havde han ikke længe daaret sig selv med haabet om, at hans kærlighed kunde forme hendes sjæls »bløde voks«, saadan havde han i sin unge naivitet — med sin tids

hang til det lyriske — benævnet den stadige vekslen imellem hed, utæmmet lidenskab og urokkelig jordbundethed. Han smilede sygt ved at tænke paa de verdener, han havde troet at læse i glansen af hendes sorte øjne, saa anelsesfuldt slørede af de bløde vipper. Hvor havde han været ung den gang trods sine 25 aar! Han tænkte paa sig selv fra den tid som paa en ung broder, der var død, fordi han var for vag til at tage kampen op med det virkelige livs haarde vilkaar.

Men nu Edith; hun var jo dog hans datter. Ogsaa hans. Han lukkede øjnene og forsøgte igen at fremkalde hendes billede, men følte selv samtidigt, at han ikke gjorde det ærligt. Han tænkte sig hende saadan, som han kunde ønske, at tiden og forholdene havde formet hende.

Han løftede haanden for at stryge sig over panden, stryge fantasierne bort, da fru Eugene med en egen klang i stemmen nævnede hans navn — som altid hans efternavn, der i hendes udtale blev til »Nihalem«.

Han kunde høre, at hun rejste sig paa albuen, da hun i en vis fortrolig passiare-tone som fortsættende sine tanker sagde: »Nej, ved du, der er nu ikke megen damestil over hende efter fotografiet; det har din søster vist ingen forstand paa. Men du skal se, naar hun kommer under min behandling!«

Hun lo med sin dybe strubelatter.

»Ved du, hvad jeg tror, at naar jeg faar denne underlige danske guvernante-stil pillet ud af hende, kære — hun vil ligne mig, som den ene draabe cisternevand den anden.«

Der blev et øjeblik ganske stille under det hvide net, man hørte moskitoerne surre udenfor. Fru Eugene føjede til: »naturligvis, som jeg var dengang«. Hendes mand svarede ikke, hun kunde ikke engang høre, at han trak vejret. Hun udstødte en ærgerlig,

utaalmodig pusten og lod sig igen plumpe ned paa hovedpuden.

Faa minutter efter arbejdede hendes store bryst i regelmæssige aandedrag, nu og da ledsaget af en let snorken. Varmen fra hendes legeme fyldte nettet som en hed em.

Politimesteren havde selv hentet sin datter ved skonnerten om morgenen; derpaa havde familien spist frokost sammen. Edith havde fortalt uafbrudt om tanten, som hun kaldte Felise, »i København har man virkelig ikke tid til at sige Faster Elise«, om skolen, lærerne og kammeraterne. Politimesteren havde sid-det med en for ham ualmindelig frisk farve i kinderne og uden sine blaa lorgnetter for øjnene og set glad paa datteren, som han nu og da rettede et spørgsmaal til, der skulde vise, at han var en interesseret tilhører.

Fru Eugines øjne havde listet sig over den unge pigeskikkelse, tomme for tomme, langsomt, som en skygge flytter sig, lige fra de sorte fletninger rundt om hovedet ned til de brednæsedede engelske sko. Hun havde ikke kunnet fatte, at det pigebarn dør, i en paa-klædning, som faktisk skjulte mulige legemlige for-trin selv for et falkeblik som hendes, som talte med straalende øjne om kemiske eksperimenter, som hun havde lært at foretage, og om et sygeplejekursus, hun og kammeraterne havde gennemgaaet, »fordi deres anatomilærer havde raadet til det«, at det var hendes datter.

Hun havde uvilkaarlig givet sine ordrer og rettet an med den dame-værdighed, som hun ellers kun iførte sig overfor fremmede.

Nu var politimesteren gaaet paa kontoret, og Ediths bagage var bleven bragt op paa hendes væ-relse. Fru Eugene havde gentagne gange opfordret hende til at gaa op og pakke ud, men hun var beskæf-

tiget med nogle brogede natsværmere, som hun havde fanget i St. Thomas, og som nu skulde udspiles og sættes paa naale i en æske.

»De er dejlige, synes du ikke?« blev hun ved at sige, »du kan tro, kammeraterne vilde lave øjne, hvis de saa dem. Jeg skal se at faa mig en hel samling, og saa vil jeg skænke den til skolen.«

Gamle Molly, fru Eugines og senere Ediths Nanna, der nu indtog en stilling i huset nærmest som en slags bedstemor — kom hvert øjeblik triumferende ind med blomsterbuketter, anbragte i kurve eller vaser, som sendtes med mange komplimenter, gode ønsker og velkomsthilsener til Miss Edith. Den gamle gentog hver gang samvittighedsfuldt hele formularen. Edith, der med nogen misfornøjelse saa, at bordet, hun i øjeblikket havde brug for, blev fyldt med urtekoste, saa kun flygtigt op, naar samlingen forøgedes, med et »hils og tak«, men hørte stadig den gamle sige ude i entréen med stærk betoning paa de enkelte ord: »Miss Edith siger saa hjærtelig tak for de dejlige blomster og sender sine allerbedste hilsner!«

Edith stønnede tilsidst af utaalmodighed; hun fik en underlig beklemmende følelse af, at noget var ved at liste sig over hende, spænde hende inde. Hun skulde lige til at sætte glaslaaget paa æsken, da en ung brun pige kom farende i spring og med en underlig leddeløs ynde kastede sig ved hendes fødder:

»Miss Edith, Miss Edith, jeg er saa lykkelig over at have Dem tilbage igen!«

Edith trak øjenbrynene lidt i vejret og spurgte paa en maade, der virkede tørt imod den andens ekstase: »Er du Tolo? — Hvor du er bleven lang og tynd og« — hun saa interesseret paa hendes ansigt — »tænk, at du ser saadan ud!«

Gamle Molly og kokkepigen kiggede ind for at se mødet imellem Miss Edith og hendes barndoms legekammerat, og fru Eugene kom i det samme ind med megen støj af stivede skørter. Edith saa sig

rundt med sine mørke øjne, saa stærke i glansen, saa blaa i det hvide, rystede let paa hovedet og sagde:

»Det er underligt, men jeg havde rent glemt jer alle sammen!«

Edith laa foran en halvt tømt kuffert og pakkede ud; fru Eugene sad paa det yderste af en gyngestol og fulgte med undersøgende øjne hver genstand, der kom frem fra kuffertens dyb, og Tolo, gamle Molly og stuepigen Anny forestillede, at de gjorde nytte ved at tage de forskellige sager ud af hænderne paa den unge pige, holde dem op til eftersyn, beføle og beundre dem og saa anbringe dem rundt om paa møblerne.

»Her kommer silketøjet til dig fra Felise.«

Edith kastede en pakke hen til moderen.

»Felise sagde, at den farve vilde staa til dit Zahrtmannske ydre«, — Edith slog stadig over i dansk — »og du kan bande paa, at hun forstaar sig paa det!«

Fru Eugene aabnede med forretningsmæssig hurtighed pakken og rystede det glinsende stof ud af folderne.

Hun holdt det op til ansigtet.

»Hvordan klæder det mig?«

Tolo klappede i hænderne. Gamle Molly kyssede sig selv i det indvendige af haanden og saa beundrende paa sin frue.

»Oh Missis! Missis bliver smuk som et daggry!

— En dronning bliver Missis!«

»Hvad siger du, Edith?«

Nu stod fru Eugene foran spejlet.

Edith var igen ifærd med kufferten:

»Jo — det bliver godt!

Det er sandt, saa har jeg ogsaa en sølvkam til dig, og den er smuk — rigtig kunstnerisk gjort.«

»Aah, tal engelsk, Edith! Hvad har du, siger du?«

»Jeg har en sølvkam til dig«, gentog Edith paa

engelsk, »d. v. s. jeg har den ikke, for laasen var som sagt gaaet i stykker paa min kuffert, og saa fik jeg, hvad jeg havde af smykker og saadan noget, over i Valins.«

Fru Eugene vendte sig saa hurtigt, at silken snoede sig om hende.

»Valins, siger du. Er det fuldmægtigen, den nye, ham der har været saa megen tale om. Er han kommen?«

»Ja — hvad er der dog mærkeligt ved det?«

»Sammen med dig? Og det nævner du ikke et ord om?«

»Gud, Miss Edith!«

Tolo havde foldet hænderne.

»Paa samme skib?«

Gamle Molly sagde: Jesus Moria!

Edith rejste sig, saa sagerne, hun havde i skødet, faldt paa gulvet:

»Havde I tænkt jer, at jeg kom i min privatdamper, eller hvad?«

»Ja, men hvorfor taler du ikke om det. Og hvor er han?« Fru Eugene stampede med foden i gulvet; »du kan vel sige, hvor han er?«

Edith saa et øjeblik paa sin moder, som hun før havde set paa den brune barndomsveninde, saa lagde hun sig paa knæ igen og tømte med begge hænder det sidste ud af kufferten.

»Fuldmægtig Valin er foreløbig paa St. Thomas og kommer med næste skonnert herover, men Gud ved, om verden ikke staar endda?«

Fru Eugene, der overfor datterens ro fik en ubestemt følelse af at have forløbet sig, søgte en retraite ved at hylle sig i moderlig dameværdighed og sige: »Nej, jeg mente kun, at det maaske ikke var saa heldigt, at I kom med samme skib. En ung piges rygte, ved du! Det kunde din faster nok have tænkt paa.«

Edith havde trukket brynene sammen, saa de næsten mødtes: »Hvad er det egentlig, du mener?«

»Aah, stil dig nu bare ikke an! Du forstaar mig nok ganske godt.«

»Ja, jeg forstaar dig.«

Edith borede sine øjne ind i moderens og talte dansk.

»Jeg forstaar nok, at I endnu dyrker en slags bor-gestue-moral, hvis fornemste paragraf er, at man skal holde karle og piger fra hinanden, for ellers gaar det galt.«

»Jeg vil ikke høre det danske præk«!

Fru Eugene greb det første det bedste og viftede sig med det.

»Du er vulgær, ush! Er det den slags sjofelhed, du har lært i Danmark!«

»Det er en af de ting, jeg har lært, at der er forskel paa uudviklede individer og mennesker som — som dem jeg har været imellem.«

»Men denne Valin — din faster har skrevet om ham, at han gerne vilde herud for sit helbred, og at han var velhavende. — Hvordan fik I det ordnet, saa I kom til at rejse sammen?«

»Vi læste i avisen, at han var bleven udnævnt, og saa gik Felise op til hans moder og spurgte, om vi ikke kunde rejse sammen, da hun syntes, jeg var for ung til at rejse alene.«

»Og hvad svarede moderen til det?«

Fru Eugenes indignation var gaaet under i interessen for dette, som man aldrig havde hørt magen til.

»Hun svarede, at hun syntes ogsaa, det kunde være hyggeligt for hendes søn, der endnu ikke var helt stærk efter sin lungebetændelse, naa — saa hændte det i dine øjne højst risikerlige, at imellem de 4—500 mandspersoner ombord var der en, der havde paataget sig at være mig behjælpelig, hvor han kunde.«

Fru Eugene vrinskede og lo paa en maade, der jog blodet op i Ediths kinder. Gamle Molly smaa-mumlede noget om »unge folk«, og at hendes Missis vidste bedre. Tolo sad paa hug og havde knuget den

ene knyttede haand fast imod sine tænder som i forskræmt undren. Edith saa fra den ene til den anden, og hendes øjne fyldtes med taarer:

»Hvorfor har I sendt mig hjem? Hvorfor har I ladet faster Elise lære mig, hvordan fine mennesker tænker? Hvorfor har I ladet mig prøve, hvordan det er at være — at være — — frigjort — naar jeg nu skal tilbage igen til alt dette elendige?« Hun slog begge arme for ansigtet og græd stille, saart.

»Aah, var jeg saa meget hellere bleven i det! Havde jeg blot aldrig, aldrig lært det andet at kende.«

Fru Eugene skulde lige til at kaste sig ud i et stort forurettelses-opgør, »om dette var deres tak, lønnen for, at de havde nægtet sig selv alt for at holde datteren hjemme« o. s. v., men blev pludselig distraheret af en tanke, som fængslede hende og fik hende til at skifte taktik.

Hun gik hen til datteren og forsøgte at tage hendes arme bort fra ansigtet.

»Saa! Saa! Vi maa da ikke skændes den allerførste dag, vel?« Hun ruskede hende spøgefuldt i skulderen: »Edith — fortæl mig nu det hele!«

»Saa Baby min!« Fru Eugene lagde armen om hende og trak hende ind til sit store, pulserende bryst. Saa nynnede hun en lille vrøvlevise om »Baby, baby bunte«, som Edith var bleven lullet i søvn ved som lille. Edith stod ganske stille og følte som en stor bølge, der løftede hende, saa hun tabte fodfæstet. Hun holdt op at græde og syntes, at hun mærkede noget, der var hende nyt, men som hun havde kendt i en drøm eller længtes efter.

Hun lukkede øjnene og lagde hovedet imod sin moders skulder, og fru Eugene blev ved at smaanygne og vugge hende sagte i sine arme.

Men imedens gled tanker som lysbilleder igennem hendes hoved: Datteren og den unge mand alene paa skibet, alene — fordi de havde et sprog, som ingen andre forstod. Lange dage, hvor man manglede tids-

fordriv, sene aftener paa promenadedækket med stærkt lys og dybe skygger og maanen i en flimrende sølvstriben hen over vandet. Og musik — hornorkester, vuggende, smygende valse og spanske danse, der beruser en kreolerinde som hidsende vin. Det var ikke moderlig angst, der manede disse billeder frem, men der var bleven trykket paa en fjer, som satte fantasien i bevægelse, og nu greb det ene tandhjul ind i det andet, og billederne føjede sig sammen med en understrøm af minder, der gav hende selv part i dem.

Men hvorfor var han bleven i St. Thomas. Jo — han var jo dansk, blond og blodløs; nu var han naturligvis træt af legen. Derfor datterens meningsløse graad.

Her var noget, hun vilde have rede paa; men naar fru Eugene for alvor vilde opnaa noget, kom hun momentvis i besiddelse af egenskaber, som hun ellers syntes at være blottet for, som selvbeherskelse og en vis snu forstaaelse af følelser og tanker, der var hende selv ganske fremmede. Hun vidste som af instinkt, at skulde hun faa noget at vide af datteren, maatte hun gaa varsomt frem, moderligt — med bløde hænder.

»Du maa ikke græde mere, Baby, hører du! Sæt dig nu og lad mig fortælle dig noget.«

Edith rejste sig lydigt, og moderen lagde fortroligt sin arm om hendes liv.

»Ser du, jeg har jo glædet mig til, at du skulde komme. Fordi man har en voksen datter — der er ganske ung — behøver man jo ikke at være helt gammel, vel?

Man plejer at sige, at jeg har holdt mig ganske godt, og jeg har tænkt mig, at vi to, vi skulde være som veninder. Med fortrolighed og den slags. Nu har du oplevet saa meget, som du kan fortælle mig; her kan du tro er ogsaa foregaaet en del mærkelige ting, som det vil mere dig at høre om, naar du nu lærer folk at kende.«

Hun saa spørgende paa Edith, som sad med forgrædte øjne. Hun nikkede svagt.

»Og saa skal jeg hjælpe dig med alt det der.«

Fru Eugene gjorde en gestus, der omfattede Ediths spredte beklædningsgenstande.

»Det er jo meget godt, men det mangler lidt — lidt dame-stil. Her, hvor du ikke har skole og den slags at passe, vil du nok komme til at interessere dig for dit ydre. Ja for« — hun bøjede sig smilende frem og saa ind i datterens rødgrædte øjne, »hun er jo nemlig smuk, min »baby bunte« — Jo — vist er hun saa! Kom lad os se!«

Hun trak Edith med hen til spejlet og saa med nysgerrige, spillende øjne fra sin egen yppige skikkelse — ikke ulig Rembrandts hustru med diadem og fjeren — hen paa Ediths spinkle ungpigefigur, hvor alt endnu syntes at være gjort med lige streger.

Hun trak datteren ind til sig, saa deres ansigter kom ganske tæt sammen. Det matsorte haar, øjnenes dybe indfatning og den varme, gullige teint var den samme hos begge, men datterens bekymrede, forgrædte træk virkede ved siden af fru Eugenes i dette øjeblik overmodige, underfundige, som en bleg skitse ved siden af et farvestærkt, varmtonet maleri.

Ediths øjne fæstede sig opmærksomt paa modelrens spejlbillede; hun syntes igen, at hun havde slet ikke husket, hvordan hun var.

»Du er smuk«, sagde hun.

»Det skal du ogsaa blive. Ser du, alt det med at kunne, hvad der staar i bøgerne, det er vist meget godt, naar man er i Danmark. Jeg mærkede nok, at de mennesker, der kom hos din faster, brød sig om den slags.

Men her er d e t, der hjælper til, at« — hun gjorde en bevægelse, som om hun snoede noget eller nogen om sin finger — »det er skønhed og netop saadan en skønhed som vores.

Her skal man, naar man vil opnaa noget — være smuk og vide, at man er det, og bruge det.

Aah, Baby« — hun slog lidenskabeligt armene om datteren — »du bliver aldeles som jeg var i din alder. Tænk alt det, du har tilgode!«

Da politimesteren kom hjem fra kontoret, kom hans kone og datter ham imøde med armene om hinanden, og Edith havde faaet sit haar sat højt op paa hovedet ligesom moderen.

»Vi er to veninder!« sagde fru Eugene paa dansk.

Edith hang lidt med hovedet, og politimesteren saa fra den ene til den anden med en blanding af glad overraskelse og ængstelse.

Tolo kom stormende op ad trappen i lange, ujævne spring.

»Miss Edith, Miss Edith — han var med!«

»Hvem var med hvad?«

Edith sad paa sit eget værelse bøjet over en matematisk opgave og brugte passer.

»Den nye gentleman — ham De rejste med — med skonnerten. Jeg saa ham.«

»Det gjorde jeg ogsaa.«

»Gjorde De?«

»Jeg har et vindu i mit værelse, go'e Tolo.«

»Oh, Miss Edith, De kiggede igennem jalousierne for at se ham.«

»Kiggede gennem jalousierne! Saa havde han jo ikke set mig.«

»Og saa han da Dem?«

»Naturligvis. Jeg lagde mig paa maven ud af vinduet og raabte og vinkede, til han kunde finde paa at se op.«

»Aah, Miss Edith, De gør nar af mig! Saadan gør en dame med en opdragelse ikke.«

»Jo, saadan gør hun netop, Tolo, for hun tør være

bekendt at gøre det, hun har lyst til. Hvis hun lurer bagved halvlukkede tremmer og vil se og ikke ses, saa er hun en Luske-Malene, en rigtig Tarvelig-Sidse, forstaar du?»

»Jeg siger bare!«

Tolo gjorde sin yndlingsgestus, naar noget forekom hende ængstende, med haanden imod tænderne.

»Jeg kan for resten ikke begribe, hvorfor I er saa betagne af, at her kommer et nyt menneske til øen, — skønt — det er vel nok lidt af en begivenhed.«

»Miss Edith« — Tolo rystede pludselig alt det uforstaaelige af sig og vedblev tillidsfuldt: »Missis siger, De har kendt ham i Danmark; hvordan er han?»

»Valin? Han er rar.

Men I bliver skuffede, du og mor, for der er slet ikke noget ulveagtigt ved ham.«

»Ulveagtigt?»

»Ja, I har tænkt jer en rigtig glubsk hanulv, paa jagt efter smaa lamsebasser. Saadan er nemlig alle sammensatte kvinders mandsideal.«

Tolo spillede med sin røde tungespids. Hun forstod ikke helt og forstod dog.

Hun vilde ikke selv for en verden have sagt saadan nogen underlige ting, som Miss Edith ofte sagde, men hun kunde lide at høre dem; og naturligvis — Miss Edith kunde jo sige, hvad det skulde være, hun, som havde været i Evropa.

»Jeg vilde ønske, at du kunde dansk, Tolo, saa skulde du faa lov til at læse nogle af mine bøger; det kunde maaske klare dine begreber lidt. De svæver nemlig haabløst imellem det afrikanske og det forhistoriske.«

»Hvad staar der da om i de bøger, Miss Edith?»

»Der staar f. eks. en hel del om kærlighed.«

»Ja, men jeg har læst mange »novels«.«

»Om en fattig, men skøn og hæderlig pige, der stikker en fornem, men infam dame ud hos en baade rig og ædel lord, ikke?»

»Jo. Aah, de er smukke! Jeg holder af at læse dem.«

»Ja, men har du nogensinde læst en »novel«, der handler om dig selv?«

»Om mig?« Tolo viste baade tænder og tandkød i et stort smil.

»Det gør mine.« Edith havde lænet sig tilbage i stolen og legede overlegent med passeren.

»De handler nemlig om saadan nogle mennesker, som virkelig er til. Der er mange, der fortæller om unge piger, hvordan de tænker og føler og — elsker. Virkelig — forstaar du?«

»Men der er da ingen, som skriver bøger, der ved noget om mig og — det.«

»Nej, det tror du, men det er netop forfatternes kunst, de ved det alt sammen. Naar vi læser deres bøger, saa opdager vi, at saa meget hos os selv, som vi har skammet os over og troet, at vi var ene om, og at vi skulde skjule — bag et grønt jalusi — det er noget, der skal være, noget vi godt kan være bekendt.«

Tolo havde sat sig paa hug paa gulvet med blikket vendt imod Edith; pupillerne var næsten gemte, og øjnenes hinder lyste hvidt imod den brune hud.

»Men Miss Edith, hvad kunde en digter skrive om mig?« Det vilde jeg saadan synes om at vide!«

»Aah — først vilde han beskrive dit ydre!«

»Vilde han sige, at jeg var kulørt?«

Edith saa frem for sig, som havde hun synet.

»Han vilde tale om din brune lød, brun som havnacicigarens blade, om din lille, sanselige næse med de bevægelige næsefløje og din store blodigrøde mund, svulmende som en overmoden frugt.«

»Gud!« Tolo stod i et spring henne ved spejlet og stirrede paa sig selv.

Edith blev ved, mere og mere seeragtigt:

»Saa vilde han fortælle om dit slanke, hofteløse legeme med de underlig kantede bevægelser, der

stemmer saa ejendommeligt med din ranke, din smidig-ranke vækst.«

»Alt det! Gud!« Tolo knugede begge hænder mod munden og saa angstfuldt paa sit eget spejlbillede.

»Men Miss Edith!« — hun vendte sig pludselig om — »hvor kan De vide det — jeg mener hvordan digterne taler?«

»Jeg siger dig jo, at jeg kender deres bøger.«

»Ja, men om mig?« Da ikke nogen om mig?«

»Jo, ogsaa om dig. De ved godt, at saadan én som du tænker kun paa — paa saadan noget, som du selv skammer dig over. Kvinden i dig er vaagnet, forstaar du, det er det hele! Og da du er naturmenneske — ikke paavirket af kultur — saa tænker du kun paa at følge dine instinkter.«

»Ih! — Men Dem, Miss Edith, hvad siger man om Dem?«

»Ja, jeg var engang ligesom du, undtagen at jeg var barn. Men saa kom jeg til Evropa, kom imellem mennesker, der havde levet der altid.«

Edith glemte at søge efter de malende ord.

»Du kan tro, Tolo, at det var en forandring!

Først syntes jeg, at de alle sammen skabede sig og talte om en hel masse fjollede ting, som det slet ikke kom an paa. Det jeg morede mig ved — jeg kunde f. Eks. gaa hele dage paa gaden uden at blive træt, bare for at se paa mennesker og sager og saadan noget, som skete — det interesserede ikke min faster eller hendes venner spor.

Felise spaserer altid i haver og ad saadanne veje, hvor der er faa mennesker. Jeg syntes, hun var bare saadan en tante, forstaar du. Men saa begyndte jeg at gaa paa kursus.«

Edith tav som optaget af det, der nu kom.

Tolo sad lidt uden at tage øjnene fra hende, saa spurgte hun sagte:

»Og holdt De af det?«

»Først var jeg fortvivlet! Jeg syntes, det var som at komme i fængsel. Jeg syntes jeg snød mig selv for al den dejlige tid, og et par gange skulkede jeg.«

»Skulkede?«

»Ja — blev borte, gik paa gaden i stedet for og sagde dagen efter, at jeg havde været syg. Men saa —«

»Hvad saa, Miss Edith?«

»Ja, saa var der en lærerinde. — Hun saa slet ikke ud, som du tænker dig en lærerinde. Hun var ung og smuk og — fornem; jeg kan ikke forklare dig, hvordan hun var. Hende kom jeg til at elske.«

»Skolefrøken?«

»Ja — ja! Det kan du ikke forstaa. Men jeg siger dig, at de dage, hvor hun havde rost mig eller bare talt til mig, aah — de var som en fest! Jeg dansede hjem fra skolen, jeg saa paa alle mennesker, saa de maatte se igen, nej — jeg kan ikke beskrive det! Men Tolo, kender du ikke det, naar det er ligesom ens bryst bliver saa stort, — først synes man, at det er bare lykke, og saa pludselig, — saa maa man græde af længsel.«

»Jeg siger, Miss Edith, det er ligesom magisk!«

Hun sænkede stemmen og bøjede sig frem.

»Miss Edith — hun kendte da ikke til Opia*) den skolefrøken.«

»Skolefrøken! skolefrøken!« vrængede Edith og sprang op; saa slog hun begge arme over kors som knugede hun noget ind til sig og udbrød ekstatisk:

»Hun var dejlig, dejlig!«

Hun lukkede øjnene og stod, som om hun hørte musik, saa saa hun paa Tolo, som én der føler sig overrasket, og rakte en rød tungespids frem. Med fingrene udspilede løftede hun det nederste af sin

*) En meget frygtet trolddomsevne, som mange negre anses for at være i besiddelse af.

kjole op, rejste sig paa taaspidserne og begyndte at gøre dansetrin.

Tolo holdt vejret.

Edith nynnede og løftede arme og ben. Tolos øjne skinnede fugtigt, og hendes store, røde tunge spillede uden for løberne, hun syntes, Miss Edith var smuk som damerne paa cigaretbillederne.

»Mere, mere, Miss Edith!«

Edith standsede midt i en dristig stilling, trak øjenbrynene sammen og saa paa den unge mulatpige, som om hun nu først bemærkede hende.

»Du tror maaske, at jeg er her for at være clown for dig; men du tager fejl! — Jeg keder mig, det er det hele! Jeg k e d e r mig, forstaar du!

Nu kan du gaa, jeg vil læse.«

Tolo rejste sig nølende, men blev staaende med et bønligt hundeblik i øjnene.

»Forstod du ikke?« Edith saa haardt paa hende.

Hun sneg sig stille ud.

Edith tog en del bøger ud af en kommodeskuffe og begyndte at slaa op i den ene efter den anden; de havde brune papiromslag og indeholdt mange noter og løse papirer. Hun bladede langsomt i dem og læste her og der.

Hvor underligt — de havde været hendes verden en tid, disse bøger! Alt, hvad hun havde oplevet, havde paa en eller anden maade været knyttet til dem.

Hun saa pludselig alle kammeraterne for sig, som de sad i klassen. Der var unge damer af det københavnske bourgeois, selvsikre, køligt overlegne imod fremmede, med en vis frimurerforstaaelse indbyrdes; et par landlege med røde kinder og noget hjemmegjort over hele personen; en lille upaalidelig én med en altid varieret paaklædning, et par lidt ældre af lærerindetyper med store, flade sko, og saa hende selv, der — det syntes hun — stod udenfor og var ganske forskellig fra dem alle sammen. Hendes første følelse havde været foragt for alle og hele anstalten og

dens formaal. Men saa var der sket noget — noget, som forandrede alt for hende.

En af lærerne — historielæreren — var bleven syg, og hans timer var gaaet over til en lærerinde fra et yngre hold.

Det var frøken Ellen Tange.

Hvor hun huskede den første dag, frøken Tange havde set paa hende og spurgt, hvad aar Valdemar Atterdag kom paa tronen.

Hun havde ikke vidst det og vilde, som hun plejede i saadanne tilfælde, trække paa skuldrene for at vise sin ligegyldighed; men det var mislykkedes ynkeligt.

Frøken Tange havde trukket brynene lidt sammen uden at slippe Ediths øjne og sagt: »Jeg troede, Deres lektie var om Valdemar Atterdag!«

»Det er den ogsaa!«

Edith havde faaet en pludselig trang til at være oprigtig og sandfærdig og til at ydmyge sig.

»Det er den ogsaa, men jeg har ikke læst paa den.«

Frøken Tange havde henvendt sig til den næste med et elskværdigt: »Vil De saa?«

Bagefter havde hun fortalt en hel del, som ikke stod i bogen, og set fra den ene til den anden som for at faa alle med. Edith havde med øjnene tigget om at blive bemærket, faa lov til at være med i det, men hen over hendes plads gled de blaa øjne, som om der var tomt rum.

Som hun havde længtes efter den næste historie-time! Hele ugen havde hun studeret — ikke blot lektien, men hele kongerækken og alt det, de allerede havde gaaet igennem. Ikke et eneste hul vilde hun have at grue for; hun skulde, hun vilde have oprejsning.

Endelig kom den længselsfuldt ventede time.

De blev hørte paa rad; hun var den sjette i rækken og sad som en spændt staafljer parat med sin viden. Nu skulde de allesammen opleve noget — alle de selvgode, vigtige Københavnerpiger; de skulde se,

at naar hun hidtil ikke havde kunnet, saa var det, fordi hun ikke havde værdigedes at ville; men nu!

Nummer 5 havde sat sig; frøken Tange saa ned i sin bog. Da hun igen løftede hovedet, var det med et elskværdigt, opmuntrende nik til nummer 7, en af de landlige. Edith var forbigaaet, sprunget over; hun følte det, som havde hun faaet en piskesnært over sit ansigt. Hun maatte bide tænderne i underlæben for ikke at græde.

Men hun opgav ikke evred; alt hvad frøken Tange havde fortalt, skrev hun ned, da hun kom hjem; hun fandt bøger inde i sin tantes bogskab, hvor læreboogens magre skelet udfyldtes og skikkelserne fik kød og blod og tog hendes interesse fangen.

Hun arbejdede for første gang i sit liv.

Faster Elise tog flere gange hendes hoved imellem sine hvide hænder og saa hende ind i øjnene.

En aften — Edith havde siddet og læst og kom blot ind for at sige godnat — havde tanten kysset hende og sagt med et glad blik paa sin mand:

»Har jeg ikke hele tiden sagt, Henrik, at naar vi gned længe nok, vilde der komme »Nyholm« frem tilsidst.« Edith havde den gang ikke rigtig forstaaet det, kun at der laa en ros i det, som gjorde hende godt, og hun havde stormende slaaet armene om tantens slanke skikkelse.

»Det dér er nu ikke meget »Nyholmsk«,« havde onklen sagt paa sin tørre maade, og faster Elise havde let og sagt:

»Nej, der er podet lidt granatæble ind, men er det ikke netop det, vi Nyholmer trænger til?«

Den næste dag, da historietimen begyndte — frøken Tange sad som sædvanlig slank og kølig i sit blaa cheviot — følte Edith, at hendes ben rystede.

Nr. 5 var bleven hørt, og frøken Tange var tilsyneladende falden i tanker over bogen. Saa løftede hun hovedet og nikkede til den landlige — Edith havde følt det, som kolde knappenaale prikkede hende i an-

sigtet — men pludselig, ligesom tøvende, gled de blaa øjne tilbage til hende med et koldt, ligegyldigt blik: »ja, for De kan vel ikke noget?»

Edith havde rejst sig. Som en hed strøm var blodet steget op igennem hende; hun havde listet den ene haand op, hvor hjertet slog, for at holde igen paa det, og saa var hun begyndt at fortælle. Det var om dronning Margrethe. Og alt det, hun dog havde vidst! Og saa forunderligt som ordene havde føjet sig for hende — hun som endnu den gang snublede og kørte fast i det danske. Et par gange havde hun hjulpet sig med et engelsk ord; hun kunde huske, at hun havde sagt, at dronning Margrethe var »a bric«, men Erik af Pommern var og blev »a poor lot«.

Hendes eneste angst havde været, at hun skulde blive standset, at hun ikke skulde faa lov til at øse alle sine rigdomme ud. Stadig havde hun hentet nyt stof frem, digt og historie imellem hinanden, og fortalt ivrigt og med mange haandbevægelser, da det med ét ramte hendes bevidsthed, at der var lydløst stille i rummet. Hun var standset og havde set sig om; alle øjne var rettede imod hendes ansigt, og bagefter syntes hun, at alle kammeraterne havde haft aabne munde.

Frøken Tange havde bøjet hovedet og sagt: Tak!

Det sagde hun gerne, naar hun afbrød for at gaa til den næste; men dette »tak« havde været anderledes end ellers — som til en jævnaldrende, som til én, hun virkelig havde noget at takke for.

Det lille »tak«, hvor havde det lydt i hendes øren. Hun syntes, hun var bleven hævet op i ukendte højder, og hun havde lovet sig selv, at deroppe, der vilde hun blive.

Hun bladede aandsfraværende rundt i bøgerne og smilede. Den tid, der nu fulgte efter, hvor havde den ikke været indholdsrig! Naar hun nu tænkte tilbage, syntes hun, det var, som om alle mennesker pludselig var kommen til at holde af hende. Lærerne, der mær-

kede hendes nyvaagnede iver, havde gjort alt for at opmuntre og hjælpe hende, og kammeraterne — hvor de dog allesammen var bleven anderledes. Alt, hvad der angik hende, fandt de nu interessant. De vilde føle paa hendes fletninger og misundte hende hendes accent. Guddi Heimann, den mest arrogante af Københavnerpigerne, havde en dag bidt hende i kinden og sagt: »du har de mest fløjels kinder, jeg nogensinde har set!«

Edith bladede i historien, hun vilde se Valdemar Atterdag. Bladene skiltes af sig selv, der laa en lille fortørret violbuket.

Edith tog den forsigtigt og kyssede den, som en katolik kysser en hellig skat. Den havde siddet i frøken Tanges jaquet, og hun havde listet den til sig i et frikvarter.

Ja, frøken Tange — hende var det, hun skyldte det alt sammen! Det altid brændende ønske om at tiltvinge sig hendes anerkendelse — det var blevet hendes spore.

O ikke blot i skolen, men i hele hendes færd var det blevet hendes rettesnor: »hvad vilde frøken Tange her synes?«

Egentlig havde Felise vel nok hjulpet meget til; for hvor havde hun været utrættelig! Hvor havde hun arbejdet for at aabne Ediths øjne for alt det, der var hendes egen glæde. »Tiden er saa kort,« havde hun sagt, »vi kan ikke begynde med verdens skabelse, men vores egen tid skal du faa lært at kende.« Det var ny kunst og ny literatur, som Edith fik lov til at fordybe sig i, retledet af tantens smag; men hun følte, at al tantens gode vilje vilde ikke have været i stand til at rokke hendes mutte stædighed, hvis ikke det var kommet — det med Valdemar Atterdag, og hun havde følt, hvad det var at blive »smashed up« af skamfuldhed, og saa det andet, dejlige, at man syntes, at man blev baaren af en andens vilje eller af ønsket om at være en anden til behag. Aldrig var frøken Tange

stegen ned fra det gudesæde, som hun havde beredt hende, men Edith havde en ubestemt følelse af, at saadan var det bedst.

Men nu — Ediths øjne fyldtes med taarer. Hun lagde ansigtet ned paa historien og græd, græd, græd.

Hun syntes paradiset havde lukket sine porte for hende; hun var ladet ude i kedsomhedens og ledig-gangens graa øde, og hun syntes, at hun havde ikke fortjent det.

Det var søndag formiddag. Edith var bleven sendt op for at pynte sig; fru Eugene ventede »hele byen« paa visit i anledning af datterens hjemkomst. Hun var ogsaa selv ved at smykke sig. Begge døre stod aabne til den saakaldte »parlour«, som nærmest kun var en bred gang, der gennemskar husets øvre etage og for enden havde døre ud til et aabent galleri.

Tolo gik fra den ene til den anden og gav haands-rækninger.

Da Edith var færdig, gik hun ind til sin moder.

Fru Eugene sad foran spejlet og havde delt sit haar i to snoner; den ene holdt hun fast med læberne, medens den anden blev anbragt højt paa hovedet i en slags kunstig kringle; baade hendes og Tolos øjne var anspændt rettede mod spejlet.

Edith blev staaende i døren; hun indsaa, at her maatte ikke forstyrres.

Da kringlen var sikkert paa plads, vendte fru Eugene sig og mønstrede datteren.

Hun harmedes over dennes egenraadighed. Stod hun nu ikke der med sine glatte fletninger om hovedet — som en gaasepige — og med en klar hvid kjole uden saa meget som et kulørt skærf om livet. Havde hun ikke — virkelig med kærlighed — indpræntet hende, at hun skulde altid have gult eller højrødt anbragt et eller andet sted, for at hendes øjne rigtig

kunde »slaa«; var hun maaske ikke hendes moder, hvem hun skyldte lydighed!

Fru Eugene var allerede begyndt at fremsætte sine bebrejdelser, men blev som saa ofte, naar et nyt indtryk listede sig ind over hende, aandsfraværende og adspredt. Der dæmrede noget for hende, medens hun saa paa datteren — en instinktmæssig anelse om, at der var en anden art af skønhed, andre smagsbegreber end dem, hun hidtil havde anset for de højeste.

Samtidig gled hendes tanker ved en ideforbindelse over til de danske damer i byen, som hun foragtede og misundte.

Hun slog pludselig datteren i hartkorn med dem, som hun stod der i sin evropæiske ungpigekjole, der faldt saa blødt og fordringsløst om hende, og som dog ikke lod én i tvivl om, at her var det tilstræbte naaet. Hun havde en dag for at etablere den ønskede fortrolighed imellem sig og datteren foræret hende nogle dobbeltknapper af spanske guldmonter, som hun i sine unge dage havde anset for højeste elegance, i en lang række ned ad ryggen, men Edith havde endnu aldrig været at formaa til at bruge dem.

Fru Eugene hadede at maatte anerkende noget, der var udenfor hendes egen synsvidde — hun saa i det hele taget nødig skønhed hos andre kvinder — og i dette øjeblik følte hun overfor datteren som for en fremmed.

»U-hum!« sagde hun med en af disse mange lyde, som hun ved sin intime omgang med de kulørte havde tilegnet sig, og som hun forstod at variere i alle betoningener:

»Ja — du mener altsaa, at du ved bedst!«

Da Edith kom ned i entréen, stod hendes fader der med hat paa og var ved at knappe sine kørehandsker.

»Men, Far, kører du ud? Mor venter visitter.«

»Ja — men netop derfor.

Nej — lad mig se dig!«

Han tog de blaa briller af.

»Ja, idag er du pæn! Jeg faar lyst til at give dig en bønnebog i haanden og sende dig til messe. Du ligner en lille spansk signorina.«

Han tog hende forsigtigt, næsten frygtsomt under hagen og sagde med et fint smil om de blege læber:
»Adio, Donna Isabella!«

»Far, kunde du ikke blive hjemme idag?«

»Vilde du — vilde du sætte pris paa det?«

»Ja, jeg synes . . . Men der er vist allerede James med vognen.«

»Sætter du virkelig pris paa, at jeg bliver hjemme, saa vil jeg sende vognen bort.«

Han hang sin hat tilbage paa knagen og vilde aabne gangdøren for at sige kusken besked.

Idet han lagde haanden paa dørlaasen, var der en mandsstemme udenfor med en egen sløret og dog støjende klang, der sagde:

»Goddag, James. Naa — er der nogen hjemme?«
og der lød knirkende, tunge trin op ad trappen.

Politimesteren slap dørlaasen og greb igen hatten.

»Edith — en anden gang! I dag maa det blive, som jeg har bestemt. Pardon, du lille!« han strøg hende let over kinden.

I det samme aabnedes gadedøren med et rusk, og en stor, svær mand traadte ind. Han standsede forbavset med korkhjælmen paa hovedet og saa fra fader til datter. Saa tog han den langsomt af og sagde:

»Goddag, Politimester! Hvad pokker — er det pigebarner?«

Politimester Nyholm saa ikke den fede, hvide haand, der blev rakt hen imod ham. Edith syntes, hendes fader pludselig var vokset; hvor saa han egentlig fornem ud!

»Det er min datter, Edith, — Landfysikus Gram! Jeg beklager, at jeg maa gaa, men min vogn venter.«

Han hilste flygtigt paa doktoren og sagde sagte, idet han gik:

»Farvel, min lille pige.«

Den store, blegfede mand klemte sine lorgnetter fast og stirrede ugenert paa Edith.

»Ha, ha, ha! Ja — undskyld jeg ler, men det var som Fanden!«

»Vil Doktoren ikke gaa indenfor, saa skal jeg kalde paa mor.«

»Mor kommer sku nok; lad os to nu gaa ind og opfriske gammelt bekendtskab. Naa — saa det er den smaa Edith, ja — tiden gaar! Naa, og nu har du — jeg maa vel nok sige du, jeg har jo nemlig kendt dig, siden du var en meget ubetydelig lille person . . .«

»Naturligvis!«

». . . været hjemme for at fælde dine musetænder i al verdens visdomsnødder! Det gør jo unge damer nu til dags, ikke sandt? Eller,« han kneb det ene øje til, »faar de maaske tid til at gnaske lidt andet i sig ved siden af?«

Edith hørte sin moders skridt ovenpaa og en raslen paa trappen, hun var glad over, at hun kom.

Hun følte denne fede, selvbevidste mands væsen som et ubehag.

Fru Eugene kom brusende ind i en sky af sødlig parfume. Hun holdt en vifte i haanden; et spind af haandsyet spansk broderi sad stramt udspændt over hendes højt sammenpressede buste.

»Nej, men er det virkelig Fysikus? Det maa jeg sige, Edith, det er en ære for dig! Han kommer ellers kun, naar vi er syge, og det er knapt nok!«

»Ja — jeg kommer sku da hellere, naar De er raske! Naa, og det er altsaa den ramme, bedske alvor, som ikke er til at komme uden om, at »Miss Gine« nu har en voksen datter!«

»Aa, Doktor« — hun slog efter ham med viften — »mind mig ikke om det.«

Han lo drillende, og fru Eugene surmulede koket.

Edith listede ud paa galleriet; helt hen til den fjerneste ende. Der kunde hun høre doktorens stemme — hun syntes, den lød, som havde han noget lækkert i

munden, som han hele tiden smagte paa — og sin moders ubeherskede latter; men hun kunde ikke skelne, hvad de talte om.

Hun var glad over, at de ikke kaldte hende ind igen; men paa den anden side — hun sad her og følte sig saa ene og forurettet og saa underlig tilovers og glemt, hun som dog idag skulde være den vigtigste.

Hun hørte, at dørene gik, og der kom flere; men doktorens fede stemme hørte hun ikke, og der blev ikke let mere.

Nu kaldte hendes moder »Edith« ind i spisestuen, og Tolo løb ovenpaa for at søge efter hende; havde de da virkelig slet ikke lagt mærke til, at hun var gaaet ud paa galleriet, hvorfra der kun var udgang igennem salen!

Hun rejste sig og gik ind.

»Men Edith, er du der? Hører du dog ikke?«

Edith blev omfavnet og kysset af de tilstedeværende. Der var den lille skolefrøken, som hun i sin barndom havde voldet tusind bryderier; hun saa nu paa sin fordums elev med kærlige, rørte øjne og sagde:

»Jeg er s a a glad over at se dig!«

Saa var der den danske præstefrue, som Edith saa tydelig huskede, da hun kom ud fra Danmark, fordi hun havde aldrig set nogen med saa mælkehvid teint og saa røde kinder. Men var det virkelig hende? Hendes haar var blevet tyndt ved tindingerne, og hendes hud var vissengul med brune pletter. Hun huskede, at Tolo havde fortalt, at præstefruen havde »bunker af børn«; mon det var derfor, hun var saa forandret?

Den tredje favn, hun følte sig forsvinde ind i, og hvorfra hun havde svært ved at slippe ud igen, tilhørte en Mrs. Bartram, en brunladen, fyldig dame, der ejede byens største »rhumshop« og var kreolklikens ældste og den engelske kirkes fornemste støtte.

»Jeg siger, Eugene« — de smaa, livlige øjne skinnede — »hun er bleven en skønhed!«

Mrs. Bartram holdt Edith ud fra sig i stive arme.

»Det er, som jeg saa dig i den alder! Kun at hun har faaet lidt af dette — dette.« — Fru Bartrams smaa, beringede hænder søgte i luften — »dette, du ved evropæiske! Men det gaar nok af hende, med Guds hjælp.«

Samtalen førtes paa engelsk og gjaldt Edith, der blev spurgt om en masse ting, som hun havde indtrykket af, at ingen brød sig om at høre noget om.

Fru Eugene viftede sig utaalmødt; saa sagde hun, at hun havde hørt, at fru Bartrams Rosamond havde stjaalet, om det var sandt?

»Ja, kære Eugene, jeg siger dig!« Fru Bartram satte sig energisk tilrette i gyngestolen. »Og at tænke sig,« hun rakte begge hænder i vejret, »dette barn, som jeg har kælet for som et kid.«

»Gud!« den lille skolefrøken saa ulykkelig ud. Præstefruen var ogsaa interesseret: »Var det penge, hun tog?«

»Penge?« Bekræftende: U-hum! »Jeg siger Dem: penge som sten ud af et chatol — som var laaset, og vil De tro det, som stod i mit soveværelse!« Hun lagde sig tilbage i stolen og saa sig om: »Nu be'r jeg Dem!«

»Ja,« sagde præstefruen, »med penge bør man tage det strængt, ogsaa for deres egen skyld; for gaar det blot én gang godt —«

»Har hun kærester?« Det var fru Eugene, der skar igennem til sagens kerne.

Fru Bartram løftede begge hænder med udspilede fingre og bøjede sig frem, som om det, der nu kom, skulde hviskes. De andre tre stak hovederne saa langt frem, at haaret mødtes, da i det samme stuepigen viste sig i døren med et visitkort paa en sølvbakke.

»Hvad er der nu?« Fru Eugene saa ærgerlig op.

Pigen nærmede sig med et uigennemtrængeligt ansigt.

Fru Eugene tog kortet og læste højt:

Cand. jur. Aage Valin, fuldmægtig i det vestindiske guvernement.

Hun saa sig om i kredsen som en dronning og sagde med anstand: »Vis den herre ind!«

Edith havde siddet og følt sig som en udenforstaaende, en tilskuer, men en tilskuer, der var ene og ikke kunde gøre andre delagtig i sine indtryk.

Nu saa hun op ligesom de øvrige damer, saa ind i Aage Valins intelligente, levende ansigt, og hun syntes, der kom en hjemlig luftning her ind i den tomme sal; hun fik en følelse af tryghed og forventning.

»Aah, Valin — velkommen!«

Det lysnede op i hans øjne.

»Tak.«

Han trykkede hendes haand.

»Hvordan har De det?« han saa opmærksomt paa hendes ansigt. »Godt?«

Det trak lidt i hendes mundviger, og hun sagde hurtigt:

»Far er kørt ud, desværre!«

Hun vendte sig om med en lille haandbevægelse:

»Det er min mor.«

Fru Eugene gled raslende hen imod den unge mand, med hovedet let bøjet som i blyhed. Øjnene saa nede fra op gennem de frynsede øjenvipper.

»Alle i Danmark vilde finde hende smuk,« tænkte Edith, »men Gud i himlen, hvor hun lidt ligner en moder!«

Valin blev forestillet for de andre damer. Der var noget roligt, sikkert ved hans optræden, som straks bragte hvile i situationen. Alle damernes gyngestole var i langsom vuggen omkring det store midterbord. Valin blev spurgt ud om reisen, hvad linje han var kommen med — som om de ikke alle vidste, at han var kommen med samme Royal mail-damper som

Edith, — hvad han syntes om øen, om han fandt det meget varmt o. s. v., ganske som Edith for lidt siden. Men alle disse spørgsmaal blev gjort med ivrig interesse, og han hævdede dem ud over det trivielle ved sine muntre, venlige svar.

Edith havde altid syntes, at hun talte saa godt med Valin, bedre end med noget andet menneske, og hun havde tænkt, at han havde haft samme følelse overfor hende; nu krøb det ind over hende som en skuffelse, at han sad her og passiarede paa sit skole-engelsk, saa interesseret, som om netop dette morede ham. Den følelse, som hun lige fra først af havde haft i hans selskab, at hun overgik sig selv, kom til at sige ting, som aldrig før var falden hende ind, klogere og finere, den havde nu vist baade hendes moder og Mrs. Bartram og præstekonen og den lille bekymrede skolefrøken.

Ja, for det var det underlige, ærgerlige, uforstaaelige, at de sad virkelig nu, disse damer, som hun før syntes havde været helt farceagtige, — de sad nu og pludrede muntert og saa ind i Valins øjne med en vis naturlig glæde, som klædte dem. Og hun selv, der havde gruet ved tanken om, overfor ham, at skulle skamme sig over sin moder, var hun ikke nærmest skuffet over, at det ikke behøvedes?

Nu havde Mrs. Bartram ham i forhør om, hvad han syntes om de vestindiske retter.

»Har De smagt søde kartofler?«

»Ja, én gang.«

»Hvordan syntes De, de smagte?«

»Udmærket! — naar de blot ikke havde været søde.«

Hvor Edith kendte det, naar hans øjne var ganske alvorlige, og der dannede sig smaa gruber om hans mund!

Fru Bartram lo med gurglende brysttoner, fru Eugene med sin dybe alt-latter og skolefrøknen med

smaa gisp, der lige saa godt kunde lyde som graad. Præstefruen smilede med et træt smil.

»Og frugten?« blev den lille frue ved. »Har man mispler i Danmark?«

»Nej, men man har nogle pærer, der hedder graapærer; de smager næsten lige saadan — naar de er raadne.«

»Nej, kan I nu« . . . latteren brød løs igen, og fru Bartram maatte slaa sin vifte sammen. Edith rejste sig stille og gik ud paa galleriet, hvor hun lænet til en af murpillerne stod og saa tankeløst ned paa den mennesketomme, soledede gade. Lidt efter hørte hun Valin sige, at han havde nogle smaasager, som han havde opbevaret for frøken Edith, da hendes kuffertlaas gjorde knuder, dem vilde han nu aflevere; og i det samme stod han i galleridøren. Damerne snakkede hviskende videre inde i stuen.

Han gik lige hen og tog hendes haand, paa sin sikre, rolige maade — som en læge syntes hun — og hun fik den martyrfølelse, børn faar, naar det bliver opdaget, at de har været forurettede.

»De skal besøge far en dag,« sagde hun, og glippede for at holde taarerne borte.

»Ja, det skal jeg, allerede i morgen.«

I det samme kom fru Eugene brusende med skinnende, vagtsomme øjne. Valin lod sig ikke forstyrre, men vedblev paa samme varsomme, beskyttende maade:

»De maa ikke længes, hører De!«

Han rakte hende en lille pakke, men hendes »tak« blev siddende hende i struben; saa hilste han paa damerne med sit smukke, ærbødige buk og sagde til fru Eugene, næsten tjenstligt, som den yngre overfor politimesterens frue:

»Jeg tillader mig at hilse paa Politimesteren paa hans kontor i morgen!«

Edith saa uvilkaarligt hen paa sin moder; kunde hun følge nuancen?

Fru Eugene bøjede hovedet med værdig ynde og svarede:

»Det vil glæde ham.«

Da Edith og hendes moder kom tilbage efter at have fulgt Valin ud, stod Mrs. Bartram foran pille-spejlet og bandt sine hattebaand.

»Jeg siger, Eugene, det er den mest graciøse unge mand, jeg nogensinde har set. Tro mig, hans mor er en gennemført dame!«

Da visitterne var borte, kunde Edith ikke lade være at sige til sin moder, skønt hun foragtede sig selv for det: »Naa, hvad syntes du saa om ham?«

»Han var net! Men din faster Elise maa trods sin dannelse og alt det være dum som en mule.«

Valin havde allerede hilst paa en del af byens embedsmænd. De havde alle været ret venlige, men uinteresserede, store! Store i bevidsthed om deres overlegenhed; store i bevidsthed om kendskab til alle de anliggender, der endnu var ham fremmede. Og de yngre, som han spiste sammen med paa hotellet — han vilde have tænkt sig, at de med tørstig begærlighed vilde have forhørt sig om hjemlige forhold, fælles bekendte, politik eller Københavnerier, men nej — som drenge paa en opdragelsesanstalt var de kun optaget af, hvad der foregik indenfor anstaltens mure, af foresattes overgreb, og andres betiser og — sladder. Det var kun af høflighed, at man nu og da spurgte ham om et eller andet hjemme fra; derimod kappedes man om at sætte ham ind i det lokale. En enkelt familie ydede især stof, og han fik straks en levende forestilling om fremstillingernes troværdighed ved de variationer, hvormed de samme tildragelser berettedes.

Han fik det indtryk, at man ofre sin bedste ven og brød sin helligste embedspligt for at kunne forsøde

et maaltid ved en nyhed — helst en skandaløs — og derved erobre sig øjeblikkets centrumsplads.

Den dag posten kom fra Evropa, talte man lidt om avisernes indhold; men ellers fandtes her ingen afleder for interessen; alt stof skulde ligesom edderkoppespind spindes ud af de mennesker, man levede iblandt.

Og hvor man spandt! Mændene lige saa flittigt som kvinderne, og dertil var ingen af de store for store. Man sikrede sin overlegenhed ved ironi. Valin gik om med en underlig følelse af altid at vade i slam, og han begyndte at længes efter et sted, hvor man kunde faa fast, ren bund under fødderne.

Det kom ind over ham som en vished, idet politimester Nyholm saa med sine trætte, smukke øjne ind i hans og sagde: »Tak, fordi De saa venligt tog Dem af Edith,« at denne mand var anderledes end de andre.

Valin bragte en hilsen fra en tante, som havde kendt politimesteren, da de begge var unge, og han sagde, at det glædede og rørte ham, at hun endnu mindedes ham.

»Jeg har jo nu været her saa længe,« vedblev han og lod sin smalle haand glide over ansigtet, »at baandene, der binder til hjemmet, bliver færre og færre.«

»Men Politimesteren har da været hjemme?«

»Det har jeg, ja. Men saa finder man saa meget forandret der; og desuden — det er ikke nemt at trives i Danmark, naar man først har slaet rødder i Vestindien.«

Valin havde for første gang, siden han kom til dette lille samfund, en fornemmelse af, at her kunde han tale uforbeholdent, og han meddelte nogle af sine indtryk.

»Ja, vist saa, menneskene bliver snævre her; men jeg vil sige Dem, kære Valin, det skal De misunde dem.

De ved, der er fugle, som let finder sig til rette i

bur, og andre, der hænger med vingerne og bestandig længes ud.

Vi er jo i bur her, det kan ikke nægtes; imellem os sagt, især i aandelig henseende, og det kan vel ikke være anderledes paa et saa isoleret sted; men lykkeligst er de, der ikke føler det.»

Politimesteren saa frem for sig, og de tav begge.

Valin iagttog det blege ansigt med de sjæfulde øjne og de dybe furer ved munden, og en stor, varm sympati fyldte ham. Han fik en sikker følelse af, at der var aandsslægtskab imellem dem, og han var vis paa, at den ældre mand lige nu havde vist ham, den unge og fremmede, en tillid, som han ellers var sparsom med.

Da de skiltes, bad politimesteren ham snart besøge dem.

I den nærmest følgende tid huggede Edith sig frem som et skib uden ror og kompas. Da de første par uger var gaaet, hvor hendes nærværelse var noget nyt, som der blev taget hensyn til, faldt fru Eugene tilbage til sine vaner, og Edith maatte stadig sammenligne det daglige liv her med tantens hus i København, hvor alt var anlagt paa at gøre dagens samlingsstunder saa hyggelige, Edith syntes man kunde sige saa »smukke«, som muligt, fordi faster Elise fandt, at al harmoni var hvile for trætte nerver.

Edith forstod først rigtig nu, hvad tanten havde ment med harmoni, — at alle toner i hjemmet skulde stemme.

Men her! Kunde det i det hele taget kaldes et hjem?

Edith syntes undertiden, at de førte et liv bag ved kulisser — her var saa meget, som fremmede ikke maatte faa indblik i — med nogle enkelte timer, hvor man trak i kostumer og optraadte; og tonen — den var skærende disharmonisk.

Hun mærkede, at hendes fader søgte at gøre det godt for hende, han talte ofte om ting, han mente kunde interessere hende; men saa sad fru Eugene som en dynamitladet protest, der eksploderede ved første lejlighed, eller hun gabede, saa hendes kæber knagede, og trak sig forurettet tilbage til sin friserkaabe og sit ingefærknas.

Saa kunde Edith faa en brændende lyst til at vende sig imod sin fader og spørge: »Hvor kunde du gøre hende til min moder?«

Det var, som han læste spørgsmaalet i hendes øjne, og han blev urolig og tavs. Hun kunde i saadanne øjeblikke forstaa moderens haanske ringeagt for hans blodløse skyhed.

Kun naar Valin kom, var det, som om alt det, der skurrede, tav.

Edith syntes, at hendes far blev en anden, naar de to talte sammen. Han blev som en, der i fremmed land havde truffet en landsmand; han kunde fortælle pudsige smaaatræk fra sin praksis, og han kunde le forstaaende af Valins iagttagelser, der virkede komisk — ofte skarpt — fordi de var gjort med en udenforstaaendes friske, uhildede blik.

Overfor fru Eugene var Valin kurtiserende. Hun kunde en hel aften sidde og høre paa ting, der laa ganske udenfor hendes interesse-sfære, fordi hun nu og da følte hans øjne hvile beundrende paa sig. Mod Edith var han altid den rolige, lidt beskyttende ven.

En aften traadte han ind i salen, hvor de sad og afventede mulige besøg, og udbrød uden forudgaaende ceremonier:

»Det er det, jeg siger, Politimester, de mennesker lider af magtbrynde!«

»Halløj,« sagde politimesteren og saa smilende op fra sin bog, »hvad nu?«

»Jo, nu skal De høre; det er ligefrem en pragtfuld historie: Klubformanden, sagfører Borch, havde i dag, fordi hundeslagsmaalene i klubben i den sidste tid har

været mere end generende, i forbindelse med de andre bestyrelsesmedlemmer vedtaget et forbud imod at tage hunde med i klubben — det var slaaet op paa alle fire vægge. En del af gæsterne forlod krænket lokalerne, andre søgte at lade som ingen ting, men Billy var dresseret og sagde, hver gang en hund skulde til at gøre sin entré: »... ondt, Sir! ... Ordre, Sir!« og der var ingen pardon.

Saa kom min høje chef fulgt af sine to køtere, der — det maa man lade dem — fører sig med en selvfølelse, som hunde med stamtavle. Billy gjorde sin pligt: »... ondt, Sir! Ingen hunde i lokalet! Ordre, Sir!«

Saa skulde De have set ham — den store mand — se sig om til alle sider, som hyllede han sig i en usynlig toga, og spørge med optrukne øjenbryn: »Hvad foregaar her?«

Pavse. Endelig pegede formanden med et usikkert smil paa opslaget.

»Aha! Saa det er forbudt at tage hunde med i klubben. Boy, Daisy — herop!« Han slog med sin stok i billardet, saa kuglerne dansede.

Med noget besvær fik han de to kræ op paa det grønne klæde. Bestyrelsesmedlemmerne, der, hvis De gaar dem igennem, alle paa en eller anden maade er afhængige af guvernementet, slangede sig saa ubemærket som muligt ud paa galleriet.

Chefen saa sig om som en triumfator.

Da tableauet ikke kunde vare længere, uden at effekten svækkedes, hjalp han dyrene ned igen, blottede to rækker grønne tobakstænder og forlod sejersstolt lokalet med et:

»Farvel, d'Herrer! Sørg nu for, at lovene bliver overholdte!«

»Gud!« sagde fru Eugene og sugede underlæben ind, som naar hun spiste sukkergodt. Hendes øjne skinnede:

»Ja, h a n — han tør!«

»Ja, ikke sandt, Frue, det var en smuk og stor-slaaet bedrift. Det vil herefter staa for mig som symboliseret embedsmandsvælde i dansk Vestindien: køtere paa en grøn piedestal.«

Politimesteren sad og saa lidt hen for sig, saa sagde han:

»Husk — han er kommen af smaakaarsfolk!«

Der blev den stilhed, der ofte følger, naar det afgørende ord er sagt; saa udbrød Edith:

»Far, du og Felise og Valin, I tænker ens om alle ting!«

Politimesteren strøg hende smilende over haaret:

»Og det ved du?«

»Naa, og jeg?« spurgte fru Eugene og lavede trutmund.

»Du — du skulde have været gift med en løvetæmmer.«

Det kom saa impulsivt, meningsløst, at de alle kom til at le; selv fru Eugene fandt tanken morsom.

»Og De, Frøken Edith?« det var Valin, der spurgte. Edith rystede paa hovedet.

»Jeg forstaar jer andre, men jeg synes slet ikke, at jeg rigtig ved noget om mig selv!«

Baade Valin og Edith blev dragne ind i en ret løsluppen selskabelighed mellem 4—5 unge familier og byens saakaldte »løse herrer«, hvor en lægefrue — tidligere malerinde med et vist navn — med en utrættet hidsig livslyst slog tonen an og delte byen i forargede og beundrende. Hun havde, indtil hun giftede sig, levet imellem frie fugle snart i Rom og snart i København. Hun havde skiftevis arbejdet for at leve og levet for at nyde. Kammeraterne havde taget det for et af hendes uberegnelige indfald, da hun meddelte dem, at hun havde giftet sig — ganske almindelig giftet sig — med dr. med. Helmuth Regensburg. Han var en del ældre end hun, en stor, kraftig mand med

lidt tunge jødetræk og smukke, melankolske øjne. Han var formuende og sad i en god praksis.

Endnu mere forundring vakte det derfor, da der nogen tid efter stod i bladene, at dr. Regensburg havde søgt og faaet stillingen som kommunelæge paa St. Croix.

De blev begge bombarderede med »hvorfor'er«. Doktoren svarede blot: »Alma har lyst«, og hun erklærede, at det var umuligt at være Alma Regensburg, hvor man havde været Alma Lykke, og nu vilde hun et helt nyt sted hen og begynde forfra.

Da Edith første gang var indbudt til en af fru Almas fester, rejste fru Eugene en storm. Aldrig skulde hendes datter komme i det uanstændige hus. Hun havde hørt, at der var nogle billeder paa væggene, saa man ikke kunde se op, og figurer af nøgne mennesker.

»Der er nogle studier efter nøgen model, hvis det er det, du mener!« sagde Edith.

»Utsch — ti stille; jeg vil ikke høre om det! Mrs. Aggy, der har syet for hende, siger selv, at hjemme gaar hun i en slags rød silkekaabe, og slet ikke andet; kalder du maaske det anstændigt? Og selv naar der er fremmede om aftenen, ligger hun og slænger sig paa en sofa, der er dækket med brogede klude, og undertiden gi'r hun det med guldtøfler paa fødderne.«

»Tænk, at du har kunnet taale at høre om alt det!«

»Nu tier du! Det er min pligt som din moder at forbyde dig at gaa til saadan én, en« . . . her kom nogle udtryk hentede fra dyreverdenen, som fru Eugene i sin tid havde ført med fra negerplantagen.

»Du er misundelig!« Edith saa haanligt ind i moderens ophidsede ansigt; men pludselig var det, som flammen i fru Eugenes øjne sprang over og tændtes ogsaa i hendes; og gnistrende, hadske og ens som i et spejlbillede maalte de hinanden som to tigerkatte paa spring.

»Du, du« — hvislede Edith med sammenbidte tæ-
 .

der. »Tror du ikke jeg ved, hvorfor far ikke vilde række fysikus haanden. Tror du ikke, jeg kan se lige igennem dig! Tror du ikke, jeg gætter, hvad du tænker, naar Valin er her, og du bryster dig som en paa-fugl og trækker hans øjne til dig! Aah — jeg ved, jeg ved det alt sammen!«

Edith kastede sig over sin seng, — som sædvanlig opholdt de sig i soveværelset — og brast i hulkende graad.

»Aah, det er det forfærdelige, at alt grimt, jeg ser, faar mig til at tænke grimt!

Gaa! gaa! Jeg vil ikke se dig mere!«

Hun sparkede med begge fødder i luften.

Fru Eugene begyndte en haanlig latter, der slog over i gisp, som kunde hun ikke faa vejret.

»Naa, det er den slags manerer, din fine faster har lært dig! Vi har virkelig haft fornøjelse af det, vi har kostet paa dig!

Men jeg siger dig, at hvis du understaar dig til at gaa til den — den danske hore, saa lukker jeg dig inde.«

»Og jeg siger dig« . . . Edith sprang op og stod foran moderen med knyttede hænder og sammen-trukne bryn, »at hvis du understaar dig til at forhindre mig i noget, jeg vil, saa fortæller jeg far alt — alt, forstaar du.«

Edith vidste ikke selv, hvad »alt« betød, det var blot noget, der faldt hende ind, en indskydelse, hun greb ud af luften; men hun saa moderen knibe øjnene sammen og gøre et skridt tilbage.

»Alt, alt!« blev hun ved og trængte triumferende den vigende fjende, som svang hun et blankt vaaben over sit hoved.

Da fru Eugene med en mumlen havde lukket døren efter sig, stod Edith midt paa gulvet med flyvende puls og hede kinder. Hun var stolt; denne gang havde hun virkelig ramt, saa det traf.

Hun trykkede hænderne imod sine kinder. Saa —

pludselig — hun vidste ikke, hvorledes det kom, mindedes hun en anden gang, hvor hendes hjerte havde banket af sejrsglæde; det var, da hun under hele klassens aandeløse tavshed havde fortalt om dronning Margrethe, og frk. Tange havde bøjet hovedet og sagt tak.

Det var ogsaa stolthed, hun da havde følt, men en stolthed, der gjorde god og glad.

Hun stod lidt og saa frem for sig, saa glippede hun med øjenlaagene og begyndte febrilsk at klæde sig om.

Hun vilde paa Tennispladsen og træffe fru Regensburg og hendes venner. Hun vilde falde ind i deres tone; hun vilde sige dristige ting; hun vilde ikke mere spekulere over de andre; hun vilde opleve, selv være noget! Hun knugede armene ind mod ansigtet og følte sine hede, bløde læber. Aah, ja, hun vilde . . . hun greb hurtig fat i haaret og rystede det løst, hun vilde træffe dem alle sammen. Fru Alma og hendes løjtnant og den ubegribelige doktor og den mandfolkeagtige direktørfrue med spirrevipmanden og den gemytlige fuldmægtig med den affekterte kone, og . . . hun slog med et kast haaret tilbage, og Valin. Han skulde komme til at undres.

»Betro os nu, Valin — hvad havde De gjort?«

Fru Regensburg støttede sine smukke arme paa bordet mellem første og anden ret og vendte sig interesseret imod sin bordherre.

»Jeg mener, siden De kom herud. De kan godt betro det til os, for vi har naturligvis alle gjort noget.«

Valin saa sig om i kredsen.

»Jeg ser pludselig paa selskabet med en ganske ny interesse.«

Han mødte doktorens alvorlige øjne; de saa paa fru Alma og tilbage paa Valin med et stille smil, som vilde de sige: »Ja — det hun kan finde paa!«

»Ja, se, Pasha, han tog jo mig. — Saa maatte han afsted.«

Man lo og saa forventningsfuldt paa husets frue, hvis ansigt var uhyre alvorligt.

»Fuldmægtigen derovre, han havde kigget ministeren for meget i kortene. Det holder de ikke af, de folk! — Hvad gjorde de? Skibede den farlige mand afsted til Vestindien. Som balsam gav de ham et brev med, hvori der stod (med pathos): gør en stor mand af ham, men gør det langsomt!«

Fuldmægtigen hilste med sit glas og sagde med gravrøst:

»Desværre er det navnlig det sidste, man har lagt sig paa hjertet!«

»Og mit hjertes løjtnant dernede, der den første dag, han dinerede hos mig, sagde »péber« med stødtone og »spasere« uden, og spurgte om oliven var vestindiske blomster, og som jeg har tilgivet alt for hans nakkelinjes skyld, ja, han m a a t t e rejse . . .«

Den unge sekondløjtnant med de vandblaa øjne og det kraftige kæbeparti rødmede helt op til sit hvidblonde, maskinklippede haar og rejste sig militært i sædet, man anede, at han under bordet slog hælene sammen.

»Frue, De mener?«

»Kære Polen« — sagte til Valin: »kreolerne kalder ham »Polen« — De maa ikke »gnuse« mig med deres krigerske harme! — han m a a t t e rejse, siger jeg . . . ellers h a v d e man gjort ham til general!«

Latteren brød igen ud og forstærkedes ved løjtnantens vrede øjne, der med noget vist hjælpeløst stirrede paa fru Alma, der holdt armen afværgende for ansigtet, som ventede hun et projektil.

Direktørfruens dybe stemme faldt ind:

»Du skal ikke være bange, Alma, bliver han krigersk, skal jeg nok ordne ham.«

Fru Regensburg vendte sig ivrigt til Valin:

»Ja — det glemte jeg: Direktøren er kommen her-

ud, fordi hans kone engang, helt af vanvare naturligvis, kom til at slaa en sjover til krøbling . . . for livstid.«

»Ja,« faldt den lille sirlige direktør ind, medens han omhyggelig fangede dryppen fra en vinflaske, »hun havde den slemme vane at gaa morgentur i Rabarberkvarteret.«

»Ja,« — det var fru Alma, indigneret — »og gøre det aldeles usikkert for de stakkels, faste beboere.«

»Saa, Hr. Valin,« kom det med direktørfruens djærve bas, »nu har De faaet os udleveret. Nu kommer vi til Dem.«

»Ja, det gør mig kun ondt, at mit tilfælde er saa uinteressant, jeg kan slet ikke konkurrere! Jeg blev alvorlig kørt af i en lungebetændelse og skulde til syden; saa søgte jeg pladsen her og fik den; det er den hele trivielle sandhed.«

»Og det tror han, vi tror!« Fru Regensburg saa bekymret paa ham og sagde patetisk: »Kære Valin, den lille historie har vi alle begyndt med! Men naar vi har været her en lille tid, »dropper« vi den, ikke Pasha? Her kan man være al ting saa dejlig bekendt.«

»Ja, ja, jeg skal ved lejlighed se, om jeg kan finde et lille mørkt punkt i min fortid, for ikke at stikke for grelt af!«

Den næste ret blev serveret; det var skildpadde med frossen champagnepunsch; samtalen førtes nu videre paa tomandshaand.

Man hørte under en stilhed fuldmægtigens frue sige til doktoren: »At De, der har sans for »stil«, ikke kan indse, at den katolske kirke her er den eneste berettigede. Slaar det Dem dog ikke, hvor processionerne, røgelse, vievand og kordrengene passer til sceneriet, til farverne, ja . . . naturligvis ogsaa til befolkningen, til den, der er født her, og til os, der bliver paavirket af at komme her. Ingen kan vente af os, at vi kl. 10 om formiddagen skal sidde en hel time paa en haard

bænk og høre en kedelig præst i sort kjole staa ganske tørt og tale i en triviell uendelighed, vel?»

»Den tanke, at man skulde aflægge sin religion sammen med vintertøjet, naar man rejser til troperne« — doktoren saa paa fuldmægtigfruens smukke profil med gudindefrisuren, og der lurede lidt ironi i hans øjenkroge — »den forekommer mig dog noget letbenet.«

Ediths klingre latter overdøvede her samtalen.

»De faar den ikke,« sagde hun og holdt en rød rose i vejret, »det er saa skrækkelig gammeldags at gemme paa visne blomster.«

»Frøken Nyholm — jeg vil have den blomst.«

»Se, her er den!« Edith dryssede behændigt de røde blade i løjtnantens vinglas, »nu kan De sluge den! Det er det nyeste nyt!«

Han slubrede determineret det hele i sig, og Edith lo med en kaad, løssluppen ungpigelatter.

Fru Regensburg tog Valin haardt i armen og sagde dæmpet: »Se paa hende — hun er simpelt hen pragtfuld! Hvad har det pigebarn gjort ved sig selv? For to dage siden var hun jo en puppe; og der sidder hun nu som en straalende sommerfugl!

Ja, det er det, jeg siger: De stejle nakker! — Vil De se de øjne. Det er jo »Potockas«! Hvor skulde min stakkels Polen kunne staa for dem!«

Valin følte en underlig dump vrede komme op i sig. Det var sandt; som Edith sad der, havde han aldrig set hende; hun var kaad, tindrende, men bevidst; og den hvidhaarede tølper med bullterry-nakken . . . han kunde have slaet ham.

»Drik!« sagde fru Alma og stødte sit glas mod hans.

Han slog ind i hendes gnitrende lystighed.

»Det er rigtigt!« sagde hun. »Her springer vi alt det kedelige over!«

Da de efter bordet kom ind i den store atelierlignende salon, som fru Alma sagde ethvert andet

sted i verden vilde være banal med sit østerlandske tilsnit, men her var noget man aldrig havde set magen til — noget der næsten kunde skræmme smaa børn, — satte Edith sig hen i den store brogede divan og sendte den ihærdige løjtnant ind for at lede efter sit lommestørklæde — som hun holdt i haanden.

Valin følte hendes øjne bedende rettede paa sig, han saa at hun var skøn som en ung Suleima, men han var greben af en underlig ond lyst til at straffe hende, og han holdt fru Alma fast i en kaad turnering.

Da han havde skilt hende af med kaffekoppen, rejste hun sig smidigt fra sit lave sæde og tog hans arm: »Nu skal De se min dronning og mit paradis. Det er til dronningens ære, vi holder fest i aften!« Hun førte ham ud paa galleriet, hvor en stærk, sanseberusende duft, giftigsød, som fra et arabisk harem, slog dem i møde.

»Hvad er det?« spurgte Valin og standsede betaget.

»Det er »Nattens Dronning«! Kom og se!«

Hun løb ned ad trappen, der førte til haven, og han fulgte langsomt efter.

Da han havde taget nogle trin, standsede han og saa sig om med et dybt aandedrag. Nedenfor laa haven, en lille firkantet plads, skærmet af mandshøje mure, hvorover blomstrende slyngplanter hang i en saa rig overdaadighed, som kun naturen har raad til at yde den. I selve haven fandtes enkelte store træer, og under dem stod roser og brogede bladplanter i baljer. En stor lampe i galleriets loft kastede sit stærke lys ned over den maleriske plet og lod nogle blomster og planter træde frem med grel klarhed, medens andre laa i dyb skygge.

»Hvor bliver De af?«

»Jeg er troldbunden!«

Neden for trappen stod fru Alma med lyset over sin matte, hvide hud.

»Se hende!« sagde hun dæmpet, og rakte armen ud. —

Op ad trappens gelænder snoede sig som en tynd, grøn snog, belæsset med halvt udfoldede hvide kaktusblomster, hvorfra de gule støvdragere hang som gyldne silketraade spundne af alfehænder. Blomsterne lyste, og duften steg op som fra et alter med blomsterrøgelse.

Fru Alma stod med foldede hænder og bøjet hoved og sagde dæmpet:

»Er min dronning ikke dejlig!«

Lidt efter tog hun Valins arm og sagde:

»Nu skal De se min bregne-hule.«

Det var en stensat grotte med kæmpeeksemplarer af Venushaar og Farniensis, der hang som svejende fjerbuske; og bregner, hvor bladenes bagsider var dækket af guldstøv. Der stod en lille hvidmalet bænk, hvor Valin satte sig, medens fru Alma blev staaende med den ene blottede arm hvilende mod en mosbevokset, fremspringende sten.

»Det er første gang jeg rigtig føler, at jeg er i troperne,« sagde Valin efter tavst at have set sig om, »hvorfor har ikke alle det saadan?«

»Her er mange, der har smukke blomster og smukke bregner, men ingen har min skønhedssans, min tørstende trang til, hvad der fryder øjet. Denne lille plet er det mesterværk, som jeg har skabt, siden jeg kom hertil; og for første gang i mit liv er jeg selv tilfreds med resultatet. Her gaar jeg ned, naar længslen kommer over mig efter mit arbejde; saa sidder jeg og husker mig selv paa, at jeg aldrig naaede det jeg vilde, og at man slides i stykker af altid at skuffes.«

»Men De er saa ung endnu.«

»Nej, ældre end jeg ser ud til, og som kunstnerinde havde jeg naaet Zenit, — jeg vilde have for meget med af al ting. Den gang længtes jeg efter en plet som denne, hvor jeg kunde have ro, hvor jeg kunde

drømme billederne uden at male dem, og — nu har jeg den!»

»Og nu er De tilfreds?»

»Ja.«

Valin følte, at fru Regensburgs aabenhjærtighed ikke var saa stor, som hun vilde lade. De havde et øjeblik været grebne af en stemning, som skabtes af omgivelserne, af vinen de havde nydt, af hinandens nærhed; nu spurgte fru Alma ham ud om de sidste udstillinger der hjemme, om kammeraterne, hvoraf han kendte enkelte personlig.

»Det er »dronningen«, der har gjort mig mør ved sin hekse-duft,« sagde hun tilsidst. »Alt dette taler jeg ellers aldrig om, det er et kammer, som jeg har lukket af for og forseglet. Man skal ikke flytte sine interesser med fra Evropa til Vestindien. De passer ikke! Man skal faa nye . . .«

»Eller slet ingen?»

»Ja, det er nu det allerlykkeligste.«

»Tror De ikke, De tager fejl i det? For mig har det været en nydelse at sidde her i Deres tryllehave og tale om det der hjemme.«

»Ja, men De har ogsaa været her saa kort. De vil faa at se, at jeg har ret.«

Valin saa op og syntes at skimte Ediths skikkelse paa galleriet i skyggen af en af de hvide murpiller. Han rejste sig, og de gik langsomt hen imod trappen. Her bøjede fru Alma sig og omfattede en af de dufte kaktusblomster med sine levende, skønne hænder og sagde dæmpet, idet hun saa ned i dens kalk: »Saadanne blomster maa der have været paa kundskabens træ for godt og ondt! De er skønne som synden! Skade, at naar de har naaet fuldkommenheden, er deres liv forbi. Imorgen hænger de som lig paa snogens ryg. Men« — det var, som hun rystede noget af sig og løb hurtigt op ad trappen — »det vil vi ikke tænke paa, i aften lever og dufter de.«

Da de kom ind, var salonen tom; doktoren og

hans gæster stod inde omkring buffeten og drak soda-vand. Fru Alma klappede i hænderne og raabte: »Nu til klaveret, fuldmægtig! Nu skal vi danse!«

Valin vilde følge hende ind til de andre, men fik øje paa Edith, der sad lige inden for døren, halvt skjult af et maatte-skærmbrædt. Hun var hvid i ansigtet med blaa skygger under øjnene og pillede med smaa heftige haandbevægelser dun af sin vifte.

»Men, Frøken, Edith, er De syg?«

»Ja,« hun saa vredt paa ham, »jeg vil hjem.«

I det samme kom fru Alma i danserytme med løjt-nantens arm om sit liv. Hun standsede, da hun fik øje paa Edith: »Hvad er der i vejen?«

»Frøken Edith er ikke rask,« sagde Valin.

»Det er natteluft,« sagde dr. Regensburg, »De har staaet for længe paa galleriet i Deres tynde dragt. Kan De ikke drikke et glas cognac?«

»Nej.« Edith var bleven flammende rød, og hendes læber skælvede, som hos et barn, der er ved at græde. »Jeg vil blot hjem.«

»Saa gaar jeg med,« sagde Valin, »jeg har lovet Deres moder at følge Dem.«

»Hvor det gør mig ondt!« sagde fru Alma bedrøvet og tog Ediths kolde hænder mellem sine. »Jeg er ogsaa altid saa ubetænksom!«

Hun vendte sig heftigt imod sin mand:

»Det er jeg, Pasha!«

Han saa paa hende med sine varme jødeøjne:

»Ja, det er du; men man er, som man er.«

»Du fatalist!«

Hun ruskede ham i skægget:

»Du skulde forbedre mig!«

»Valin, følg nu miss Edith pænt hjem.«

»Nej,« sagde Edith, »jeg vil gaa alene.«

»Vil!« sagde Valin smilende og trak hendes arm ind under sin: »Sig nu pænt farvel og tak for i aften.«

Saa snart de kom ned paa gaden, trak hun sin arm heftigt til sig:

»Hvorfor vil De gaa med, naar jeg ikke vil have det?«

Hun gik saa hastigt til, at han havde svært ved at følge hende. Pludselig standsede hun og slog begge hænder for ansigtet, medens hele hendes legeme rystede i en ubehersket graad.

Valin stod lidt raadløs og saa paa hende. Var dette jalousi, forekom den ham dels ubegrundet og dels noget paagaaende i sin ytringsmaade. Han hverken kunde eller vilde lade, som han forstod det.

Edith gættede med sin underlige lydhørhed hans tanker og fandt raadsnart en afleder:

»Hvorfor sagde De det om mor?« kom det mellem gispende graad, »at De havde lovet mor . . . De kan love mor, hvad De vil, men jeg bryder mig ikke om det! — Jeg foragter hende . . . ja, ja netop foragter!«

Hun hulkede hjerteskræende.

»Det er jo netop derfor, jeg er saa ulykkelig!«

»Men først paa aftenen var De jo netop saa glad, saa ualmindelig glad!«

»Ja, for jeg vilde være det. Jeg vilde glemme det andet, men jeg kunde ikke.«

»Hvad er der da egentlig sket?«

»Der er sket det, at jeg maa skamme mig over hende, og alle mennesker ved det.«

»Men kære, lille ven, hvad er dog dette! Kom, lad os tale ganske roligt om det!«

Valin tog igen hendes arm, og i stedet for at dreje om ad første gade gik de lige ud imod værftet.

Maanen var kommen frem, og den aabne plads laa foran dem som dækket med sne. Skyggerne fra de unge palmer tegnede sig sorte, som var de ridsede med tusch paa hvid bund. Helt nede ved vandet med udsigt over havnen stod en bænk, hvor de ofte om dagen havde siddet; den rettede de nu deres skridt imod.

»Hold nu op at græde og fortæl mig alting,« sagde

Valin, idet de satte sig. Edith gispede som et barn, der vil dæmme op for graaden og ikke kan:

»Jeg vil ikke blive her, jeg kan ikke holde det ud! Jeg vil hjem til faster Elise!«

»Ja,« hun slog hænderne for ansigtet og føjede ganske sagte til, »for nu har jeg ikke en eneste ven mere!«

»Men, kære Edith — nej, se nu paa mig« — han tog med magt hendes hænder bort og saa ind i de forgrædte øjne, der glippede imod hans, »saadan har De ikke lov til at tale. De siger, at De vil rejse herfra, fordi Deres moder ikke er — som De synes hun skulde være. Det ved jeg ikke noget om, men jeg ved, at De har en far saa fin og elskelig, at han vejer op mod mange mødre, og som trænger til Dem; tænker De slet ikke paa ham?«

»Aah, far — jo, men vi forstaar ikke hinanden! Han er saa tillukket, saa forsigtig, saa . . . jeg ved ikke . . . saa d a n s k!«

Valins øjne smilede ind i hendes:

»Ja, men det er jo netop det danske, De længes efter!«

»Nej« — hendes øjne spydede lyn — »jeg hader det!«

Valin følte en øjeblikkelig lyst til at tage denne lille hjemløse pige i sine arme og tale gode ord til hende. Han bandede sin evige reflekteren, der altid fik ham til at staa udenfor situationen og være dens og sin egen tilskuere. Desuden, Ediths mangel paa selvbeherskelse, der paa en maade smigrede ham og rørte ham ved sin barnlige umiddelbarhed, forekom ham samtidig lidt ublufærdig.

Han blev ved at se hende ind i øjnene og ryste sagte paa hovedet; han saa, hvordan hendes udtryk vekslede; fra ophidselse til en spørgende anspændthed, usikkerhed og saa et smil, som naar solen trænger igennem skyer, og hun laa i hans arme med ansigtet gemt imod hans skulder.

»Lille, dumme pige,« sagde han ømt og strøg haanden over hendes haar.

Saa rømmede han sig og sagde højt: »Frøken Edith, nu skal vi være fornuftige! Kom, det er sent!«

Hun rejste sig hurtigt: »Ja — det er vist sent!«

Han saa paa sit ur.

»Klokken er et. Hele byen sover.«

Da de vendte sig om imod den maanelyse plads bag dem, faldt deres øjne paa en mørk skikkelse, der med statuelignende ro og korslagte arme stod plantet midt i maanelyset. Det var løjtnant Poulsen.

Da de kom ham paa en 10 skridts afstand, snurrede han rundt paa sin hæl og gik hurtigt, uden at hilse, op imod kasernen.

Valin fulgte Edith til hendes dør og gik hjem og i seng; men det blev morgen, før han sov.

De paafølgende dage følte Valin den slags misfornejelse med sig selv, der giver sig udslag i kritisk mishag med alt og alle.

Han syntes, at hele øen var som en karantæneanstalt, hvor al frisk tilførsel fra yderverdenen var spærret ude; embedsmaskineriet fik ham til at tænke paa en af de gamle postdiligencer, der med prustende firspand, postillon og hornfanfarer tilbagelagde sine 6 mil i døgnet. Her laa endnu i luften fra øens store tider, hvor sukkerøksens hug gennem kæmperørene fulgtes af raslen med gulddollars, et krav til nydelse, en overvurdering af egen betydning, en følelse af forpligtelse til at »optræde«, som nu virkede ganske meningsløst.

Hvorledes gik det til, at alle, der kom herud, blændedes af denne forlorne glans, denne tradition, der var hul som et bambusrør? Var det, fordi de hjemme havde været smaafolk eller sinker, der ikke havde kunnet gøre sig gældende og nu tog revanche!

Han kom stadig i sit kritiske kredsløb tilbage til løjtnant Poulsen.

Han havde været forvalter hjemme, var, da han aftjente sin værnepligt, bleven reserveløjtnant og havde, for at kunne beholde de blanke knapper, søgt til den vestindiske væbning, hvor han med lidt held — man havde set sligt før — i løbet af nogle aar meget godt kunde avancere til kaptain og chef for hele den stedlige styrke.

Hvad under, at saadan et lavpandet individ med kun ganske faa celler i gennemsnitsudvikling fik storhedselirium og mistede balancen under følelsen af egen uhyre betydelighed.

Takket være denne noble herre følte han nu, hvor han gik og stod, sladderens slimede kryb hvisle om sig. Ham skadede det i realiteten ikke, men det pinte ham som et nagende ubehag at vide, at hvislede det om ham, hvæsedes det sikkert højt om Edith.

Hun var saa ung, paa en maade yngre end sin alder, fordi hele den udvikling, hun havde gennemgaaet i Danmark, var saa at sige kunstigt tilført, ikke en selvfølgelig grøde af sædekorn lagt i barndommen, ikke stærkt rodfæstet og naturligt modnet; og derfor kunde hun let tage skade.

Hun havde moret ham som et lærelystent, impulsivt barn ved sine dristig fremførte, ufordøjede meninger og sin hidsige interesserethed. Han havde som tidsfordriv ægget hende til udtalelser og bagefter lempelig retledet hende. Han havde frydet sig over de vekslende udtryk i hendes sorte øjne, der kunde blive saa barnligt forknytte og til andre tider finkle vredt og hæftigt, naar han modsagde, hvad hun ansaa for fastslaaet.

Altid havde det eksotiske, der var over hendes ydre og temperament, tiltalt ham som et fremmedartet skønhedsindtryk; men hun havde den gang været barn; et barn, der er stolt af at være voksen; og han havde aldrig forsøgt at fremkalde kvinden i hende.

Det var bleven løjtnant Jens Poulsen forbeholdt. Hans vandblaa øjne var det, der havde ydet den varmekraft, som skulde faa knoppen til at briste — bistaaget af champagnepunch.

Valin havde følt det, som noget, der egentlig tilhørte ham, blev stjaalet af en anden, taget med plumpe hænder; og han havde maattet bide sig i tungen for ikke at sende en hvas bemærkning over imod de to, som syntes at glemme ham og alle de andre tilstedeværende.

Han maatte tilstaa det for sig selv, det var ikke blot harme, han havde følt, men en irriteret, saaret forfængelighed. For hun var en skønhedsaabenbaring, Edith, som hun sad der, lykkestaalende, overmodig; fru Alma forekom ham at være som en bleg, sart vinterlilje, medens hun som kaktusblomsten havde udfoldet sig under tropesolens hede aande og nu ved en metamorfose udfoldede sig i sin fulde kvindepragt.

Det var øjnenes udtryk, naar de saa ind i de graadige, vandblaa; haandens dvælende bevægelse med viften, den maade hun bar hovedet paa og som bryttet steg og sank; alt havde faaet noget bevidst, noget forborgent sejrssikkert, som for ham gjorde hende til en anden, en ny, én, som han endnu ikke kendte sin egen stilling til.

Foreløbig gjorde han sig haard i haan over, at det blonde rundhoved skulde være den tilsyneladende aarsag.

Dagen før vilde hendes umiddelbarhed maaske have rørt ham, forekommet ham barnlig; men nu havde han i et glimt set en Edith, som ikke var barn og ikke ubevidst, og hvis øjne havde straalet ind i en anden mands; og nu maatte han tage sit forbehold.

Han kunde ikke længere være den retledende, ældre ven; han maatte enten gaa frem eller tilbage, og med sin hang til refleksion vidste han endnu ikke, hvad han selv vilde.

De næstfølgende dage undgik han de steder, hvor han plejede at træffe Edith; men den tredje dag længtes han efter at se hende. Han gik paa værftet, paa tennispladsen, drev flere gange forbi politimesterens hus, men uden at faa et glimt af hende. En gang stod fru Eugene paa galleriet, men da hun saa ham, gik hun ind uden at besvare hans hilsen. Han havde en følelse, som om han alle steder, hvor han kom, afbrød en ivrig drøftelse af et interessant emne.

Han begyndte at blive nervøs. Han var som udelukket fra en sag, som angik ham. Hans bordfæller paa hotellet kom aldrig med drillerier og hentydninger, hvad der nu næsten vilde have været ham kærkomment.

Løjtnant Poulsen havde ikklædt sig den slags kølige høflighed, som man forudsættes at vise modpartens sekundanter.

Da Valin en eftermiddag træt og mismodig kom ned paa værftet, saa han fru Alma sidde paa en af bænkene under Tamarindetræerne.

Hun sad helt hensunken i beskuelser af en gløddende solnedgangshimmel. Som silhouetter imod dens flammende røde tegnede sig nogle halvnøgne slanke negerkroppe, der paa dækket af en skønnert langsomt gled ind imod land.

Valin gik, med en pludselig overvældende trang til at tale med et forstaaende menneske, hen og satte sig ved siden af hende.

»Og saa siger man, der er ingen solnedgang i troperne!«

Hun sagde det uden at besvare hans hilsen og tog ikke øjnene bort fra vandet.

»Jeg elsker dette øjeblik paa dagen,« blev hun ved, »der er noget ved det som et Fata Morgana; saa uvirkelig dejligt!«

Valin følte sig sympatetisk berørt af hendes skønhedsglæde og vendte sig alvorlig imod hende:

»Fru Regensburg, vil De gøre mig en tjeneste?«

Hun nikkede.

»Sig mig, hvad der siges om frøken Nyholm og mig.«

Hun vendte sig hurtigt imod ham.

»Kære Valin, nej — bed mig ikke om det. Det er min eneste lille gode egenskab . . . jeg taler aldrig om andre folks kærlighedshistorier.«

»Kærlighedshistorier?«

»Uf, ja — hvorfor vil De nu tvinge mig! Men du min skaber, mand, hvor kan De sidde og omfavne en dame kl. 1 om natten paa en maanelys plads, naar De ikke vil have kaldt det en kærlighedshistorie?«

»Kan det give stof til, om jeg saa maa sige, at lade hele byen?«

»Kære, De kender ikke denne by! Den er som en udragningsanstalt.

En hønneke lægger et æg, et ganske lille uskyldigt æg; anstalten snapper det, ruger det ud, laver det til en kylling. En, to, tre er kyllingen en høne, som selv lægger æg, der bliver til kyllinger og spaserer rundt paa deres egne, selvstændige ben. Spaserer, spaserer, spaserer!« Fru Alma illustrerede med to slanke fingre paa bænken.

»Det er lige meget, hvad De nu gør; Deres, mildest talt, tankeløshed har uhjælpelig prisgivet Dem og den unge dame. Kyllingerne vrimler stadig frem i flok og geled. Det eneste, der paa dette stadium kunde hjælpe« — fru Alma tegnede lidt med sin parasol i gruset og saa op paa Valin med et blik som en verdensvis madonna — »skulde da være, om jeg gav anstalten lidt nyt at ruge paa! De ved, man bliver ked af gamle kyllinger!«

Valin maatte le.

»Kære Fru Regensburg, jeg vil være Dem evigt forbunden! Jeg skal sige Dem, dette piner mig i høj grad for frøken Nyholms skyld.«

»Altsaa for hendes skyld, skulde jeg — Kære Hr.

Valin, har De nogensinde hørt, at den ene smukke dame ofrer sig for en anden smuk dame —?»

»Nej, fru Alma, aldrig! Men jeg anser Dem for en undtagelse!«

Fru Regensburgs blege kinder fik en svag farve. Saa sagde hun alvorligt:

»Sig mig, ved De ikke, at der har været forfærdelige bataljer hos Nyholms?»

Messalina, der naturligvis har faaet beretningen om datterens lille maaneéscapade gennem sine negerlegioner, har raset som en besat. Man begriber ikke grunden, da hun ikke selv skal have været saa særlig nøjeregnende, men det er, fordi »man« er dum; menneskene kan ingen ting forstaa, fordi de selv er saa haabløst usammensatte!

Edith har ikke vist sig siden. Nogle siger, at hun er kradset, forslaaet; tænk kradset! Andre at hun er spærret inde. Politimesteren skal se ud som en skygge. Den stakkel! Han lider.«

Valin var bleven hvid i ansigtet.

Da fru Regensburg saa det, sagde hun:

»Ja, undskyld, men De bad mig selv.«

»Ja,« han rejste sig og trykkede hendes haand, »tak! Dette bliver imellem os, ikke?»

Hun nikkede alvorligt; saa føjede hun til paa sin ironisk forsonne maade, som for at udslette alvoren:

»Ja, takket være mit eneste princip!«

Hun rakte ham haanden.

»Vil De med hjem til middag? Pasha synes om Dem.«

»Tak, jeg vilde gerne,« han trykkede hendes haand fast, »men der er noget, jeg maa udrette nu.«

Da hun efter at have gaaet lidt vendte sig tilbage, saa hun Valin med rank holdning og lange, energiske skridt gaa op imod det gamle fort, hvor politiet havde sine kontorer.

»Er politimesteren til stede?«

»Ja—a, det er egentlig efter kontortid, men politimesteren sidder deroppe endnu. Mr. — ja, nu har jeg glemmt den nye herres navn . . .« det gamle kontorbud klædede sig i sine pebersalt-farvede krøller — »Mr.« —

»Valin.«

»Wolin. Mr. Wolin kan godt gaa op! Massa er ikke helt første klasses med helbred, men han aldrig gi'r op. Værs'god!«

Valin gik hurtigt op ad trappen. For en gangs skyld overvejede han ikke for og imod. Det, han burde gøre, stod klart for ham. Han følte sig lettet, befriet fra de sidste dages knugende usikkerhed. Han syntes, vejen frem laa afstukken, og der var ingen tilbage.

Politimesteren sad og skrev, da han traadte ind, og spurgte paa engelsk uden at vende sig om:

»Hvem er det?«

»Det er Valin, Hr. Politimester.«

»De ønsker at tale med mig?«

Han lagde langsomt pennen fra sig og rejste sig.

Det varede noget, inden Valin kunde svare. Han fik den fornemmelse, som han huskede fra drengeaarene, at en klump sad fast i halsen og maatte synkes, før han kunde faa et ord frem. Dette trætte, ældede ansigt, der var ligesom stivnet — det tog al hans sikkerhed. Han knugede sin hue imellem hænderne og sagde i stød:

»Hr. Politimester — De maa ikke tænke ondt om mig! Ikke De . . . det taaler jeg ikke. Jeg tilstaar, at jeg har været uforsigtig, men ikke andet.«

Han trak vejret dybt og sagde hurtigt:

»Jeg . . . jeg holder af Deres datter. Jeg har hele tiden holdt af hende, men ikke villet sige det, fordi hun er saa ung; men nu maa det ud!«

Han saa med spænding ind i de ubevægelige træk lige over for sig. Hvorfor gled der nu ikke et smil, et overraskelsens glimt hen over dem! Det havde han ventet og følte sig skuffet.

»Er det da saa forfærdelig en brøde, at en ung mand lægger sin arm om den unge pige, han ønsker at gøre til sin hustru, selv om tid og sted — det indrømmer jeg — er uheldig valgt.«

»Elsker De Edith?«

»Ellers vilde jeg ikke bede om at faa hende til hustru.«

»Elsker De Edith, ja eller nej?«

Valin forstod i det øjeblik, at Nyholm kunde være myndig som forhørsdommer. Han svarede hurtigt og fast:

»Ja.«

»Vil De give mig Deres æresord paa, at De ikke foretager dette skridt for at bøde paa en ubesindighed?«

»Jeg synes« — Valin forsøgte et smil — »at denne mistro er lidt fornærmende for min tilkommende hustru! Er hun ikke indtagende nok til at . . .«

»Giver De mig Deres ord?«

Valin næsten raabte:

»Ja — jeg giver det!«

Politimesteren sank ned i skrivebordsstolen og skjulte ansigtet i sine hænder. Da han igen saa op, var det underlig forstenede udtryk borte; øjenlaag og mundvige skælvede svagt.

»Valin,« sagde han og saa den unge mand fast i øjnene, »tænk nøje over det, De nu gør! Jeg ved ikke, om De er en stærk mand, der, saa vidt mennesker formaar det, kan tage Deres egen og andres skæbne i hænder, men jeg ved, at et sted som her er man haabløst ensom, naar man ikke duer til at gaa i flok og ikke har en hustru, der tænker i føling med en. Tror De, Edith vil kunne det? Og har De temperament til at være gift med en kreolerinde?«

Politimesteren lagde sin haand paa Valins skulder:

»Jeg er glad over, at De kom til mig med dette, for jeg har følt bitterhed imod Dem, men — naturligvis, jeg tror Dem paa Deres ord, — men inden De foretager noget yderligere skridt, saa overvej nøje.«

»Og Edith? Tænker De slet ikke paa hende?«

»Valin, saa underligt det lyder, jeg tænker mere paa Dem!

Jeg synes, jeg har forpligtelsen til at forhindre Dem i at begaa et uopretteligt, livsødelæggende fejl-greb. Gud tilgive mig, men jeg kan ikke se det anderledes!«

De sidste dages ensomhedsfølelse og forpinthed havde taget paa Valin; han følte sig usikker. Skulde han tage imod raad og trække sig tilbage? Efter dette syntes han, han kunde gøre det uden skam; nu havde han jo paa en maade gjort sin pligt.

Han saa paa politimesterens bøjede skikkelse, saa ham i tankerne gaa hjem til sit hus med ansigtet forstenet i haardhed mod alt det, der var hans natur mest imod, saa ham dag ud og dag ind fortsætte i denne livstærende trædemølle uden et glimt af lys, og han rettede sig og fik den styrkefølelse, den trang til at rydde modstand bort, som i fordums dage fik mænd til at gaa i leding.

Han var ung og stærk, han vilde tage livtag baade med sin og andres skæbne.

Han lagde varsomt sin haand paa politimesterens skulder:

»Ikke sandt, nu gaar vi hjem til Edith?«

Politimesteren rejste sig, saa et øjeblik ind i Valins stærke, faste øjne, lagde armen om hans skuldre og sagde bevæget:

»Gud velsigne dig, min dreng!«

Breve fra Edith Nyholm til Professorinde Elise Holmer.

St. Croix, 1ste Juli 18 . .

Kære Felise!

Der er sket noget, noget vidunderligt! Noget som jeg vist længe inderst inde har ønsket, men aldrig,

aldrig for alvor haabet paa: Valin og jeg er bleven forlovede.

Men inden det har alt været saa rent modbydeligt. Jeg vilde gjerne fortælle dig om det — uh, saa ondt har jeg haft det! — men jeg kan se dig for mig i din store, »ædle« stue med den indlagte dolk i haanden, som du sikkert har brugt til at aabne min konvolut med, — ikke anende hvilke nyheder, der vilde slippe ud —, og saa synes jeg ikke, jeg kan fortælle dig noget, der er stygt. Det vilde være ligesom at slaa røde blækklatter paa dine smukke raderinger. —

Livet i Danmark, det vil sige hos dig, og her i Vestindien, er saa forskelligt, at man ikke kan være den samme begge steder.

Da jeg var hos dig, fandt jeg, at selv om man naaede at blive gammel, var der ikke tid nok til at faa lært og forstaaet alt det, der skulde til; men her bryder slet ingen sig om den slags.

Kreolerne spørger kun, naar det gælder en ung dame, om hun er »goodlooking« og har »nice manners«, og den klikke danske, som jeg nærmest har sluttet mig til, forlanger først og fremmest, at man skal kunne spøge med alt under solen, aldrig blive højtidelig eller forarget og have et kvikt svar parat til alt. Her er en smuk, elegant doktorfrue, som har været malerinde — Alma Lykke hed hun, du kender nok hendes navn — og vist egentlig er meget begavet, men slet ikke bryder sig om at vise det; hende kan jeg ikke lade være at beundre; men, Felise, i din stue vilde hun ikke passe, — ikke bedre end de røde klatter.

Fader sagde, han vilde selv skrive til dig. Jeg tror, han er meget lykkelig over min forlovelse, og ham er Valin saa »kær« imod — jeg kan godt huske, jeg maatte ikke bruge det »backfisch-udtryk« for dig, men her er det nu det eneste, der passer — at jeg undertiden bliver jaloux og føler mig tilsidesat.

Forleden dag sagde jeg til ham (han hedder Aage,

men det kan jeg ikke rigtig komme ud af at sige; han er jo alligevel saa meget ældre end jeg), at jeg kunde ikke forstaa, hvad han vilde med mig, jeg syntes selv, at jeg var saa ufærdig. Saa saa han paa mig, næsten som en lærer, og sagde: jeg skal gøre dig færdig. Bag efter ønskede jeg, at han havde sagt, at han holdt netop af mig, som jeg var.

Mor er mægtig stolt af, at hendes datter er gaaet saa hurtigt af og til byens bedste parti; men hun synes ikke om, at vi vil giftes allerede i September. Valin — Aage, altsaa — siger, at der er ingen grund til at vente, da hans gage dog foreløbig ikke bliver højere, og den godt kan slaa til.

Ved du, hvorfor jeg tror, mor ikke vil have os gift: hun vil ikke udsættes for at blive bedstemor; skønt landkonernes smaa, sorte unger kan hun sidde og snakke babysprog med i timevis.

Kære Felise, skriv nu snart til mig, et rigtig langt brev, der ligesom kan flytte mig tilbage til dig.

Jeg vil bede far, om du maa købe mine møbler, for jeg vil have møbler fra Danmark. Mor vil ikke høre tale om det, hun fnyser og siger: »bric-a-brac«! »Pure mahogany« skal det være.

Farvel, kære, kære Faster; hils onkel mange gange! Jeg sender kort til alle kammeraterne; tro mig, de vil blive forbavsede og lidt misundelige — saadan en færdig cand. jur. i embede.

Jeg sender ogsaa et til frøken Tange; det kan hun da vist ikke synes underligt om!

Hvis Valin vidste, at jeg skrev, vilde han sikkert bede mig hilse. Han vilde idag skrive til sin mor; hvad tror du, etatsraadinden vil sige?

Nej, nu maa jeg holde op! Tusind hilsner fra din lykkelige

Edith.

St. Croix, 6. August 18 . .

Kære Faster!

Du skriver, at til dig kan jeg sige alt baade det stygge og det smukke, og ved du, — er det ikke underligt — jeg har aldrig trængt saa meget til at betro mig til nogen som nu. Du tænker naturligvis, at Aage var den nærmeste til mine betroelser; men det er saadan, at jeg syntes næsten, jeg havde lettere ved at fortælle ham, hvad jeg tænkte, inden vi blev forlovede.

Undertiden, Faster, ja — saa er jeg helt lykkelig! Saa forstaar jeg, at kvinder kan glemme alt, alt, alt, blot for enkelte vidunderlige øjeblikke, og saa ønsker jeg, at han skal tage mig paa sine arme og bære mig bort fra alle mennesker og alt vrøvl om forlovelse og udstyr og bryllup; for, Faster, de har nu ret, de unge forfattere, alt det kommer slet ikke kærlighed ved; ikke saadan en kærlighed som min.

Jeg kan undertiden faa Aage med helt op i min syvende himmel, men saa pludselig — saa staar han igen med sine brede støvlesaaler paa jorden, og saa kunde jeg græde af skuffelse.

Jeg kommer meget sammen med doktorfruen; hun siger, at hun holder af at se paa mig, og at jeg virker »pittoresque«. Jeg gaar med korset nu, og det gør mig meget mere voksen.

Første aften jeg havde det paa under en nedringet, gul kjole, som rigtig »sad«, saa de alle sammen paa mig helt anderledes end ellers. Forleden dag, da jeg var hos syjomfruen for at prøve mine muslinskjoler og stod og sagde »strammere, strammere«, kom jeg pludselig til at tænke paa din gamle Sy-Johansen, der sagde om en af sine fruer, »hun kan ikke faa det stramt nok og glat nok, for hun er saa magesløs kropstolt« — og saa skammede jeg mig lidt. Aage har egentlig samme smag som du, men jeg synes alligevel, han er mest indtaget i mig, naar jeg er »vestindisk«.

Fru Alma siger, at hun vil male mig. Hun maler ellers aldrig mere.

Ingen mennesker her bryder sig om kunst eller lader, som om de gør det, og hun siger, at der er ingen grund til, at hun alene skal gaa og være paafugl med hale, naar alle de andre har lagt halen af.

Hun siger undertiden nogle forfærdelig dristige ting, men hun kan ikke komme galt fra noget.

En aften havde vi danset, og Aage og jeg var gaaet ned i haven og sad netop og havde det godt, saa lænede hun sig ud over galleriet og raabte, saa de alle kunde høre det: »Naa, I to, er I snart færdige med at aftale den næste generation?« Endnu er jeg ikke naaet videre, end at jeg bliver rød i hovedet, naar hun siger den slags ting, men heldigvis var der mørkt, saa ingen kunde se det.

Aage kan altid svare uden egentlig at gaa ind i tonen; du ved han har denne overlegne, velvillige ro, som jeg undertiden faar lyst til at ruske lidt op i.

Her hjemme er det blevet helt anderledes end før. Om aftenen sidder far og madame paaklædt i deres pure mahogany-hall med stadslampen tændt, for hvis hr. svigersønnen skulde komme. I den første tid sad de og saa ud som to agerende, der venter paa, at tæppet skal gaa op; men nu befinder de sig helt godt. Det sker undertiden, at en og anden — mest mors veninder, der ser huset oplyst, kommer ind for at gøre aftenbesøg. Fru Alma har ogsaa været her for at hilse paa mig.

Jeg foldede hænderne i rædsel, da jeg saa hende træde ind, for mor taler om hende, som var hun det allerværste, og har villet forbyde mig at komme der.

Min forbavselse — ja intet kan beskrive den — da jeg saa madame glide hen imod hende med sit mest dameagtige smil og sige: »So happy to see you, Mrs. Regensburg!« Hun var simpelthen uendelig smigret over, at fru Alma vilde besøge hende.

Senere har hun været her flere gange.

Det er saa morsomt, naar hun taler med far; hun kan faa ham til at smile og sige aandfulde ting. Saa kan jeg tænke mig, hvordan far vilde have været, hvis han var bleven i Danmark.

Det er Aage, der har døbt mor »Madame«, saa kan du vist tænke dig, paa hvad fod han har det med hende. Far kalder han »Far«.

Fru Alma har lovet at hjælpe mig med at ordne mit hjem; hun har lavet en liste over, hvad der skal anskaffes, blandt andet en del Madeira-kurvemøbler.

Hun snor baade far og mor om sin smidige lillefinger.

Naar mors veninder kommer her, faar hun altid i forbigaende anbragt: »Mrs. Regensburg said to me the other day« eller lignende.

Jeg havde for resten bestemt, at jeg ikke vilde skrive til dig om mor, men herefter er hun ogsaa kun »Madame« for mig.

Farvel, kære, kære FASTER!

Din Edith.

20de September 18 . .

Faster — den, der nu skriver til dig, hedder Edith Valin, f. Nyholm; is'n't magic?

Jeg synes endnu, at det er lidt ligesom at lege en leg, at jeg er frue; men det er jeg! Det er den uimodsigelige sandhed!

Mor fik lov til at raade med brylluppet; det skulde være det, hun kalder »stylish«.

Da jeg om morgenen kom ned i salen, var spisebordet flyttet der ind midt paa gulvet og stod med sine 6 tykke mahogniben i lerkrukker fyldte med vand og petroleum, — det er af hensyn til myrer og kakerlakker — og lignede et eller andet slags forhistorisk uhyre paa klumpfødde. Kan du ikke nok tænke dig, at det var af festlig virkning? Senere fik uhyret en dug paa ryggen; og her blev bryllupskagerne anbragt. Hvis du nu var rigtig med, vilde du straks spørge:

»Hvor mange slags var der?« og jeg vilde med en følelse af nu endelig at kunne imponere dig svare: »18, my dear!«

I den egentlige bryllupskage, der ligner gammelt rugbrød med rum og korenmel i, er der — jeg tror nok 75 forskellige slags ingredienser. Den skal kunne gemmes til verdens ende uden at blive en smule bedre for det.

Dagen igennem væltede det ind med blomster. Heldigvis bringes de altid i glas eller opsatser, som bagefter skal returneres; de blev anbragt paa stuens mindre borde — mest spilleborde med opslaaede klapper. Langs væggene opmarscheredes vore egne og naboens straastole. Alle de folk, der fra mor blev født havde tjent paa plantagen og senere her, stillede fra morgenstunden festklædte for at hjælpe. Det var en hær; men det synes mor om. Far holdt sig hele dagen paa kontoret, og jeg sad paa mit værelse og læste i en roman; for hver gang jeg vilde røre ved noget nedenunder, hylede hæren op: »En brud maa ikke røre ved koldt vand, det betyder lig i huset.« »En brud maa ikke selv tage sine sko paa, det bringer fattigdom« o. s. v. Jeg havde bestemt, at jeg vilde med taalmodighed finde mig i alt, men, FASTER, det kneb. Jeg, som havde tænkt, at man den dag skulde gaa i en højtidsfuld, bange forventning, jeg sad nu ganske tørt og læste i »Lady Denwers secret«. Jeg syntes, dagen var lang som en uge, men endelig — kl. 8 aften — gik jeg ved faders arm ind i kirken, iført det traditionelle skrud. Jeg var saa rolig, saa tør, saa udpint ligeglad! Jeg havde hele dagen set paa alt med fru Almas øjne; men da orglet faldt ind og alle mennesker i kirken rejste sig og vendte sig imod mig, da var det som det haarde i mig smeltede. Jeg knugede faders arm og ønskede, at jeg kunde sige ham, hvor meget jeg holdt af ham! Jeg syntes, alle mennesker saa gode og deltagende ud! Da jeg kom op til alteret, skimtede jeg som igennem et slør Valins smukke, kloge ansigt.

Han var bleg, men jeg syntes, han saa kærligt paa mig.

Nu ved jeg, Faster, at det er ikke det ydre arrangement, der skaber stemning, men det man selv føler; for aftenen blev for mig en virkelig bryllupsfest. Hele aftenen fulgte Aages øjne mig med det blik, som gør mig stolt og varm, og han kunde danse, — ikke som I danser i Danmark i sirlige danseskoletrin, men glidende, vuggende med hele legemet og sjælen med.

Efter saadan en dans, hvor vi havde glemt, at der var andre til i verden end vi, førte han mig ud i forhallen; og, Faster, — som jeg havde drømt det, — tog mig paa sine arme og bar mig ned i vognen. Og saa kørte vi bort uden at sige farvel til en eneste. Tænk dig Aage tage bort, uden at sige farvel og tak og alt det!

Aldrig har jeg elsket ham saadan! Det var som et hav, der lukkede sig om os, som om vi begge to først nu forstod, hvor ufattelig lykkelige vi var. Og det var mig, der hele dagen havde maattet læse i »Lady Denwers secret« for at faa tiden til at gaa!

Og, Faster, tak for »Das Schweigen im Walde« — mon du husker, hvor betaget jeg blev, da du første gang viste mig det billede? Undertiden er jeg bange for hende, eventyrpigen, jeg synes, hun truer mig, men hun er dejlig. Aage siger, at billedets mørke stemning virker som velgørende ballast paa vor stues let-sindighed. Fru Alma har som sagt staaet for arrangementet, hun siger, den er lys som en sommerdrøm, og jeg synes, den er henrivende. Tak, Faster, endnu en gang! Tak for alt det du har lært mig, tak for alle de kærlige tanker, du sender din lykkelige

Edith.

16de November 18 . .

Kære Faster! Du har virkelig grund til at skænde paa mig; to breve har jeg nu faaet fra dig uden at besvare dem, men du aner ikke, hvor tiden løber. Fru

Alma og jeg er sammen næsten hver formiddag; det hedder sig, at hun skal male mig, men i reglen bliver det bare til, at hun draperer mig med forskellige fantastiske sager og piller det alt sammen af mig igen og siger, at jeg er allersmukkeste uden noget; saa drikker vi chocolate og passiarer. De andre fruer i klikken er lidt jaloux, for fru Alma er nu sjælen i det hele.

Kl. 12 maa jeg være hjemme, saa kommer Aage til frokost. Om eftermiddagen spiller vi tennis eller rider, Aage har selv hest, og jeg laaner en af doktorens. Naar vore mænd er forhindrede fra at være med eller er dovne, saa har vi en løjtnant Poulsen og en ung sagfører som opvartende kavalierer.

Aage synes ikke rigtig om, at jeg altid farter med fru Alma, for hun bryder sig ikke en smule om, hvad der siges om hende, og Aage er inderst inde, det tror jeg, lidt af en tyrann, men paa den anden side jo hensynsfuld og med tillid og alt det. Somme tider ønsker jeg, at tyrannen vilde stikke bukkefoden lidt mere frem, for, Faster, mænd skal nu være mænd.

Mor er bleven rigtig omgængelig, siden jeg er bleven gift. Hun er henrykt, naar hun kommer med i vores klikke, og hun har jo en vis evne til at sno sig. Fru Alma siger, at Aage har hypnotiseret hende civiliseret. Far kommer hver aften efter middag — vi spiser jo alle kl. 7 — paa en lille visit, og det sætter Aage saa megen pris paa, at selv om vi er inviterede ud, kommer han først, efter at far har været her.

I næste uge skal Aage 3 dage til St. Thomas, og fru Alma har lagt et broget program for alt det, vi saa skal. Den ene aften er der paa en plantage to mil herfra noget, der hedder »calico-ball«, d. v. s. en slags landlig fest, hvor alle damer skal møde i vadskekjoler og herrerne i hvidt tøj eller jakke-sæt. Jeg har fundet noget morsomt brandrødt muslin, og løjtnant Poulsen skal have vest af samme slags. Det vil sige, nu siger Aage, at han ønsker, jeg skal blive hjemme, da det ikke er saadan rigtig tip-top-selskab, der kommer, og

han ikke selv kan være med; men løjtnant Poulsen erklærer, at han vil hænge sig i sin røde vest, hvis jeg skuffer ham; og fru Alma har døbt mig »den forkuede Carmen« for at drille mig; saa jeg vover det vist.

Nu maa jeg desværre holde inde med skriveriet. I eftermiddag skal jeg ride med Aage, og i aften skal vi til champagnegilde hos sagføreren; han er for tiden fru Almas utrættelige ridder.

Mange hilsner.

Din Edith. (I hast.)

Valin havde tilbragt tre dage paa St. Thomas og havde den sidste aften, efter at hans forretninger var endte, spist til middag hos guvernøren. Da han ved 9-tiden gik ned til havnen, var luften knugende tung, uden den svageste brise, men himlen var sort som paa et Böcklinsk maleri.

Han gik i en baad og lod sig ro ud til skonnerten, der laa med sejlene oppe og de kulørte lanterner tændte.

»Hvad tror De om vejret, Kaptain,« spurgte han paa sin venlige maade en mulat, der stod ved rattet; »faar vi vind?«

»Hm — vind!« Manden vendte sig om og spyttede langspyt — »vi faar allenfals mere vind, end jeg kærer mig om.«

Valin maalte ham et øjeblik forbavset, saa satte han sig med benene trukne op under sig à la turc paa ruffet, der dækkede lastrummet; det var det eneste sted, hvor passagerer kunde opholde sig, naar de ikke vilde ligge i de saakaldte hundehuse, kasser med fortræksdøre og køjer, der stod fastsurrede langs med skibets ræling. Imellem dem og det ophøjede ruf var der en smal gang, hvor man lige kunde passere.

Han foldede armene over brystet og sad og saa ind imod St. Thomas by, hvis høje gik i et med den mørke himmel, men hvor gasblussene fra alle de aabenstaa-

ende huse, der laa op ad skraaningerne, dannede lyspyramider i luften.

Kun bag ved det gamle fort var der en rift i himlens sorte dække; og mod den lysning, som derved fremkom, tegnede det sine massive konturer med det firkantede taarn, ikke uligt en middelalderlig røverborg.

Valin tænkte paa den første guvernør, der her for kun godt 200 Aar siden var gaaet i land med Bremerholmens folk som sine hjælpere og havde ført en uafbrudt kamp imod Karaiber og sørøvere, medens han huggede skovene og gjorde den mennesketomme ø til et beboeligt opholdssted.

Nu laa her en by, der allerede havde faaet tid til at blive en by med en fortid.

Han kunde saa levende forestille sig livet her i den rige glanstid, hvor indvandrede Spaniere, fortrevne fra deres egne kolonier, men med formuerne i behold, havde givet livet form i denne nybygd, havde bygget sig slotte paa højene og mægtige pakhuse ud imod havnen, havde tilført omgangstonen sit hjemlands etikettefulde grandezza, der saa stateligt dækker over uvidenhed og lette sæder. Han forstod saa godt, at denne, et sydligt lands overflade-kultur, havde fundet jordbund her under den festlige tropehimmel og i denne underlig kulisseeagtige naturskønhed. Valin følte det med sig selv nu i denne ensomme aften, medens rigningen ganske svagt begyndte at slaa og klapre, at heller ikke han var forbleven upaavirket; han var ikke helt den samme, som da han for godt et aar siden forlod København.

For det første havde han nu prøvet, hvorledes det var at styre sin egen skude; han havde uden at betænke sig, i et øjeblik, hvor den var ved at glide ind i plumret vand, lagt roret om og taget ny kurs.

Det havde altid været hans fejl, at han undgik afgørelser; men nu havde han prøvet tilfredsstillelsen ved at handle efter indskydelse uden først at overveje

alle følger for ham selv; og han var vis paa, at han skulde gøre det igen, om det krævedes.

Hjemme i Danmark havde han haft socialistiske sympatier; han havde fundet, at socialismen, som den fremtræder i England, støttet af kirken, maatte være fremtidens maal; og han var landet paa disse øer som en teoretisk humanist, der nu mente at føre sine teorier ud i praksis; men hver gang han havde forsøgt, var han kommen til at staa som en dreng, der har lært en regel, men ikke har regnet med undtagelserne. Han saa endnu ret velvilligt paa de farvede, men det faldt ham ikke mere ind at behandle dem som »etisk set« ligestillede medmennesker. Han tog nu deres sledske ydmyghed som skyldig tribut, og han blev ubehagelig berørt, naar den udeblev. Som da den sorte kaptain paa skonnerten her svarede ham uhøfligt! Han vidste med sig selv, at han kom ikke herfra, før han havde ladet den tølper forstaa, at han havde forløbet sig.

Valin saa op imod himlen. Nu flængedes det sorte fortræk som af vrede hænder, og hvide og sorte skyer jog hinanden.

Pludselig løftedes skibets forstavn højt i vejret, havet rejste sig i piskende smaatoppe, sejlene fyldtes, kaptainens raa whisky-stemme skar igennem vindstødene som tyrebrøl; et par halvnøgne drenge fløj frem og tilbage, gjorde tove fast og rebede sejl; den ene ræling laa i vandskorpen, og søerne slog ind i store skvulp.

Valin foldede sine hænder bag om nakken og aandede dybt ud. Det var første gang i Vestindien, at han mærkede salt søluft i næseborene. Han følte en underlig vellyst ved at sidde her paa denne slingrende skude og se elementerne rejse sig om ham, ikke skygge af frygt! Han følte sig stærk; selv med døden vilde han vove et tag! Desuden, han var saa vis paa, at livet havde brug for ham.

Han troede ikke paa lykken som en moden frugt,

der ved et tilfælde falder i ens turban; han forstod, at det man kaldte lykke — tilfredshedsfølelse — maatte for ham bestaa i udvikling af evner og kræfter og — maaske magt; magt til at lede og raade.

Han havde haft en stor, ren glæde ved at se den mand, som han fra første øjeblik havde følt sig i aandeligt slægtskab med, leve op, forynges ved hans forstaaende sympati; han mærkede, at hans indflydelse over fru Eugene var stærkere, end hun selv anede. Hans galante høflighed stimulerede hende, hævede hende i egne øjne. Han kunde ved at behandle hende som et menneske, der har følelser og vilje til at gøre det rette — ikke blot instinkter og sanser — faa hende til at afspejle de egenskaber, han syntes at se hos hende.

Han saa, at hans chef, der i den første tid i bred selvfølelse havde ladet ham forstaa, at han var ikke fuldmægtig paa kontoret, fordi hans arbejde tiltrængtes, men fordi saadan en figur nu en gang hørte til i lokalerne, at han begyndte at regne med ham og ofte overlod ham ret indviklede sager. Han indsaa vel, snu som han var, at han kunde bruge hans juridiske kundskaber; men han sikrede altid sin egen overlegenhed ved at forklare, at saadanne smaatterier, som dem han overlod til Valin, interesserede ham ikke; han var ikke stuejurist. En dag havde han føjet til, idet han rakte hænderne frem, som holdt de et par usynlige tømmer: »Jeg holder mere af at hyppe med hestene, forstaaer De!» Han havde knebet det ene øje polisk sammen: »derimod overlader jeg til topfiguren at slaa smæld med pisen.«

Hans tanker gled over til Edith, eller rettere, tanken paa hende havde hele tiden dannet baggrunden for de andre. Nu grebes han af en stor længsel efter hendes unge, varme elskov.

Den første tids tvivl om hendes væsens tilforlidelighed, hendes menneskeværd, den var druknet i betagethed af hengivelsens hede uforbeholdenhed.

Først havde hun været som et naturbarn, der halvt i undren føler, at det vidunderlige er saa vidunderligt, men hun havde hurtigt udfoldet alle en lidenskabelig kvindes forførende evner til at gøre sig ny for den elskede. Hun kunde være rap og løssluppen som en skolepige eller blid med en egen kælen kvindelighed, og til tider raffineret som en forfaren kokotte.

Han huskede en aften, hun halvt paaklædt havde slaaet sit haar ud og spurgt, om hun skulde danse for ham. Hun havde da opført en fantasidans med alle miner og bevægelser som en variété-diva. Valin havde spurgt, hvor hun havde gjort sine studier, om hun og faster Elise i smug var gaaet paa tingeltangel. »Nej« — han saa hende, som hun langsomt med udstrakte arme havde drejet sig rundt paa taaspidserne — »jeg har aldrig set nogen danse saadan, men alt den slags kan jeg tænke mig til.« Han havde følt et stik af ubehag; men da hun lidt efter laa med sine dunede arme om hans hals og de halvtaabne læber aandende imod hans, da maatte alt andet vige. Der kom dage, hvor han som Tannhäuser følte Venusbjerget som et fængsel og længtes ud. Han huskede en gang, han havde talt til Edith om forskellen paa at være elskerinde og hustru og forklaret hende, hvorledes han altid havde tænkt sig sit fremtidshjem. Hun havde siddet paa en skammel foran ham og lyttet tilsyneladende andægtigt efter. Da han tav, havde hun sukket, puttet sine hænder ind under hans ærmer og ladet dem som to smaa varme dyr spasere op ad hans arme.

Saaan havde hun ogsaa tænkt det, havde hun sagt, — hjemme i Danmark; men nu syntes hun, at det var, fordi hun havde været dum og ikke havde vidst, hvordan det kunde være. »Det du mener,« havde hun føjet til, »er vist kun for gamle eller nogen, der har taget hinanden for pengenes skyld, ikke for os, vel?« Hun havde fra neden af set bønligt op i hans øjne, og han følte endnu hendes hænders bløde tryk. Havde han været en mand, hvis han ikke havde løftet hende op og lukket hende inde i sine arme?

Men nu skulde det blive anderledes; han vilde ikke længere lade sig gøre svag. Hun maatte ikke blive reduceret til et legetøj for hans lyster; hun skulde have pligter, arbejde — ikke snakke og drive dagen hen som sin moder.

Der jog en pludselig angst igennem ham; han saa Edith sidde ude paa galleriet sammen med Tolo og suge mangos og snakke og le, medens saften drev ned over hendes fingre. Han lukkede hænderne haardt sammen; hvor havde han haft sine øjne og sin forstand?

Han, der gjorde sig til af sin indflydelse over andre, var han ikke her begyndt med at lade sig afvæbne, at lade staa til.

Var den kyniske fru Alma, for hvem livet syntes at være som en sportsplads, hvor man slog tiden ihjel ved at spille bold med følelser, gavnlig omgang for et ubefæstet barn som Edith? Og løjtnanten — manden med slagternakken. Han saa ud i det grønsorte, fraadende vand og bed tænderne haardt i hinanden. Han, den kloge, reflekterende, der mente at gennemskue alle, havde han ikke her været som en blind?

En brændende utaalmodighed kogte op i ham; han maatte røre lemmerne. Han lod sig glide ned fra ruffet og gik op imod skibets bagstavn.

Der stod en af skibsdrengene ved roret.

»Hvor er kaptainen?«

Drengen pegede paa en bunke klæder oven paa noget tovværk:

»Sover, Sir! Drukken, Sir!«

»Er du vant til at styre?«

»Oh ja, Sir!« — med et blik paa den sovende bylt: »den ting sker ofte, Sir!«

»Hvornaar naar vi ind, tror du?«

»Naar stormen lægger sig, Sir! Den er stik imod, Sir!«

Valin krøb ind i en køje og faldt snart efter i søvn.

Den næste aften ved 9-tiden kastede skibet anker i havnen. Valin spejdede imod land, han tænkte, Edith havde været meget urolig over uvejret og den usædvanlig sendrægtige sejlads; men han kunde ikke se hende.

Inden han steg i baaden, der skulde føre ham ind, gik han rask hen imod kaptainen:

»Jeg skal give indberetning om Dem, saa snart jeg kommer i land. En mand, der drikker sig fuld, kan ikke være kaptain paa guvernementets postskonnert.«

Kaptainen, hvis hjærne endnu var halvt paralyseret, saa med sløv undren paa den nye mand, der ellers havde ladet saa venlig-agtig; han fik lige sagt et ydmygt: »Please, Sir'r« . . . men Valin var allerede gaaet ned i baaden.

Paa værftet stod en lille klump mennesker, der havde ventet paa skonnerten. Valin spejdede, men Edith var der ikke. Paa vejen over pladsen mødte han politimesteren, der trykkede hans haand og saa sig søgende om.

»Er Edith hos jer?« spurgte Valin.

»Nej, hun maa vel foretrække at vente dig hjemme. Jeg havde sat kontorbudet til at holde udkig og melde mig, naar skonnerten var i sigte. Han gik fra mig op til Edith for at lade hende vide, at den var inde. Du maa jo have haft en skrækkelig rejse?«

»Ja . . . det har jeg vel egentlig!« Valin saa sig aandsfraværende om. Jeg tror især, at jeg er meget sulten!«

De gik tavse videre op imod Valins hus. De fik samtidig øje paa det og saa, at vinduerne var mørke, men de sagde ikke noget, gik blot hurtigere til. Gangdøren var laaset, og de gik om ad køkkentrappen. Valin kaldte paa pigerne, men der kom ingen svar.

Han trak heftigt i køkkendøren, som havde han

ventet, at ogsaa den var laaset, men den gav efter. Fra rummet imellem køkkenet og spisestuen, det saakaldte »pantry«, trængte et svagt lysskær ud.

De gik ind. Der stod en orkanlygte og brændte, og midt paa gulvet laa kokkens lille hjælpe-pige paa maven og sov med ansigtet paa sine arme.

Valin stødte til hende med foden og nævnede hendes navn. Hun rullede sig sammen som et nøgle.

Han tog om hendes arme og rejste hende; hun stirrede forvirret paa ham.

»Hvor er din frue?«

Han ruskede hende: »Jeg siger, hvor er din frue?«

»Jeg aldrig ved det, Sir! Missis været ude hele dagen. Hun har kun været hjemme at skifte tøj.«

Hun bandt sin turban fast om hovedet og vilde liste ud.

»Hvor skal du hen?«

»Kalde paa Miss Tolo; hun ved, hvor Missis er.«

»Du bliver her,« sagde Valin og skød slaanen for døren.

De to herrer gik ind, og Valin tændte en lampe i dagligstuen. Politimesteren gik langsomt frem og tilbage over gulvet. Valin tændte ogsaa i spisestuen, aabnede et skab og raslede med flasker og glas.

»Kom og tag en »drink«, Far!«

Politimesteren gik derind. Valin ledte rastløst i buffet og flueskab og fandt forskellige spiselige sager frem.

»Brød er her og smør; men brødet er saa haardt, som om det var forstenet; det maa være flere dage gammelt, og her er et stykke ost med tommehøjt mug. Dette minder mig om et eventyr i min første engelske læsebog, der hed »Beauty and the beast« — dette synes i høj grad at være et uberørt og slumrende palads.«

Valin satte sig til at spise tørre biscuits og fortalte et og andet fra St. Thomas.

Politimesteren havde sat sig ved bordet, men igen

rejst sig og gik nu som før frem og tilbage. Pludselig standsede han:

»Hvad vil du gøre?«

Valin trak paa skuldrene uden at se op, og spiste videre.

»Du synes dette kommer ikke mig ved, og du har vel ret! Gud skal vide, det ligger ikke for mig at blande mig i andres sager, men her kan jeg ikke se roligt til. For, Valin, det siger jeg dig, tager du nu ikke et fast tag i tøjlerne, saa slipper de dig af hænderne for bestandig, dit navn bliver trukket i snavset, og dit hus bliver som en markedsplads, hvor du selv er hjemløs.

Som du ser, har Edith slet ikke været i sit hjem i disse dage; hos os har hun heller ikke været. Hun har turet rundt til vogns og til hest med fremmede mænd, og hun og fru Regensburg har ført an som et par bacchantinder i et mere end blandet selskab hos en kulørt planter, hvor ingen andre af byens damer havde givet møde. Valin, du skuffer mig!«

Valin svarede stadig ikke; han sad med bøjet hoved og balancerede med sin kniv.

Politimesteren lagde sin haand paa hans arm.

»Godnat — nu gaar jeg!«

Valin hørte hans skridt fjærne sig, hørte ham vride nøglen om i entrédøren for at komme ud; han blev siddende ubevægelig; alle hans lemmer var tunge som bly.

Han vidste ikke, hvor længe han havde siddet saadan, da der lød trin paa stentrappen. Blodet jog op igennem ham, han sprang op og stod med øjnene stift rettede imod entréens mørke.

I døren stod politimesteren; han var bleg.

»Er der noget?« spurgte Valin og blev kold i hænderne.

»Nej. — Jeg glemte blot min stok.«

»Din Stok?«

De ledte i begge stuerne.

»Du havde vist ingen,« sagde Valin.

»Nej, jeg havde vist ingen! Godnat da igen!«

Valin fulgte ham ud i entréen og aabnede gadedøren for ham.

Lige idet han var ved at gaa, greb han med en haand, der rystede, og tog haardt som en tang om svigersønnens arm.

»Valin,« sagde han — det kom hæst og tonløst, »slaa hende. Det er den eneste udvej, naar man kan.«

Valin blev staaende og saa efter ham, da han langsomt og bøjet gik ned ad trappen.

Klokken 2 kom Edith; hun havde et kniplingsslør over hovedet og nedringet aftenkjole, og var uden overtøj.

Hun var forpustet som efter et hurtigt løb.

»Men Aage — at du er her!« hendes øjne straaledede af glad overraskelse, »og jeg som først lige nu hører, at skonnerten er inde!«

Hun rystede sløret tilbage og kom med udstrakte arme hen imod ham.

Han afværgede hendes kærtegn og holdt hende i arms længde ude fra sig, medens hans øjne forskede hendes ansigt.

»Aah, Aage, du er vred!«

Han vilde tale, men hun sagde hurtigt:

»Hvor kunde du blive saa længe borte! Jeg har turet rundt fra morgen til aften, fordi jeg ikke kunde holde ud at være hjemme. Mest har jeg været hos fru Alma. I aften har vi alle spist hos direktørens, og . . .« — hun saa ham bønligt ind i øjnene — »nu maa du ikke skænde, jeg gik med til landballet — blot for at slaa tiden ihjel.«

Hun gjorde med en rask bevægelse sine hænder fri og fik fat om hans nakke:

»Aage — du har ikke kysset mig endnu, og jeg som har saadan længtes!«

Imorgen, tænkte Valin, imorgen vil jeg tale alvor-

ligt med hende; i aften er jeg saa dødtæt, desuden — jeg kan ikke være spion og tugtemester overfor den, jeg skal betragte som min hustru.

Han bøjede hovedet, saa hans læber mødte hendes.

Den næste dag havde Valin en del gulnede papirer med hjem fra kontoret.

»Se, Edith, dette vil jeg bede dig skrive af for mig. Det er nogle ret interessante aktstykker fra general Scholtens tid, lige inden oprøret, som jeg har faaet lov til at laane i arkivet, og som jeg gjerne vil have taget en afskrift af. Vil du gøre det?«

»Ja—a, men idag kan jeg ikke; jeg har lovet . . .«

»Saa har jeg bestilt nogen læs muldjord til at køre paa det lille forsømte stykke have her nede, vi maa se at faa lavet noget pænt ud af det.«

»Hvor finder du pludselig paa alt det?«

»Jo, for jeg har tænkt paa, at du naturligvis maa kede dig, naar du slet ikke har noget at tage dig til. Du og fru Regensburg maa jo dog engang faa snakket af, — og hjemmet her lider under, at husmoderen kun er her paa besøg.«

»Husmoderen! Uf, det er et rigtig dansk begreb! Jeg ser en gammel, stram borgermutter for mig med forklæde og nøgleknippe.«

»Jeg ser en ung, sund én med en masse ubrugte kræfter, som hun ødsler paa taabelige ting.«

Edith rejste sig rank i stolen.

»Naa, nu er det altsaa kommet, det øjeblik, hvor vi skal til at være rigtig knastørre hverdagsægtefolk?«

»Ja, nu er det kommet!

Saa er der én Ting til, som i og for sig er af underordnet betydning, men som ikke desmindre er mig magtpaaliggende . . .«

»Du taler som en af jeres umulige embedsskrivelser dernede fra: ifølge den af dags dato af guvernementet indstillede af ministeriet bevilligede o. s. v.

Hvad er det, der ikke »desmindre« er dig magtpaaliggende?»

»Det er,« Valin bøjede sig frem og saa hende fast i øjnene, »at du herefter ikke færdes ene med andre mænd end mig! Forstaar du?»

Edith fløj op.

»Hvad mener du?»

Han lagde sin haand beroligende over hendes.

»Det skal jeg sige dig, Edith. Du er min nu, og jeg hører til en slægt, der ikke taaler den mindste klik paa sit navn, ikke en gang skyggen af en.

Jeg vil ikke fornærme dig ved at tro, at en lavpandet, ganske inferior person som denne Poulsen kan være i mindste maade farlig for dig i egenskab af forfører. Du ved selv, at de mennesker her tror, hvad der gives en mulighed for dem til at tro; men jeg vil, hvad mit angaar, ikke engang finde mig i, at man tror.«

»Ho,« lo Edith overmodigt og lagde hovedet tilbage imod stolen, »vi skal altsaa til at tage hensyn til borgerskabet!»

»Vi skal tage hensyn til hinanden.«

»Nu maa du undskylde, at jeg synes, du er komisk! Fordi man lever imellem snæversynede mennesker, skal man vel ikke selv blive snæver.«

»Nej, men man skal rette sig efter de forhold, man lever under. I øvrigt er det ikke blot her, at en dame maa tage hensyn til, hvad der anses for sømmeligt, hvis hun ikke vil udsætte sig for at blive genstand for falsk bedømmelse.«

Ediths stol gængede i stadig hurtigere tempo.

»U—hum! Og fru Alma, som du selv beundrer?»

»Ja, fru Regensburg er, trods alt, en personlighed!»

»Og jeg?» hendes øjne lynede.

»Du, Edith, du er« — han rystede paa hovedet — ingen personlighed.«

»Men hun har ogsaa en mand, der stoler paa hende! Blindt! Som elsker hende netop saadan som

hun er; som beundrer hendes luner, og det, hun siger, og det, hun gør, medens jeg . . . jeg skal opdrages og dresseret og krammes inde, fordi jeg ikke er saa heldig at være tilpas! Efter din mening!»

»Du er god nok, Edith, men du er, som du selv meget rigtig sagde en gang, lidt ufærdig. Fru Alma har ikke været nogen heldig omgang for dig. Du har fulgt hende uden at se, at der er megen kærne i alle hendes væsens avner; men det var avnerne, der imponerede dig.

Tænk dig lidt i mit sted,« han tog hende om skuldren og saa ind i hendes vrede øjne, »jeg havde tilbragt et døgn med den sejlads, der normalt tager 6—8 timer. Jeg havde med en del bekymring tænkt paa den uro, du naturligt maatte føle under uvejret, der til tider var orkanagtigt. Jeg ansaa det for noget selvfølgelig, at du længe havde spejdet efter skibet, og at du stod paa værftet for at give mig et glad velkommen.

Du ved selv, hvad slags hjemkomst, jeg fik. Jeg er ikke sentimental, men — den har gjort et vist indtryk paa mig.«

»Aah, skal vi nu tilbage til det igen! Jeg troede, det var glemt! Jeg har jo fortalt dig, at netop fordi jeg var ængstelig . . .«

. . . »maatte du søge ud til fremmede mennesker; ja — men det mener jeg er beklageligt! Man maa have ressourcer i sig selv og i sit hjem. Hvorfor ser du for eksempel aldrig i en bog? Du havde jo en del interesse for litteraturen, da du kom hertil. Her i bogskabet staar mange gode ting, som du sikkert ikke kender.«

»Jeg læser meget.«

»Ja engelske shillings-romaner, som du, saa vidt jeg ved, faar igennem din veninde Tolo.«

»Naa, ja, naar det nu morer mig!

Fru Alma har virkelig ret, naar hun siger, at man kan ikke have de samme interesser her som i Danmark.

Det betaler sig ikke!»

Valin havde rejst sig. Han stod og saa paa Ediths lille mørke hoved, der med en vis indolent trods laa tilbage imod gyngestolens silkepude; der var noget spørgende, afventende i de sorte øjne, der fjendtligt saa ind i hans.

Han vidste, at om han blot ved det svageste glimt i blikket forraadte, at han fandt hende smuk, betagende smuk, som hun laa der med den vrede glød over ansigtet, saa vilde hun i samme nu være i hans arme og kæle og spøge det hele bort; men bagefter vilde de staa overfor hinanden, som de stod før: hver paa sin side af en kløft, hvorover ingen bro førte. Og han gik — med følelsen af at have talt ud i et øde, hvor alle ord spredtes af vinden.

De paafølgende dage stod de overfor hinanden i en væbnet neutralitet.

Edith blev hjemme og havde altid Tolo hos sig. Naar Valin kom fra kontoret, fandt han hende mere eller mindre upaaklædt. Hun og Tolo sad i soveværelset og syede hendes evropæiske kjoler om.

»Du skal klæde dig ordenligt paa, Edith.«

»Jeg arbejder, som du selv har anbefalet mig; men naar man arbejder, maa man være klædt paa til det.«

Om aftenen sad hun med ryggen til ham og skrev af efter de gamle papirer. Naar klokken slog 10, rejste hun sig med et træt suk, sagde godnat og gik i seng.

Naar han kom op, laa hun med lukkede øjne. Han saa godt, at de lange øjenfrynser nu og da forsigtigt løftedes, men han lod, som om han troede, at hun sov.

En aften lige efter middag blev der bragt et brev til Valin. Det førte fru Almas parfume med sig ind i stuen, og adressen var skreven med hendes store, ejendommelige rundskrift.

Han brød konvolutten og læste:

Kære Valin!

Naar De faar dette, er jeg paa en Amerikadampers paa vej til Evropa. Længslen blev saa stærk efter at prøve kræfterne endnu en gang, at min have ikke blev stor nok til at rumme den. Pasha siger, at jeg skal rejse; han vil ikke holde paa mig, naar mine tanker er andre steder. Jeg har ikke set Deres lille Potocka de sidste dage; jeg kan næsten tænke mig, hvad der er sket! Mon jeg har gjort ondt der! De tror det maaske ikke, men jeg vil nødig gøre ondt! Ellers havde jeg søgt Dem mere! For vi forstod hinanden som mennesker af samme race, opdraget under samme vilkaar; forstod et tonefald, en antydning eller en tavshed; som da De stod paa trappen og saa ud over min have!

De elsker Edith og jeg Pasha. Vi elsker dem med de store, lige linjer i os, men alle de smaa, bugtede fører dem forbi og bliver til meningsløse streger i luften.

Jeg søgte ikke at drage Dem til mig, for jeg vil rødig gøre ondt, men nu fortæller jeg det, for at De skal tænke godt om mig.

Saa vil jeg bede Dem om én ting: se ofte til Pasha, han bliver saa ensom. De vil komme til at holde af ham, skønt aldrig helt forstaa ham. Han har Sauls tungsind og Salomons visdom og ser stort paa menneskers vildsomhed, som den, hvis race er fra verdens begyndelse.

Farvel Valin! Hils Deres lille kreolpige! Pluk roserne, medens de blomstrer!

Lev vel!

Deres Alma Lykke (gift Regensburg).

Valin sad længe med brevet i haanden og saa ned for sig. Han lagde ikke mærke til, at Edith havde vendt sig paa skrivebordsstolen, og at hendes øjne var heftede paa ham, som vilde hun stirre sig til brevets indhold og det han tænkte.

Han saa ikke, at hun forsigtig rejste sig og som en kat paa jagt listede hen imod ham; men da hun med en lynsnar bevægelse greb efter brevet, lukkede han uvilkaarligt haanden sammen om det.

»Det er fra fru Alma?«

»Ja — det er det!«

»Hvad skriver hun til dig?«

»At hun er paa vej til Evropa, og at hun beder mig besøge manden.«

»Hm! Og det skulde du tænke saa dybt over! Jeg vil læse det brev!«

Valin stak brevet i brystlommen.

»Jeg skulde hilse dig.«

Edith bøjede sig frem imod ham og stampede med foden.

»Jeg vil — jeg vil læse det brev!«

Valin saa paa hende med et blik, som hun kendte fra, naar han »tæmmede« hendes mor. Der laa mest undren i det og en vis tvivl om, at han saa rigtigt.

Det blik fik Edith til at koge af raseri og skamfuldhed; nu skulde hun altsaa slaas i hartkorn med hende!

Hun lo højt med en latter, der skurrede som tonerne fra et klaver uden filt.

»Det er morsomt, det er virkelig morsomt, at du formaner mig i skolemesterudtryk til dyd og ærbarehed, og saa har du selv maskepi bag min ryg med det mest berygtede fruentimmer i byen!«

Valin løftede haanden.

»Nu tier du, eller . . .«

»Ja, du skulde slaa mig, det vilde falde saa nydeligt sammen med dine ophøjede, menneskekærlige teorier!«

»Du skal tage dig i agt, Edith! Det er nemlig ikke uforeneligt med menneskekærlige teorier at tugte den, der trænger til det, men« — Valin lod haanden synke, »det gør svidende ondt, naar den, der trænger, er ens egen kone.

Edith, hvorfor vil du ydmyge os begge saa pinefuldt?

Jeg gaar ud i aften,« føjede han træt til og vendte sig for at gaa, »jeg gaar til dr. Regensburg.«

Edith gjorde et par hurtige skridt efter, men da han ikke lod til at bemærke det, blev hun staaende og raabte haanligt:

»Ja, gaa du bare!«

Dr. Regensburg sad i fru Almas farvevarme salon med dørene aabne til galleriet og læste ved en stor, gulskærmet lampe. Det slog Valin, da han traadte ind, at hun havde udstyret denne stue som ramme om ham, sin Pasha, der som han sad der i sin vatrede silkeslaabrok, bøjet over et skrift, kunde ligne en Nureddin i et østerlandsk palads; det virkede næsten som en overraskelse, da han løftede sit mørke, markerede ansigt fra tidsskriftet, han læste i, og sagde stilfærdigt paa dansk:

»Godaften, Valin, er der noget galt?«

»Noget galt! Hvorfor mener De?«

»De er saa bleg.«

»Naa—aa, det betyder ikke noget! Jeg vilde blot se lidt ind til Dem; jeg vidste, De var ene. Deres frue var saa venlig at sende os et par ord til farvel.«

»Og hun bad Dem se til mig?«

»Ærlig talt, ja! hun bad mig besøge »Pasha«, der nu vilde faa det ensomt.«

Dr. Regensburg smilede med sit tunge smil.

»Kvinder tror altid, at man er ensom, naar man er ene. Men tak fordi De kom!«

Valin satte sig i en lav, silkepolstret kurvestol lige overfor doktoren og fik ild paa en cigar.

Dr. Regensburg syntes ikke at føle trang eller forpligtelse til at tale, han sad og saa tanketungt frem for sig og sendte cigarrøgen ud som to striber igennem næseborene.

Valin følte en underlig nerveanspændelse, der spærrede for dagligdags høflighedsbemærkninger.

Han greb nervøst efter tidsskriftet, som doktoren havde lagt fra sig paa bordet.

»Kræftserum,« læste han højt.

Han lagde det fra sig igen og sagde med et suk:

»Ja, hvem der havde et serum!«

Doktoren saa vist paa ham.

»De mener i overført betydning, imod menneskers onde ansamlinger.«

»Ja!«

»Det findes der!«

Valin saa spørgende paa ham.

»Det mest ansete serum er tro, tro paa en Gud, der straffer og belønner, og hvis væsen er kærlighed.«

»Maaske, men er saadan en tro ikke uforenelig med vor tids samfund; den, der havde den fuldt ud, vilde han ikke dø i et galehus?«

»Saa er der stoicismen!« blev doktoren ved uden at høre Valins spørgsmaal.

»En stoiker, han er for stærk og for ligegyldig til at gøre andre fortræd eller til at lade andres fortræd naa ind til sig.

Det, der sker, skal ske. Døden naaer os alle; livet er kort.«

»Og kulturen?« spurgte Valin, »skulde den slet ikke komme i betragtning som en faktor?«

»Kulturen? Den har aldrig naaet højere end i Babylon, og Babylon maatte forgaa, fordi den var en skøge, hvis indre var fortæret af kulturens gift.

Nej, Valin, kun de, der lever udenfor eller over nuet, i samvær med de store, der har været, og som har efterladt os frugten af deres aands storhed, medens deres menneskelige mangler er jordet med dem, kun de har et beskyttende serum! Jo, og saa de andre, de, der kan tro, at alt det, der gør livet svært, er sendt dem som prøvelser fra en Gud, der vil deres

vel, og som — hvis de kan bære prøvelserne uden at lide brist paa tilliden — vil belønne dem tusindfold.«

»Det, De siger der, lyder saa fjernt, saa uvirkeligt! Det har ingen bud til mig! Jeg vil ikke leve med fortidens aander eller for en usikker belønning i en anden verden; jeg er et menneske af kød og blod! Jeg vil føre mit liv, saa jeg kan staa til ansvar for det, men jeg vil ikke folde hænderne og lade bølgerne slaa sammen over mig.«

Valin havde rejst sig.

»Jeg tror paa en Gud,« blev han ved og løftede hovedet, »og jeg tror paa et liv efter dette, — jeg føler noget i mig, som ikke kan dø; men jeg er det modsatte af fatalist. Det vilde forekomme mig som en sløv dovenskab at sige: jeg er den jeg er, lad komme hvad der vil, jeg raader ikke for det!

Vi har faaet spirer nedlagt i os, — evner, vilje, — men selv skal vi faa dem i vækst. De stærkeste af os, de mest udviklede, skal være som en slags lille Vorherre for de mindre stærke og mindre udviklede; de r ligger vort ansvar.«

Dr. Regensburg havde holdt op at ryge og sad lænet tilbage i stolen og saa op paa Valin.

»De staar og ser ud som en ung titan, — det 19de aarhundredes titantype.«

»Saadan føler jeg mig ogsaa,« sagde Valin med et pludseligt smil og spændte musklerne i sine arme.
»Det er mit serum.«

Da Valin gik hjem over værftet, saa han ned imod den bænk, hvor det skæbnesvangre var sket. Det var en mørk aften, men han kunde se, at der sad to hvidklædte skikkelser. Det var ham altid ubehageligt at se et »elskende« par paa dette sted, — i reglen var det en soldat og en negerpige, — han syntes, han kom i daarligt selskab ved det.

Da han naaede hjem, sad Tolo i spisestuen og

læste. Det var i en roman, som de sidste dage havde ligget i dagligstuen; han kendte billedet uden paa.

»Er fruén gaaet i seng?«

»Nej, Missis er gaaet ud at spasere.«

Valin vidste i det samme, at det var hende, han havde set paa bænken ved siden af løjtnant Poulsens hvide uniform.

»Naa, nu husker jeg, at fruén sagde, at hun vilde møde mig paa værftet. Vil du gaa ned og finde hende og bede hende straks komme hjem.«

Tolo saa sky paa ham, tog sin hat, der laa paa gulvet, og satte i spring ud gennem køkkenet.

Valin gik frem og tilbage over gulvet. Hans ansigt var i ro, og hans skridt var spænstige.

Tolo kom forpustet tilbage. Hun skulde sige, at — at Missis kom, naar det passede hende.

Valin sagde: »Tak, det er godt!« og betegnede ved et nik, at hun kunde gaa.

Den unge pige kantede sig sidelæns ud af døren med et skræmt, nysgærrigt blik over skuldren og haanden krampagtig knyttet imod tænderne.

Valin fortsatte sin gang frem og tilbage, frem og tilbage. Han tænkte ikke; bevægede sig rent mekanisk.

Han gik ud i entréen og hentede sin ridepisk. Med den i haanden fortsatte han som før.

Nu lød der stemmer i den stille gade; det var Ediths og løjtnantens.

De kom begge op ad trappen, muntert, lidt forceret passiarende; løjtnantens sporer klirrede.

»Tak for i aften!«

Det var hans stemme, han kunde tænke sig den ledsaget af et betydningsfuldt haandtryk.

»Selv tak!«

»Saa stoler jeg paa rideturen imorgen!«

»Ja, kl. 4 — 4 præcis!«

Det var den tid, hvor Valin forlod kontoret.

»Tak! Godnat!«

»Godnat!«

De sporeklirrende skridt fjernede sig.

Valin havde fortsat sin gang i samme tempo som før; da Edith stod inden for portieren, var han lige vendt om ved stuens modsatte ende.

Han gik hen imod hende, afmaalt, roligt, men der var noget i selve hans ro, der fik hende til at standse inden for døren og trække skuldrene sammen.

Da han naaede hen til hende, løftede han pisken; alle muskler i hans ansigt dirrede; hun rakte hænderne afbødende frem.

Med venstre arm greb han hende bagfra om livet og bøjede hende sammen, idet han halvt løftede hende fra jorden; med den højre førte han med al sin magt pisken ned over hendes legeme. Slagene hvinede igennem luften og skar sig igennem den tynde klædning.

Hans ansigt glattedes ud, medens han slog; det blev roligt, men haardt, som hugget i sten.

Hun gav et skærende højt skrig og vilde rive sig løs, men følte, at hun kunde ikke; saa slog hun begge hænder for ansigtet og hang slapt og uden modstand over hans arm.

Da han gav slip, gled hun ned paa gulvet og blev liggende uden bevægelse med ansigtet skjult i hænderne.

Uden et blik paa hende gik han ud og hang pisken paa sin knage, tændte et lys, der havde sin plads paa entrébordet, og steg roligt op ad trappen til soveværelset.

Her klædte han sig af, lagde omhyggeligt sine benklæder sammen i folden, hang jakken over stolerygen og satte skoene uden for døren.

Da han laa i den store seng med armene over hovedet, maatte han smile i undren: Han, Aage Valin, havde slaaet, ligefrem pisket en kvinde, »en værgeløs« kvinde — en kvinde, som var hans egen hustru. »Hustru«, hvor havde det ord ikke engang haft en hellig klang i hans øren?

Man er den man er! havde Dr. Regensburg sagt.

Nej, man er pine død den, forholdene gør en til!

Et par timer senere kom Edith listende ind paa bare fødder; hun tændte ikke lys og havde klædt sig af udenfor. Stille nærmede hun sig sengen og gled lydløst ind under moskitonettet.

Hun laa lidt uden at røre sig, næsten uden at trække vejret; saa famlede hun efter hans haand, som han gjorde slap, tog blødt om den og lagde den ind imod sin kind, der var vaad af taarer.

Saadan laa hun, til hun faldt i søvn; saa trak han haanden til sig; stillingen var ubekvem.

Da Valin næste morgen kom ned, sad Edith paa klædt ved thebordet; der var friske roser paa bordet. Hun rødmede og saa bønligt, spørgende paa ham.

Han sagde venligt godmorgen, talte om varmen, der var ualmindelig, og saa interesseret paa en sort strøm af myrer, der som et levende baand strakte sig fra den stenlagte køkkengang hen til noget spildt sukker ved bordet.

Edith begyndte livligt at fortælle om myrernes mærkværdigheder: hun kunde huske det ordret fra naturhistorien. Hun syntes, han hørte interesseret efter. Da hun var færdig, saa han op og sagde med en af hendes mors betoning: »U hu—um! Jeg siger: ug!«

Hun bed sig i læben og sad stille, til han var færdig med theen; saa fulgte hun ham ud i entréen, og øjnene bad igen.

Han satte sin hvide hjælmhat paa, nikkede farvel og gik ned ad den skyggeløse, solbadede gade.

Hun stod og fulgte ham med øjnene gennem dørens tremmer; hun kunde se sælgekonerne, der sad med frugt langs fortovet, bukke og slaa ud med haanden. Hun vidste fra Tolo, at de kaldte ham »vores smukke

Massa«. Hun kunde tænke sig, hvor elskværdigt han smilede til dem, naar han med en nonchalant haandbevægelse tog til hatten. Hun syntes, hun misundte dem.

Hun gik ind i stuen og flyttede om paa møblerne, ordnede smaasagerne paa skrivebordet og fik fat paa et billede af Valin.

Det var taget lige efter hans sygdom, kort før han forlod Danmark. Det slog hende, at det lignede ham ikke mere; ikke som han saa ud nu.

Hun gik rundt og følte sig hvileløs, optaget, som den en opgave venter paa. Hun havde ikke mere den følelse at have naaet maalet og nu bare at skulle have tiden slaaet ihjel, som havde været over hende, siden hun blev gift.

Hun mærkede en gang igen sit bryst hæves, fyldes af længsel og villen, og saa knugede hun hænderne i hinanden og græd af ydmygelse.

Tolo kom og kiggede ind og spurgte, om de skulde sy.

»Nej, ikke idag. Tolo — vent lidt,« hun satte sig og skrev nogle ord paa et visitkort, »gaa hen paa kasernen med dette. Hvis løjtnant Poulsen ikke er hjemme, saa sørg for, at det bliver lagt paa hans bord.«

Da Tolo var forsvunden, støttede hun ansigtet i sine hænder og sank hen i tanker.

Pludselig rev hun sig løs, aabnede en mappe, tog skrivepapir frem, saa et øjeblik frem for sig og skrev saa med sine store, barnlige bogstaver:

Kæreste Faster Elise!

Kan du huske i den første tid jeg gik paa kursus, at jeg var doven og trodsig og vilde blot det jeg vilde, indtil frk. Tange ydmygede mig, knuste mig ved sin foragt — som var retfærdig. Saadan er det gaaet mig igen.

Jeg var jo saa forelsket i Aage, da vi blev gift, og

syntes, at det var saa vidunderlig dejligt at være hans; men han skuffede mig ofte, ydmygede mig ved sin fornuft og sin kølighed, og det tirrede mig. Saa morede jeg mig med en anden, der saa paa mig med øjne som smigrede mig; jeg var uforsigtig, overmodig, vilde drille Aage og foragtede ham, fordi han fandt sig i det.

Undertiden syntes jeg, at han talte ligesom far, du ved som et dokument. Jeg kunde høre, at han havde overvejet det, han sagde, og saa spyttede jeg indvendigt af haan og fandt paa alt det, der kunde saare ham mest.

Kan du huske, at jeg skrev engang lige efter vort bryllup, at der dukkede nu og da lidt tyran frem hos ham, men ikke saa meget, som jeg kunde ønske.

Faster, nu har jeg set tyrannen i hele sin væld! Han er rolig, ubevægelig haard og saa ubarmhærtig! Hver gang jeg lukker øjnene, ser jeg ham for mig, og saa maa jeg græde. Faster, ham elsker jeg, saa det gør ondt; men vil jeg nogensinde vinde ham tilbage, eller har jeg forspildt det alt sammen? Der er et udtryk i hans ansigt, som havde han for hele livet sat mig paa plads, — en plads, der ikke er ved siden af ham.

Jeg forstaar nu, at kærtegn ikke betyder saa meget, som jeg har troet; jeg har til nu syntes, at dermed kunde alt det andet vindes.

Vi kan jo kun give os hen til en mand, som vi elsker, men jeg tror, at en mand kan tage en kvinde lidenskabeligt ind til sig og endda foragte hende; saa selv om jeg vinder ham saadan, har jeg ham ikke endda.

Faster, Faster, hvad skal jeg gøre?

Jeg har grund til at formode, at jeg skal have et barn, skønt jeg er ikke helt vis. Mon det vilde hjælpe? Mon ikke, hvis han kom til at ligne ham? For det bliver en dreng, en dreng med kolde, blaa øjne, der vil se strængt paa sin mor. Jeg vil ikke sige det til

ham, ikke nu! Først vil jeg vinde hans agtelse, for det er den jeg har tabt. Maaske har jeg aldrig helt haft den, og det er derfor, der altid har manglet lidt, selv naar vi var lykkeligst. Agtelse! for blot to dage siden vilde jeg have haanet det som et latterligt, højtideligt begreb og sagt: skønhed! d e t er det, der skal til! Men nu forstaar jeg saa meget, som var blevet borte for mig.

Kære, elskede Felise, skriv snart til din ulykkelige og alligevel saa underlig lykkelige

Edith.

Valin havde faaet hygge i sit hjem. Edith gættede sig til hans ønsker. Om eftermiddagen, naar varmen var i aftenen, arbejdede de paa deres haves forskønnelse, hentede vilde bregner hjem og plantede brogede bladplanter i grønne baljer.

Politimesteren kom, efter et par dage at være udebleven, paa besøg som før. Hans øjne hvilede undertiden spørgende paa Valin, men det var som der var falden en kold skygge imellem dem. Han anede, at svigersønnen havde handlet efter hans raad — havde gjort det, han selv aldrig havde formaaet at gøre — og at hans medviden var ham ubehagelig.

Paa Edith saa han med undren: der var kommen noget stille, ydmygt over hende, noget bønligt, som før havde været hendes væsen fremmed, og som — han vidste det var inkonsekvent — fik hans hjerte til at bløde af medlidenhed. Al den beskyttende ømhed, han havde følt for hende i hendes første barndom, kom op i ham igen. Han følte trang til at tage hende paa sit skød og stryge ømt hen over hendes haar og kalde hende sin lille pige.

Hvor kunde Valin se saa rolig og ligegyldig ud? Var han blind eller haardhjærtet, eller var hans egen kærlighed død?

Var Valin saadan en mand, at han ikke kunde elske den, han havde maattet ydmyge? Kunde en mand i

det hele taget den ene dag i nødværge — for at redde sit hus og sit navn — slaa en kvinde, og saa den næste behandle hende som en, der var ham ligestillet? Havde han maaske taget fejl?

Politimesteren gik hjem fra Valins langsomt med bøjet hoved uden at bemærke dem, der hilste paa ham.

Det gik Valin, som fru Alma havde forudsagt, han kom til at sætte megen pris paa doktoren uden egentlig at lære ham at kende. Dr. Regensburg talte aldrig om sit eget.

En eftermiddag gik han derhen lige fra kontoret; han skulde tale med ham om en forretningssag. Han gik huset igennem helt ud paa galleriet uden at finde nogen, og vilde lige til at gaa tilbage igen, da han kastede et blik ned i haven.

Der paa bænken mellem bregnerne sad den mørklødede mand og saa hen for sig med et par øjne, der straaled, som lyste der sole i dem.

Valin gik ned ad trappen, og da hans skridt knirkede paa gruset, vendte doktoren blikket imod ham, men uden at udtrykket forandredes.

Valin standsede foran ham.

»Er det stoikeren Dr. Regensburg?«

»Jeg har aldrig sagt, at jeg var stoiker. Jeg har sagt, at det var klogt at være det; men en af de første betingelser er, at man ikke knytter noget andet væsen nær til sig. — Vil De læse det?«

Han rakte et ark svært brevpapir hen imod Valin, hvorfra fru Almas parfume steg op som en fanfare: her er jeg, hverken Atlanterhav eller postsække har kunnet berøve mig min charme!

»Læs det!«

Valin læste. I næsten ornamentisk sammenslyngede bogstaver stod der:

»Jeg havde i min have et træ; Christikors-træ hed

det. Det havde mørke, alvorlige blade og skarpe torne. Men en gang om aaret, naar regnen havde gennemvædet jorden og solen derefter bagt med opsparet kraft, blev mit træ fuldt af skønne, røde blomster.

Sybaritiske kolibrier tog træet i besiddelse og smuttede kvidrende ud og ind imellem det mørke løv og de duftende blomster. Der stod en glans af dem, som solblink i facetter.

Men snart, — alt for snart, syntes jeg, — begyndte blomsterne at falde. Jeg holdt af at staa under træet og lade dem drysse ned over mig.

Som store bloddraaber laa de paa mit haar og paa min hvide kjole; saa varme i farven, saa dybe blodig-røde!

Snart stod træet igen mørkt og forladt med de alvorsfulde blade og de spidse torne.

Men jeg holdt mest af det træ i haven, for jeg vidste jo, at det k u n d e bære de røde blomster. — —

Jeg har en ven, han gør mig ofte sorg. Hans sind er tungt og uden glæde. Tit synes jeg, at han er saa magtesløs, saa lidt modig; at han lader alt glide sig forbi.

Men en dag lyder der toner, toner fødte af livs-glæde. De trænger sig paa, saa han ikke kan lukke dem ude. Saa løfter han hovedet og lytter — de kommer fra den han elsker.

Hans øjne bliver unge og varme, og han taler ord, som — drysser og drysser som tunge, røde blomster.

Min ven gør mig ofte sorg, men jeg holder mest af ham af alle!»

Helt nede paa siden med ganske lille skrift stod:

»Pasha, jeg kommer; hos dig vil jeg male. Min have vil jeg male, værfet ved solnedgangstide, kaal-palmealléen, torvet med frugter som fra Aladdins hule, og alle de brune kvinder. Hvert foraar skal der findes et lille stykke St. Croix paa udstillingen signeret:

Alma Lykke.«

Valin blev greben af stor undren; han syntes, der afdækkedes en skat for ham, hvis tilstedeværelse han ikke havde anet.

Han spurgte — ligefrem af ønsket om at vide det:

»Har De bedt hende komme?«

Doktoren sagde stille:

»Min sjæl har kaldt paa hende!«

Valin saa paa denne mærkelige mand, som saa han ham for første gang; saa trykkede han hans haand og sagde:

»De er lykkelig, Doktor! Skøn paa det!«

Da han gik hen imod sit hjem, følte han sig bitterlig fattig.

Denne jøde, som han halvt om halvt havde ynket og anset for en sværmer, der lod alt gaa sig forbi, var det ikke ham, som sad inde med de store værdier, de lødige; medens han . . .

Hans tanker vendte sig til Edith. Han havde ogsaa kaldt paa hendes sjæl, men kaldt forgæves. Saa havde han pisket hendes legeme, pisket hende som mødre pisker ulydige børn eller som negerejerne i gamle dage piskede deres slavinder, og nu — nu kaldte hun paa ham, men ikke med sjælen, for hun havde ingen.

Et kvindeinstinkt havde hun, som det herefter vilde blive en af hans ydmygende pligter at holde i ave, og en slags refleks fra det menneske, under hvis indflydelse hun i øjeblikket var.

Da han naaede sit hus, stod Edith paa trappen og viftede med et blaat embedsbrev.

»Maa jeg bryde det?« raabte hun imod ham.

»Ja, værsgod!«

Da han kom op til hende, tabte hun det aabnede brev paa gulvet og kastede sig i hans arme.

»Aah, Aage, vi skal bort herfra — til St. Thomas! Tror du saa ikke, at alt kan blive godt?«

Han gjorde sig lempeligt fri og samlede brevet op.

Det var fra det stedlige guvernement med en indlagt skrivelse fra St. Thomas: byfogden derovre var

rejt hjem paa grund af pludselig sygdom, og Valin skulde med kortest muligt varsel overtage konstitutionen.

»Er du ikke glad, Aage?«

»Jo, jeg er glad! Saa faar jeg noget at bestille!«
Han rettede sin muskuløse skikkelse.

»Og det er vist egentlig det, jeg trænger til.«

ORKANEN

FORTÆLLING FRA
DANSK VESTINDIEN

CHRISTIAN
WILLIAM
D. L. V. 1871

Fru Dora Winge laa paa sin massive, næsten kvadratformede mahogniseng. Moskitonettet var strammet fast ned om madrassen. Hun laa paa ryggen med det øverste af baghovedet hvilende paa en lille faststoppet dunpude, der skjultes af det halvløsnede kastanjerøde haar. Det var strøget tilbage og flød op over hovedpudens kniplinger. Hendes hvide ansigt syntes i fuldstændig ro; de blege glatte øjenlaag med de farveløse vipper gav det noget statueagtigt, livløst. Havde ikke den højre haand langsomt, mekanisk bevæget en vifte, der førte luften i store pust ind over ansigtet og den blottede nakke, kunde man have antaget hende for en ung kvinde, der nylig var gleden ind i den sidste store søvn.

Der kom listende trin op ad en trappe; en mulatpige med hvid turban paa sit oljefriserede krølhaar stak hovedet ind og hviskede som til en syg:

»Missis, klokken er tre.«

Fru Winge svarede uden at aabne øjnene eller standse viftens gang:

»Tak, det er godt!«

Og mulatpigen forsvandt diskret og paa taaspids-erne. Naaet ned ad trappen skingrede hun med en stemme, der lød som slag paa metal gennem det store enkelt møblerede hus, hvor der stod aabent fra rum til rum helt ud til det tilbyggede køkken:

»Cooky, Cooky! Vandet over! Klokken er tre!«

Alle maatte gerne kende hendes overlegenhed;

»Cooky« havde ikke lært kunsten med uret.

Fru Winge satte sig op med et suk. Hver dag imellem to og tre hvilede hun — forsøgte paa at hvile; men det var kun legemet, hun kunde tvinge i ro. Inde i hendes hjærne gled tankerne forbi flokkevis, myldrende som sildestimer en solskinsdag. Gamle oplevelser dukkede frem og trængte sig paa med meningsløs tydelighed. Hun maatte arbejde sig igennem dage med alle nerver og muskler i viljefast spænding og føle jorden vige under sig i aftner, hvor livsfaren føltes som en elektriserende svøbe, der blandet med publikums bifald hidsede som den rusende duft af giftige blomsterkalke.

Ogsaa fremtiden greb de fat i som hjul i en maskine, disse sitrende urolige tanker, og rullede den frem billede for billede som paa et kosmorama, og imedens laa legemet stille, og blodet med de altfor faa røde substanser jog gennem aarerne og fik hjærtet til at hamre haardt og uroligt. Hun lod sig med en smidig bevægelse glide ud under nettet hun følte det altid som en lettelse, naar denne selvtvungne hviletime var forbi. Kun naar det en enkelt gang lykkedes hende at faa søvnen til at overliste sig, stod hun op, fornyet og styrket.

Hun aabnede et af de grønne jalousivinduer, saa lyset faldt ind i værelset med grell hvidhed, og gik hen til det store toilettespejl, der ved sin boudoirelegance stak underligt af mod de sortbrune mahognimøblers massive soliditet.

Hun syntes altid, at det maatte præge sig paa hendes ansigt, dette indre minearbejde, denne tumlen med alt, hvad der var sket og kunde ske, denne leven-om af fortiden og digten om fremtiden; men nej — hun stod og saa paa sit eget ansigt med de store, brune øjne, der virkede saa ubarmhjærtigt, fordi de hverken skyggedes af bryn eller vipper; nej — ingen kunde se, at her var uro, ikke en rynke, ikke en træt fure forraadte det; kun maaske nogle hurtige glimt i øjnene,

en vekslen i deres udtryk, som om der jog skygger forbi.

Hun hældte stærkt duftende sprit paa vat og badede sit ansigt, saa det sved; dyppede saa fingrene i en blød crême, gned den ud i hænderne og førte dem med stærke, bløde bevægelser over kinder og pande; endelig frotterede hun sig med et haardt haandklæde, til huden blev rød og varm.

Lidt efter sprang hun i undertøj — som en silkeklædt page — ud i en forhal, der forbandt soveværelserne, og hvor loftet var bjælkeværk, der fulgte tagets spidse form. Her svang hun sig med et spring op i en trapez, sad et øjeblik og dinglede med fødderne og lod sig saa falde bag over, saa hun hang i knæledene. Med de hvide arme spredt ud til siden og haaret flydende efter sig som et skinnende sejl, satte hun trapezen i svingning, stærkere og stærkere, saa ringene skreg mod jærnkrogene og tovene slappedes i højden, og lod sig under farten glide ned, saa kun taaspidserne bar hende. Med et sæt var hun oppe igen, greb med hænderne om stangen og slyngede benene opefter. Med musklerne spillende i de slanke arme, der bar legemets vægt, stod hun ret op, stiv, men dirrende som en magnetnaal. Ganske langsomt, som kun den kan det, der fuldstændig behersker sit legeme, bøjede hun sig bagover, til fødderne naaede jorden, gjorde et par smaa hop og halvt løb, halvt sprang tilbage til sit soveværelse.

Paa slaget fire gik fru Winge ned ad den brede udskaarne trappe fra sovekammeretagen; hun havde sin vifte i haanden. Midt paa trappen standsede hun og lyttede. Det plejede at passe saaledes, at hendes mand kom op ad den ydre stentrappe, samtidig med at hun kom ned ovenfra; saa hængte han hurtigt sin hvide korkhjælm paa stumtjeneren og kom hen imod hende. Naar hun stod paa det nederste trin, kunde hun naa at lægge sin kind imod hans solvarme haar, og hans næseflige udspiledes og indaandede køligheden

og parfumen fra hendes hud og klæder. Idag lyttede hun forgæves, ingen trin hørtes. Hun gik langsomt igennem den store halvmørke sal, hvor lyset holdtes ude, ud paa et lille galleri, der laa bag ved. Her stod thebordet parat.

Hun standsede et øjeblik i døren og saa ud. Galleriet var overdækket og overløbet af en slyngplante, hvis lyserøde blomster hang ned som ranker, øverst dybrosa og store som primulaer, ned imod spidsen blege og smaa som lukkede gaaseurter. Ind imellem skimtedes frøet i store lysegrønne klaser. Kolibrier smuttede flimrende ud og ind, satte sig nu og da til hvile paa en løsreven blomsterranke og lod sig gynges af et vindpust. Fru Dora iagttog sceneriet som en kunstkender, uden naturelskerens glæde; hun vidste og følte det som en tilfredsstillelse, at naar hun nu satte sig i en af de store kurve-gyngestole ved thebordet, vilde hendes lilla klædning og hendes højt opsatte haar, som i stærkt lys fik glans som kobber, uddybe farvesymfonien.

Hun sad først rank og bevægede langsomt stolen med sin fod, lyttende ind imod stuen; saa var det, som ansigtets udtryk udviskedes, slappedes; hun skænkede en kop the, fyldte underkoppen med sandwiches og smaakager, lod sig glide ned i stolen og lagde fødderne op i den ligeoverfor. Hun spiste og drak hurtigt, optaget, lod sig glide endnu dybere ned, flyttede den ene fod op paa stolearmen og tændte en cigar. Hun røg i store dybe drag, pustede røgen ud og stirrede hen for sig med sine underlig hungrige øjne.

Det bankede paa døren fra køkkengangen, der som galleriet var aaben ud imod den beplantede gaard, og hun svarede »kom« uden at forandre sin stilling.

Stuepigen stak hovedet ind og sagde med det dæmpede tonefald, hun altid anvendte overfor fruene:

»Her er en dreng, Missis, med brev fra master.«

Fru Winge svingede fødderne ned og sagde hurtigt:

»Lad ham komme!«

Pigen aabnede døren ganske lidt med en unaadig mine, og en negerdreng — Gud ved hvad missis vilde med ham, hun kunde vel bringe brevet ind — kneb sig igennem sprækken. Han overrakte et lille sammenlagt papir, revet ud af en tegnebog, og stillede sig afventende op lige indenfor døren.

Fru Dora læste: »Skal ud i forretninger — helt til nordsiden, kommer til middag. Ikke ked, Dora — ikke længes! Husk firbenene!«

Hun kastede med et utaalmodigt suk papiret paa thebordet og greb efter en bog, der laa paa bordets underhylde, blev saa ved en svag støj mindet om budbringeren og rettede sine ubarmhjertige øjne paa ham.

Ganske sort var han, som kun landnegrene endnu er det; hans hoved var stort og af form som en kalabas; det var sat lige paa skuldrene uden hals; benenes knogler syntes tilfældigt anbragte, og fødderne lignede sugeplader. Det fløj igennem fru Doras hjærne, at hvis Adam havde lignet den kavalier, var Vorherre sluppet forfærdelig nemt fra ham. Saadan een kunde jo bare æltes sammen af leret jord og vaade blade og saa indpustes lidt livsaande. Skønt — mon han havde noget nævneværdigt af den ingrediens?

Hun bøjede sig frem i stolen, saa ind i drengens pupiller — de havde en farve som billigt sort klæde — og spurgte alvorligt:

»Er du lykkelig?«

Uden at fortrække en mine — det saa ud, som blev det spørgsmaal daglig forelagt ham — svarede jordmennesket ved at aabne en tyk, rød sprække paa kalabassens forside: »Yes, Mo'm!«

»Er du ogsaa undertiden bedrøvet?«

Med samme urokkelighed: »Yes, Mo'm!«

»Hvornaar er du lykkelig?«

»Naar jeg sover, Mo'm!«

»Og hvornaar er du bedrøvet?«

»Naar jeg faar tamp, Mo'm!«

»Hvordan stiller du dig til en 10-cent?«

Fru Dora lurede paa de sorte pupiller som en kat. Nu endelig bevægede de sig, gled op under laagene og hen til siden, saa øjenhinderne lyste som opaler i mørk indfatning; og der var en lille stakaandethed i stemmen, da han svarede: »Jeg vilde takke dig, Mo'm!«

Altsaa — livsaande var her, naar man kunde finde den, ikke bare mekanisme. Hun rakte ham en 10-cent, som drengen med dette usvigelige instinkt alle negre har — at det er hvide folk et ubehag at berøre dem — modtog i sin fremstrakte hue. Hun saa alvorligt paa ham og sagde paa Dansk:

»Farvel, kalabasmænd — nu kan du gaa.«

Han var atter i balance og svarede som før: »Yes, Mo'm!« hvorpaa han kneb sig ud af præcis lige saa smal en sprække, som den han var kommet ind af.

Fru Dora fik aabnet sin bog og begyndte at læse, men det, hun læste, kunde ikke holde hendes tanker fast. Hun greb sin mands sammenkrøllede billet og kiggede den igennem. Firbenene — hans kæledægger — dem havde hun glemt. De vimsede ud og ind og følte sig naturligvis forurettede. Hun knuste en kage og kastede krummerne paa gulvet; straks var de travlt beskæftigede, og den ene sad og pustede sig op med en underlig lysegul blære.

Hun gav sig igen i lag med bogen; hun vilde tvinge sig til at føle interesse for heltindens virkelig indviklede tilskikkelser, saa tiden kunde gaa — bare gaa; men hendes øjne var lidt efter igen hos de nydende firben. Ganske sagte lagde hun bogen fra sig, lukkede sin vifte sammen, bøjede sig frem og lod skaffet lynhurtigt slaa ned imellem de grønne dyr, og de gled pilsnart til alle sider som grønne streger.

Stuepigen kom ind efter thebakken.

»Molly, hvorfor fortæller I mig saadan noget vrøvl?«

»Ma'm?«

»Firben taber jo ikke halen af forskrækkelse!«

»Jo, Missis, det siger man.«

»Snak, nu har jeg prøvet det saa tit; aldrig har jeg set en hale gaa af.«

Molly saa fra siden paa sin frues øjne.

»Og Missis vilde synes om at se det?«

Fru Dora Winge strakte armene langt ud fra sig og gabede:

»Ja, Molly, jeg synes, det vilde være en begivenhed!«

Fru Dora stod nede ved det brede hvide led, der skilte den beplantede gaard fra vejen, eller gaden, der førte forbi. Hun støttede ansigtet mod de lukkede hænder og saa ud i skumringen. Hun var urolig i sindet med en følelse af ondt, der skulde komme. Luften var tung som fyldt med kvælende dampe, saa man trak vejret med besvær. Herfra plejede man at høre havets sagte plasken mod strandbredden og aftenbriksen og vognummel fra hovedlandevejen, der gik forbi et hundrede skridt borte, og skridt af de forbipasserende og tale og raaben fra de omliggende negerhytter; men denne aften var det, som naturen og alt var dødt, og her var knugende tavst.

Pludselig langt borte fra kom der en lyd som en lille hvislende tone. Den døde stille hen. Saa gentog den sig — stærkere, men blev atter borte. Fru Dora havde rettet sig og stirrede ud i mørket med sine vidt-aabne øjne.

Nu var den der igen, hvæsende, underfundig. Den kom nærmere, den voksede. Det var som et vindstød, der fødtes langt borte, nærmede sig mere og mere og tilsidst fæg ind over søen. »Som en ond heks«, tænkte fru Dora, »der rider igennem luften og hensynsløst fejer hen over alt med sit graa gevandt«. Luften fyldtes af grus og smaasten, og stormen kom i rusk.

Nu lød der vognummel og hestehove i smældende trav og hundeglam. Fru Dora bøjede sig frem over ledet: Gud ske lov, det var ham! Vognen kom i fuld

fart ned ad den ret stejle bakke; han kørte selv, sad med armene strakte og holdt hestene i stramme tøjler; kusken sad ved siden af; og under vognen skimtede hun de tre hvide terrier som noget ubestemmeligt lysende.

Hun skyndte sig op paa galleriet og standsede lyttende. Hun vilde høre hans trin paa trappen, disse spændstige stærke trin, som altid kom omgivne af trippende hundepoter. Hun vilde ogsaa høre hans stemme, naar han kaldte paa hende; hun trængte til at høre den. Hun blev staaende i den oplyste sal.

»Doris!«

»Ja.«

»Hvor er du?«

»Her.«

Han kom ind med hatten paa. Hundene snoede sig om ham med bugen imod jorden og saa op i hans ansigt; den ældste — moren til de to andre — hylede svagt.

»Hvad er det, Jørgen?« Fru Dora lagde sin korte, faste haand imod sin mands bryst, »det, som kommer?«

»Orkan du! Se paa barometret; de har den paa Barbados, og den bærer paa her.«

»Orkan! Orkan, siger du — saadan een, som river træer op og vælter huse?«

Hun slog pludselig begge arme om sin mands hals:

»En virkelig orkan!« — hendes øjne lyste som morild — »saadan en, der brøler?«

Han bøjede sig smilende over hende:

»Jeg kan se, du er bange!«

Hun blottede alle sine tænder i et stort tindrende smil og gjorde sig lille i hans arme:

»Ja, Mlle. Doris er saa frygtelig bange!«

Et vindstød ruskede huset som en tugtende næve; der hørtes huggen og banken ude fra køkkenet; den gamle terrier hylede, og de to unge gemte sig under fru Doras kjole.

Jørgen Winge gik ind i den tilstødende spisestue.
 »Naa, her har pigerne lukket yderskodderne! Det er godt; her staar vinden paa. Alle huse i byen er spigrede til som pakkasser.«

Han kaldte ud i køkkenet:

»Cooky!«

En fyldig mulatinde med joviale smukke negertræk, der nu var stivnede i højtidelig skræk — hendes ellers brune hud var graa — viste sig i døren med foldede hænder:

»Nu Gud holde sin haand over os!«

»Har I lukket ovenpaa?«

»Jeg har, Sir! Molly har gemt sig under trappen, Sir; hun siger, hun maa skjule sit ansigt.«

»Saa bring du maden, medens jeg skifter jakke.«

»Maden, Sir! Hvem kan spise, naar Guds finger rører ved os?«

»Med skam at sige, Cooky, jeg er hundesulten.«

»Ilden kan ikke brænde i kulgryden, Sir, naar alt er lukket.«

Fru Dora stak sin arm ind under kokkepigens og saa hende ind i ansigtet:

»Saa lukker vi op, Cooky Jane!«

Mulatinden trak vejret dybt; saadan havde hun aldrig set sin frue. Disse fremmede — aldrig vidste man, hvor man havde dem; de var modsat alt, hvad man havde kendt — nogen af dem da. De følte sig saa kloge, saa man næsten troede, at de vidste alting bedst; men naar disse unge folk lo og talte, og en orkan var over øen, — saa var det dog nok, fordi de vidste ingen ting — ligesom børn var de! Men hun ønskede, at Molly havde set, at missis holdt sin arm under hendes.

»Op med vinduet til læsiden.«

»Men Missis ved ikke, hvordan saadan en storm kan springe om.«

»Jo, men man maa risikere lidt! Saadan! Vift nu ilden, saa den blusser.«

Cooky Jane adlød og smilede og vidste, at hun burde aldrig handle, som hun gjorde.

»Nu varmer du suppen, og medens vi spiser den, steger du koteletterne.«

»Molly«, — fru Dora kaldte ind i det mørke rum under trappen, — »er du død allerede?«

Der kom et svagt: Oh God, Ma'm!

»Har du tænkt paa, at naar huset ramler sammen, bliver ingen mere solidt begravet end du?«

Et kvalt skrig, og Molly kom ud paa alle fire.

Fru Dora lo, lo saa overgivent, at Cooky Jane stemte i med, og Molly klynkede imellem latter og graad: »Oh, som Missis kan sige dem underlige ting!«

Fru Dora saa hende fast ind i øjnene:

»Kan du saa bringe middagsmaden? — Hurtigt!«

Fru Dora laa paa sin seng, støttet paa albuen; moskitonetten havde hun bag sig.

»Jørgen!«

Raabet druknede; det kunde ikke bære ind i værelset ved siden af, skønt døren stod aaben.

Hun hørte ham hamre derinde; det var vindsiden, og krogene, der holdt skodderne, vilde ved de idelige rusk af stormen arbejde sig ud af sprosserne; og han gik fra vindu til vindu, slog dem i og surrede dem fast.

Fru Dora havde i disse timer — det var næsten midnat, ved 10-tiden havde orkanskedet lydt fra fortet — vænnet sig til stormens øredøvende brølen og tumlen, til sin mands hamren oppe og nede og knagen i husets træværk. — Nu kom der en lyd, en syden, som om en kæmpekedel — en kæmpetroldkedel — var kommet i kog og slog laaget af; eller som stormen havde mødt en modstander, der tog livtag med den. Hendes mand kom i spring ind i værelset; i det samme røg den ene skodde op, huggede tilbage mod muren med et smældende brag; sten og kalk hvirvlede ind.

Jørgen Winge havde haft et nøgle tykt seilgarn og en hammer i haanden; han kastede begge dele fra sig og strakte sig ud over vindueskarmen for at faa tag i skodden og hale den tilbage; men vinden holdt den, som var den sømmet fast til muren. Imedens jog stormen ind i værelset, greb fat i moskitonettet, saa sengen rystede; lampen blæste ud, alt hvad der hængte, fløj og klaprede paa væggene, og en del smaating faldt klirrende i gulvet.

Fru Dora saa ud; natten var ikke mørk. Himlen var grønhvid med tynde skyer jagende som kulrøg fra et iltog.

Mod lysningen tegnede sig hendes mands kæmpende skikkelse; hun kunde se hans sammenbidte profil og musklerne som knuder i hans overarm. Ved anspændelse af al sin kraft havde han faaet skodden trukket løs fra muren, men stormen holdt igen, ruskede og rev. Det var som en kamp paa næver, og modstanderen var den stærkeste.

Fru Dora saa med en vis nysgerrig undren, at selv Jørgen kunde overmandes; saa sprang hun til, samlede det nøgle seilgarn op, som han havde kastet fra sig, bøjede sig langt ud og stak det igennem krampen, der holdt krogen, og trak til, saa hun fik fat i begge ender, gjorde saa et skridt tilbage, stemte foden imod væggen og vandt det strammede garn til sig ved at vikle det om sine hænder. Tomme for tomme ved fælles hjælp lykkedes det dem at faa lukket til og faa krogen surret fast.

Winge vendte sig imod hende, aarerne paa hans hals svulmede, og haaret laa klæbet fast mod panden: »Doris, det gjorde du godt!«

Fru Dora var ved at tænde lampen; hun saa smilende op paa ham: »Ja, det er godt at være to om et trick.«

Han nikkede til hende og gav sig til at gøre ogsaa de andre kroge fast.

»Vinden sprang pludselig om, nu staar den paa her.«

Da han vendte sig om, sad fru Dora i sengen og talte brune draaber af i en ske.

»Vil du tage sovedraaber i aften?«

»Ja, Jørgen, nu tror jeg, jeg kan sove.«

Han lo. »Nej, Doris, nu bliver du et nummer for mærkelig. Sove i denne helvedeslarm!«

»Ja, Jørgen — kom her hen!«

Han løftede nettet og saa ind paa hende: »Hvad siger hjertet?«

»Det er saa stille nu! Føl hvor stille det er! Det der ude — det beroliger! Jeg føler, som om jeg kunde sove saa godt.«

»Underlige lille Doris«, han bøjede sig ned over hende, »sov du! Jeg skal se at holde sammen paa huset.«

Fru Dora mærkede hans læber imod sin pande, og saa syntes hun, at hun sank ganske, ganske stille gennem rummet; blødt, varsomt sank hun med en kildrende følelse af velbehag; det var som grønt vand, der lukkede sig sammen om hende, hun alene gled ud i stilheden, og der skulde hun blive.

Saa pludselig bragede det løs, bragede som en lavine. Var det cirkus-galleriet, der faldt ned? Nej, det var jo bifald, klappen, bravoraab, banken med stolesæder. Ja, for det var lykkedes for hende, det hun altid havde spekuleret paa, drømt om, arbejdet for, ikke blot at svinge sig igennem salen fra én trapez til en anden, men at dale oppe fra kuplen og nedefter, ikke lodret, ikke i fald, men svævende skraat igennem rummet. Nu kom støjen igen, som om huset skulde falde. Man vilde se det een gang til, det vidunderlige, det som hidtil havde været anset for ugørligt. Bifaldet lød som kanonsalver, men hun blev staaende; hun følte en uovervindelig lyst til at krybe op ad stigen en gang til; hun vilde bort, helst lade sig falde ned i nettet og ligge ganske stille. Aah,

men dette paatrængende rabalder . . . hvorfor elektriserede det hende ikke som ellers? Var det fordi Jørgen ikke var her? Den gamle godsejer havde kaldt ham hjem; hun vidste hvad det gjaldt, men hun var ikke bange. Jørgen var stærk, og han var hendes. Man dunkede med hælene og klappede og raabte *dacapo — dacapo!* Og de to franske clownbrølede: *Mlle. Doris, encore, en-core*; men hun følte sig ikke stolt, ikke beruset, snarere det modsatte. Hvorfor skulde hun vove sit liv for alle disse fremmede, brutale mennesker? Hun fik øje paa direktøren udenfor artistindgangen; han saa rasende paa hende og svingede sin *chambrière*, som naar en af de store hingstevilde bryde ud af ensembleret; hun gik lige imod ham med sine øjne i hans; nu briste eller bære! Hun vilde ikke mere være slave, ikke lystre imod sin vilje. Nej — nu — nu var det over hende igen, dette øredøvende. Hvad var det dog? Slog han hende med pisken? Styrtede det hele sammen over hende? Jørgen! Jørgen!

Hun vaagnede i det samme. Sengen rystede som i søgang, regnen plaskede ned i værelset; hun rejste sig over ende. Hvad var det for sorte flige, der hang ned fra sengehimlen? Uhyggelige saa de ud som vingerne af en kæmpe-flagermus. Hun rakte den ene haand i vejret for at føle og vilde støtte sig paa den anden, men gav et skrig, for den rørte ved noget levende, varmt.

»Jørgen, — er det dig?«

»Ja, det er mig, og det sorte er min regnkappe, som jeg har bredt over os. Lige da jeg havde faaet husets halvhundrede skodder surrede fast og troede, at nu var fæstningen modstandsdygtig, begyndte skiferet at rasle af taget. Inde hos mig og i spisestuen underneden staar der tommehøjt vand. Kan du høre, hvor regnen siver ned?«

»Og kun herinde er tørt?«

»Ja, nu maa vi lade staa til.«

»Ja — vi maa lade staa til! Vi er paa en lille ø i oceanet — en ganske lille en! Bølgerne rejser sig om os, højere og højere — fraadende. Helt nær op til vores hytte kommer de, men vi er ikke bange, vel? Tværtimod, vi holder af høje bølger?«

»Ja, een af os holder af høje bølger og hviler bedst naar en orkan er ved at rive huset ned. Doris, Doris, undertiden føler jeg mig som en forbryder, fordi jeg har taget dig bort fra dit element; — dit element er uro, anspændthed og — bølger, der næsten naar dig; du vil aldrig . . .«

»Jørgen«, hun lagde sin haand over hans mund og gyste let, som en der fryser, »jeg har været der, du ved nok — i drømme . . . det, du altid tror, jeg længes efter. Jeg gjorde det store skraa fald, som de sagde var imod tyngdeloven, og fik fat i den lave trapez, og publikum brølede af begejstring. Men jeg var ikke glad og vilde ikke gøre det om igen; og direktøren truede mig med sin pisk, og de larmede, og — du var der ikke. Hører du: du var der ikke!«

Han trykkede hende ind til sig.

»Men det var jo kun i drømme, Doris.«

»Ja, men nu ved jeg, det vilde ogsaa være saadan i virkeligheden. Det er saa underligt, for jeg har sovet hele tiden, men det er, som jeg har drømt mig klog.«

»Fortæl, Doris!« Han lukkede hende fastere ind i sin arm, regnen piskede mod taget og faldt rundt om i værelset i tunge dryp. Fru Dora hviskede med læberne imod hans øre:

»Ser du, Jørgen, før da jeg hjalp dig, og du sagde: »det gjorde du godt« — ja, du sagde ikke andet end »det gjorde du godt« — da følte jeg den lille kildren ligesom i gamle dage eller rislen . . . ja, jeg tror, det er en rislen — ned ad rygsojlen, og jeg blev glad, men ikke saadan sejerstolt, forstaar du? Og, da jeg før middag fik angsten rystet af pigerne, saa de glemte

sig selv og bare lystrede mig, da var det, fordi jeg vilde det. Ser du«, hun knugede pludselig sine ti stærke fingre fast om hans nakke, »man opnaar kun et resultat som mit ved en jærnvilje, og den giver os magt over dyr og uudviklede mennesker, saa de lyster, uden at vide hvorfor; men de føler sig trygge ved det. Jeg har syntes hidtil, at alt det jeg kunde, alt det jeg havde sat hele mit liv ind paa at lære, det var der her slet ingen brug for, her hvor jeg kun skulde være »bourgeoise« —«

»Kun, — Doris?«

»Ja, ja, Jørgen, jeg har syntes, at det var »kun«... for al den tid, hvor jeg ikke saa dig, den har været ligesom ventetiden imellem numrene.«

Han strøg med den ene haand ned over hendes kølige blanke haar: »Og nu?«

»Ja, nu skal det blive anderledes! Jeg ved ikke rigtig hvordan; men orkanen har blæst liv i mig, medens jeg sov. Jeg føler, at jeg vil ikke længes mere efter det andet; og saa vil jeg finde paa noget her, som jeg kan bruge mine kræfter til. Det vil ogsaa blive mere ligeligt, for du har saa meget: dit arbejde og hundene og — firbenene . . . ved du, at jeg undertiden har hadet de firben . . . og saa — vil du heller ikke saa snart blive ked af mig.«

»Doris«, han strøg stadig ned over haaret og saa frem for sig som i tanker, »ved du, hvad mor sagde, da hun havde set dig?«

»Hvad sagde hun, Jørgen, det har du aldrig fortalt mig?«

»Hun sagde: »Ja, hun er smuk og mærkelig«, og saa rystede hun betænkeligt paa hovedet og føjede til: »Men tro du mig, hun bliver aldrig andet end »Mlle Doris«!«

»Og du, du — hvad svarede du?«

Hun havde bøjet sig tilbage og saa paa ham med sine fosforlysende øjne.

— Han saa ind i dem og smilede:

»At det skulde være mig kært, for det var hende, jeg holdt af.«

Stormen stilnede af; det var, som den trættede sig ud, blev afmægtig i sin hidsige rasen; men regnen skyllede som ud af et kæmpe-bruseapparat med fingertykke straalere. Først ved daggry standsede den. Dagen brød frem uden sol og kastede sit graahvide lys over en hærget by. Skifer, mursten, træværk og afrevne skodder laa strøede som muslingskaller paa en strandbred; og hele gaden var et kanalnet af smaa vandløb.

De fleste mænd var gaaet til deres kontorer eller forretninger eller ud for at se, hvor stor skade der var sket, men mange huse var endnu tæt tillukkede. Alle havde lidt overlast paa een eller anden maade; en del smaahuse var væltede ned fra træpælene, der havde baaret dem, og andre laa i ruiner.

Da lød der hovslag i det vaade grus, distingverede hovslag — ikke af uskoede negerheste — og knagen af læder.

Hvem kunde dog tænke paa at ride ud nu og i det føre og efter de rædsler?

Blege forvaagede kvinder kiggede ud, stirrede og kaldte andre til, som ogsaa stirrede.

Kunde man dog tro sine egne øjne? Havde man nogensinde kendt noget lignende?

At han — Mr. Winge — red ud, det kunde endda blive, hvad det var, men hun — fruén . . . havfruen, som nogen kaldte hende . . . det var ligefrem forargeligt, ukvindeligt, en gammel kreoldame mente gudsbespotteligt.

Fru Dora Winge sad rank i sin engelske sadde! og saa paa al ødelæggelsen med sine klare ubarmhjærtige øjne; hesten gik forsigtigt, som dansede den imellem æg. Alle, selv de fordømmende, følte, at denne unge kvinde med det spænstige legeme og sfinkssmilet og

det altid uberegnelige i sin færd var noget udenfor det dagligdags, noget man kunde drøfte og gisne over, men aldrig komme til at forstaa.

Oppe i et gavlvindu, hvor skodderne var revet bort, stod en ganske ung pige. Hun fulgte de forbi-ridende med øjnene, Wings muskuløse junkerskikkelse og fru Doras smidige slankhed.

Nu saa de paa hinanden og smilede, smilede uden ord.

Den unge pige foldede hænderne og knugede dem imod sit bryst; det var, som noget i hende steg og steg.

Hun bøjede sig ud saa langt, hun kunde, og stirrede efter de to.

Gennem oprevne gader red de, mellem huse i ruiner og forskræmte mennesker; og de saa ind i hinandens øjne og smilede.

DE TRE SØSTRE

FORTÆLLING FRA VESTINDIEN

Midt i byens hovedgade laa et stort graat stenhus. En grim kolos vilde det have været, naar det ikke ud imod gaden havde haft en række mursøjler, der bar galleriets tag og foroven rundedes i buer, som var overløbet med en slags stærkt blomstrende klematis. Noget forfaldent og øde var der over stedet, mørkt maatte der være i stuerne bag ved galleriet, skodderne trængte til maling, og laagen ind til gaarden manglede de halve af sine tremmer, men det hævdede sig blandt de omliggende pænt holdte træhuse som en veteran mellem pudsede rekrutter.

Her boede gamle Mr. Lennow med sine tre døtre; de havde oprindelig været fire, men én var blevet gift i Amerika og var senere død. Han havde en gang ejet en stor sukkerplantage paa nordsiden, en kvægplantage oppe i højene og huset her i byen; han havde regeret med en jærnhaand baade ude og hjemme, havde haanet de mænd bort, der havde bejlet til hans blide kønne døtre — søofficerer, embedsmænd og plantagens unge forvaltere, stoddere havde han kaldt dem. Hans døtre var vant til rigdom og luksus, og til rigdom skulde de gaa ind, hvis han skulde give sit minde.

Kun den yngste blev gift, fordi en velstillet amerikansk forretningsmand bød sig til.

Saa kom nedgangsaaene. Gamle Lennow saa sine rigdomme smuldre bort. Plantagen paa nordsiden gik ud af drift, groede i busk, det store stuehus mistede tag og skodder og var snart en overvokset ruin;

kvægplantagen blev solgt for en bagatel, kun det graa stenhus i byen beholdt han tilbage.

Aldrig maatte de forandrede forhold nævnes; hver eftermiddag kørte han tur i sin store dobbeltvogn, der var forspændt med to stor-knoglede, men velstriglede heste; og til middagen skulde døtrene møde i toilette.

Retterne bestod ofte kun af urtesuppe og en tærte, men den gamle kusk — Jesias hed han — vartede op med samme omstændelige omhu som i gamle dage, da bordet havde bugnet af stege og bagværk og været omgivet af gæster. Han skænkede citronvand i vinglassede og satte en krystalskaal med duftende blade ved hver kuvert til haandvask.

Da Mr. Lennow laa paa sit yderste, sad hans døtre om ham som tre forskræmte duer; det var ikke sorg, de følte, men unævnelig hjælpeløshed. Han, der laa dør, havde aldrig tilladt dem en selvstændig tanke eller ytring; al tid havde de blot maattet gøre sig smaa under hans vilje, og — nu gik han fra dem.

Han aabnede øjnene under de buskede graa bryn og sagde:

»Ellinor, du er den ældste, jeg vil tale med dig.«

De to yngste listede stille ud.

Ellinor blev kold og klam i hænderne — vilde han virkelig tale med hende? Tale om alt det, der var sket, maaske sige, at han var bedrøvet over, at han havde staaet deres lykke i vejen. Aah, nej — hun blev saa dødelig angst, nej, det vilde hun ikke kunne bære, ikke af ham; saa dybt maatte han ikke ydmyge sig; hun vilde ikke kunne taale at høre det.

»Ellinor«, ordene kom lavt og langsomt, men tydeligt, »husk al tid paa, at min fader, — din bedste-fader, — der som yngste søn kom herud for at skabe sig en stilling, blev øens rigeste mand og dens mest ansete, og at hans fader, din oldefader, var »member of the house«. Han kaldtes ikke Mr. Lennow slet og ret, men Sir William. Du er Miss Lennow, og naar

jeg er død, er du slægtens hoved, husk, hvad du skylder den. Min svigersøn har skrevet til mig, at han har indladt sig paa byggespekulationer i Chicago, som er slaaet fejl, at han maa prøve lykken andet steds, og at hans datter er ham til besvær; jeg har selvfølgelig svaret, at hun kunde faa sit hjem her. Hun er 18 aar. Opdrag hende, som jeg vilde have gjort det, og nu — kald dine søstre ind!»

Da de igen alle tre stod om den store matte mahogniseng, saa han fra den ene til den anden, og hans underlæbe skælvede, som naar man kæmper imod graad; da knælede de alle tre og hulkede.

Da de igen saa op, var lyset slukt i hans øjne, og han mumlede næsten uhørligt:

»Husk, hvad I skylder«

Henne ved døren stod Cooky Jane og Jesias, begge barnefødte paa nordside-plantagen og lige saa uløseligt knyttede til den Lennowske familie som deres fædre, der havde været slægtens lovlige ejendom.

Jane gik hen og lukkede sin herres øjne, nikkede saa tilfreds med hovedet og sagde:

»Master vil blive et smukt lig, naar vi faar ham klædt. Jesias, hejs flaget paa halv stang, enhver kan komme og se ham.«

Jane klædte sig i lilla med hvid turban, og Jesias gik paa vejen til præsten og byfogden ind og fik sort bind om armen. De to ryddede salen som til dans, iførte den døde kjolesæt og manchettinnet, og snart var huset fuldt af mennesker, der kom og gik.

Mr. Lennow havde de sidste aar skilt sig fra alle ved en mur af utilnærmelighed; men han havde en gang været den store massa, som der havde staaet glans om, og om hvis rundhaandethed der gik sagnagtige fortællinger.

Den tid var det, man mindedes nu, og store kranse med svajende farniensis og hvide liljer laa spredte til beskuelse i et sideværelse sammen med smaa skæve kors og buketter med sløjfer. Jesias viste folk ind til

liget; men midt imellem kransene stod Jane; hun knejsede som en høvdinge-kvinde; og da en lille gammel dame, der én gang havde staaet familien nær, og hvis skæbne ikke havde været dennes ulig, traadte ind, udbrod hun eksatisk, idet hun strakte armene ud over det duftende blomsterhav:

»Oh, Mrs. Jones, dette — det er oprejsningen!«

Oppe i soveværelset var de tre søstre travlt beskæftigede med at faa deres sørgetøj i stand. Det var svært, for silke var jo ikke sorg, og deres uldne kjoler var næsten grønne ved dagslys. I dag gjorde det ikke noget, for de kvindelige paarørende formodedes at være for oprevne til at vise sig paa selve dødsdagen og fulgte ikke med til kirkegaarden; men dagen efter vilde folk komme paa visit, og saa maatte de være i orden.

Den yngste søster, Joe, havde vendt vrangen ud af sin nederdel og holdt den op for sig.

»Synes I ikke, den er mere sort paa denne side?«

»Jo lidt«, sagde Miss Hester og saa forknøyt paa den.

»Ja, for hvis jeg sad oppe i nat, kunde jeg vist nok faa den vendt. Hvad siger du, Ellinor?«

Den ældre søster stod med et udtryk i ansigtet, som de andre aldrig havde set der før. Hun holdt sine smaa hænder knugede mod hver side af hovedet, som for at holde igen paa noget, der rørte sig derinde og smærtede; hendes bryn var trukket tæt sammen.

»Søstre«, sagde hun og lod hænderne synke, »jeg tror, vi skal købe helt nyt sørgetøj!«

»Købe?«

De to andre lod det synke, de havde i hænderne.

»Ja, jeg tror, vi skylder slægten det, — merrino til 60 cents yarden.«

Skonnerten var ved at passere det smalle løb, der fører igennem et rev, hvorimod havet altid brydes i hvidpisket skum; indenfor er en havn for mindre skibe.

I forstavnen stod en sortklædt ung pige og saa ind imod land, saa med undersøgende øjne paa det gamle graa fort med bastionerne, paa det mennesketomme værft, der bagtes i solen, og igennem en øde gade saa hun, og hun syntes, dette var som et lille dødt sted uden for verden. Der var noget uvirkeligt over det, som var det en række kulisser, der kunde tages ned og foldes sammen. Hvad mon det dog kunde være for mennesker, der levede her? Hvor kunde nogen holde det ud — uden jærnbane, elektricitet og telefon. Hun satte sine højhælede støvler fast i dæksplankerne og knyttede uvilkaarlig hænderne. Hun havde lovet sin fader at foretage denne ekspedition — hun forstod nok, at han var bange for, at hun paa en eller anden maade skulde blive narret for sin mødrene arv — men blive her, det skulde hverken han eller pengemangel kunne tvinge hende til. Om ikke andet kunde hun tage en plads som stewardess for at slippe herfra, for gerrige var de jo nok, disse tanter, siden de ikke, da det gik nedad for hendes fader, havde kunnet yde den sum, der vilde have hjulpet ham over vanskelighederne.

Hun skruede sin kikkert ud og iagttog den lille gruppe mennesker, der nu havde samlet sig i land, formodentlig for at afvente skonnerten; de var lysklædte med mørke ansigter. Paa nogle af kvinderne stak de sorte fødder frem under skørterne; og nu fik hun øje paa en mand, — en helt menneskelig hvid mand med guldtresset kasket! Stakkel, hvordan var han dog kommet her! Saa holdt der et køretøj, lidt inde i skyggen, som hun paa sit amerikansk kaldte »a jolly turn-out«, en tosædet vogn med taget hvilende paa fire stænger. Den hældede lidt til højre, »fordi«, afgjorde hun ved sig selv, der havde en tung

person haft sin faste plads; den var forspændt med et par heste, der saa ud, som om de sov og aldrig skulde vaagne mere.

»Det er vogn efter mig«, tænkte hun, »jeg skal sætte mig i venstre side og se, om jeg ikke kan bøde lidt paa den tunges ubetænksomhed.«

Da hun kom i land, stod den gamle kusk med hatten i haanden:

»Misserne Lennow sender mig. Velkommen, Miss — for det er vel Miss Merrick?«

Den unge pige hilste venligt paa den gamle mulat og foreslog, at de skulde tage hendes kuffert med med det samme, den kunde jo staa foran.

Jesias saa paa den kæmpestore, metalbeslaaede kuffert, der i øjeblikket svajede paa hovedet af en neger, og sagde stilfærdigt:

»Undskyld, Miss, men jeg tror, det er rigtigere, at jeg henter den bagefter.«

Da den unge pige saa forbavset paa ham, fortsatte han:

»Min følelse siger mig, Miss, at det er mere rigtig-agtigt.«

Miss Merrick steg uden videre protest ind og satte sig determineret i venstre hjørne. Jesias forsøgte et smæld, og hestene satte sig forsigtig i bevægelse.

Ruth Merrick havde været hos sine tanter i 5 dage, og hun skrev til sin »best friend«, en ung tandtekniker, at de fem dage havde været som et kapitel af en lille, sær novelle »De er smaa gamle mennesker med barneøjne — mine tanter, — og de siger kun smaa forsigtige ord om ingenting, men naar man vil forsøge at være ligefrem og gaa løs paa dem for at komme dem lidt nærmere, bøjer de af med verdensdamers sikkerhed og trækker linjen, hvor den var før, og hvor de ønsker, den skal vedblive at være, og

man staar udenfor og føler sig som en taktløs yankee. De spiser saa lidt som kanariefugle og mest af saadanne ting, som vokser her, men til mig er der altid kød og det, de her kalder »irske kartofler« (i modsætning til deres egne »søde«). Jeg maa ingenting bestille i huset, og da jeg en dag kom til at fortælle, at det sidste aar havde papa og jeg ingen tjenestefolk haft, saa jeg var vant til at gøre husgerning, saa de sig forskræmte om, og Tante Ellinor lagde fingeren paa munden og sagde: »Tys!«

Fik jeg mig ikke hver eftermiddag en tennis, hvor jeg banker modspillerne med alle mine opsparede kræfter — for her er virkelig unge folk — saa, kære Bob, havde du din »best girl« igen med næste baad. Her er en ung pige, der er min trøst; hun hedder Jessy Jones; hendes fader har en rumshop og er byens rigeste handlende. Hun er opdraget i England og saa godt, forsikrer jeg dig, at man kunde tro, det var gjort hos os. Vi føler os som landsmænd, men tanterne rynker lidt paa deres smaa velformede næser, for i deres unge dage var Jessys mo'r én, som man slet ikke kendte, og saa kan Jessy heller ikke være helt acceptabel; det med rumshoppen gør derimod ikke det mindste. Jeg maa sige, jeg har aldrig tænkt mig, at etikettespørgsmaal kunde være saa indviklede og ubegribelige.«

Ruth havde om aftenen bestemt, at hun vilde staa saa tidligt op den næste morgen, at hun kunde gaa en tur i morgenkøligheden. Hun trængte til at føle pustet af en frisk brise, og allerede ved 5-tiden stod hun foran spejlet og stak hatten fast i sit store, blankbrune haar; hun trængte til at røre sig, gaa sig træt.

Hjemme i Chicago havde dagen været delt imellem kontorarbejde og husgerning, og endda var der blevet tid til baade sport og fornøjelser, — der var jo mange timer fra 7 til 12 — og hun følte endnu virksomheds-

uroen krible i sig. Hun knappede sine handsker, tog sin parasol og listede lydløst igennem den lange gang forbi tanternes soveværelser. Gadedøren var laaset, saa hun maatte ud igennem gaarden.

Da hun nærmede sig køkkenet, standsede hun forbavset, der lød stemmer derud fra, og den ene var Tante Ellinors. Tante Elli i køkkenet paa den tid? Hun sneg sig lydløst forbi og kiggede derind.

Jane stod med sin mægtige torvehat over turbanen og holdt paa en plade med smaa runde brød, der lige var taget ud af den store murede ovn, hvor hun saa brændet gløde langt inde, og Tante Elli — hun havde en rød plet paa hver af sine ellers saa blege kinder — satte egenhændig brødene over paa en stor træbakke, saadan en, som brugtes, naar varer bares rundt ved dørene til forhandling.

Ruth standsede et øjeblik nedenfor vinduet og hørte sin tante sige:

»Denne gang, Jane, tror jeg, du skal sige, at jeg sender disse rosinkager. »Miss Lennow sender dem med hilsen, hun har gjort sig en fornøjelse af at bage dem, kun 5 cents stykket?« Og naar du gaar hjem, saa tag et stykke lever med fra Mr. Bean.«

»Lever, Ma'm?« kom det lidt misbilligende fra Jane.

»Ja, vi vil prøve det; maaske lever netop er Miss Merricks livret. Jeg har hørt om mennesker, der foretrak lever for bœf.«

Ruth listede lydløst, som en tyv, der har gjort indbrud, ned ad trappen og skyndte sig ud ad byens hovedgade.

Her blev husene mindre og mindre, tilsidst var det kun hytter, og endelig holdt de op, og man stod paa en korsvej med grønt til alle sider. Til højre stod et kæmpemæssigt silkebomuldstræ med døde grene i toppen og andre garneret med noget hængende slør-lignende graat som gammelt spindelvæv eller uplejet glansløst haar; forneden delte den manglekantede

stamme sig, saa den hele vejen rundt dannede cirkelformede rum. Ruth maatte, hver gang hun kom her, standse og se paa dette træ.

»Det er underligt«, tænkte hun, »for det er ikke kønt — bare gammelt.«

Hun drejede ind til højre; dér var træer, der skyggede over vejen, og de var skinnende vaade af dug, vaade som efter en regn. Selv agaverne, de grimme graa tingester, saa friske ud, og det græs, der voksede paa flad jord, var mandshøjt og bredt i straaet, hvorimod det, der dækkede bakkerne, var kort og fint som paa plænerne i en engelsk park.

Hun saa op imod plantagens gamle hyggelige hovedbygning, der uden nogen slags hegn laa midt imellem de grønne høje, og det fløj som en strejftanke gennem Ruths hoved, at her kunde være udmærket at holde ferie, naar man var kørt træt. »Jeg skal fortælle Bob om det! Det er en af de ting, han kan gøre, naar han bliver rig, at købe det gamle hus! Men Bob hader gamle ting. »Europæerne om det«, siger han, »nye sager holder længst.«

Hun satte sig paa en bænk, der stod imellem to tætløvede tamarindetræer, pirrede en sten ind under sine fødder for ikke at blive fugtig og bøjede sig frem med hænder og hage hvilende paa haandtaget af sin parasol.

Da hun efter en halv times forløb rejste sig og saa ud over de grønne bakker, tænkte hun:

»Og det er mig, Ruth, der har været saa dum; men det er papas skyld, for han har sendt mig hertil med falske forudsætninger!«

»I dag skal Hester tage i kirke«, sagde Miss Ellinor søndag morgen, »saa bliver jeg hjemme.«

Ruth vidste, at den kirkegang var ugens store begivenhed; dér sad de tre søstre i deres egen stol — en

af de forreste — og dør traf de altid gamle venner, som de kunde spørge til, og som spurgte til dem; de hørte, at en eller anden var syg, og saa sendte de blomster, eller de forundrede sig over, at nogle kulørte personer kunde faa stole saa højt oppe, og saa kunde Tante Ellinor bagefter sige med en mine som et barn, der snakker voksent og er lidt flov ved det: »Ok, ja — tiderne forandrer sig!« Nu spekulerede Ruth paa, hvorfor der altid skulde blive én hjemme.

Joe sagde, at Ellinor skulde tage med, hun — Joe — vilde virkelig helst ikke, og Ruth vilde ogsaa blive hjemme; men da de to søstre steg ind i karossen, slog det Ruth, at den hat med de sorte crêp-blomster, der nu sad paa Miss Hesters hoved, den havde forrige søndag smykket Tante Joes, og parasollen med den rynkede garnering — det var vist ogsaa den samme.

Da køretøjet var vaklet forsigtig ned ad gaden, rettede Ruth uden at være sig det bevidst sine klare iagttagende øjne paa Miss Joe, der saa ud som én, der er uhjælpelig opdaget. Blodet steg ganske langsomt op i hendes smalle, blege kinder, og de lange øjenhaar glippede nervøst.

»Tante Joe, hvor gammel er du egentlig?«

»Jeg er den yngste af os, — d. v. s. efter din moder.«

»Moder vilde have været 41 nu. Tante Joe — som du sidder dør, ser det ud, som du var 20.«

Nu naaede rødmen haaret, men øjnene hævede sig imod Ruths — spørgende, taknemlige.

»Tante Joe, maa jeg prøve at frisere dig — bare lidt anderledes end du har det?«

Miss Joe rystede paa hovedet.

»Oh, nej, det gaar vist ikke an, jeg har haft det saadan saa længe.«

»Aah — lad os prøve! Du kan jo gøre det om igen! Kom, vi gaar op til mig.«

Miss Joe sad foran spejlet og fulgte med anspændt opmærksomhed Ruths behændige fingre, der glattede

og løsnede og snoede, indtil hun sagde: »Saa, nu er du færdig«, og de begge i undren stirrede paa det fine smalle ansigt, der nu var blevet rammet ind i en blød bølge af lysebrunt haar og derved var blevet som et andet.

Det »stakkels« er borte, tænkte Ruth og sagde:

»Tante Joe, du ligner en marquise — en fransk marquise fra før revolutionen!«

Hun tog en hat med sorte fjer og satte den ovenpaa frisuren.

»Oh, Tante Joe«, udbrød hun og klappede i hænderne, »tænk det held, at jeg skulde komme her og finde ud af, at du er en skønhed!«

»Ruth — det er tyve aar siden, at nogen syntes det!«

Miss Joe saa paa sit eget spejlbillede som den, der længes og véd, at det er forgæves.

»Ruth, tag det ned igen, hører du«, sagde hun pludselig hæftigt og tog febrilsk om den unge piges hænder. »Ingen maa se mig saadan — og paa en søndag.«

Ruth vilde protestere, men opgav det — store taarer trillede ned ad Tante Joes kinder — og Ruth følte, at hun stod igen overfor det, som hun ikke rigtig forstod, men maatte bøje sig for, hun, der ellers var en mester i at faa sit ført igennem.

Det var nu længe siden, at Ruth havde erklæret, at hun slet ikke brød sig om kødspiser, men foretrak urtesuppe, jams og frugter, og Tante Ellinor havde efterhaanden ladet hende faa sin vilje. De spiste deres forskellige rødder og frugter paa et sachsisk stel med guldrande, og Ruth havde afgjort ved sig selv, at de glas, de drak citronvand af, vilde koste 10 dollars dusinet i Benners krystal-hus i Chicago, hvis han i det hele taget havde mage til dem. Jesias

vartede op som altid, men det var blevet skik siden Mr. Lennows død, at han fortalte sine frøkner et og andet, medens han syslede omkring bordet.

Det var kommet en af de første dage, efter at »Master« var borte, da de sad der saa stille, de var jo bare vant til at høre til, da havde han sagt, medens han bød Miss Ellinor: »De vil ikke tænke, at jeg tager mig friheder, Ma'm, naar jeg fortæller, at den ny læge og hans kone er kommet med skonnerten i dag.«

De tre søstre havde ranket sig i sædet og gjort smaa interesserede spørgsmaal, og siden den dag havde Jesias anset det for sin pligt samtidig med serveringen at sørge for underholdningen.

Da Ruth kom, følte han, at han maatte holde op; hun var alt for ligefrem; hun spurgte om ting, som det ikke var passende at spørge om, hun talte som en dame af Masters familie ikke taler til en tjener og kulørt mand; men nu senere var det, som hun bedre forstod, hvordan tonen skulde være her i huset, hun var blevet mere »stille-agtig«, og han var igen begyndt med sine meddelelser, naar det tiltrængtes.

En nat havde det regnet og stormet næsten som ved en orkan, og da Ruth om morgenen passerede døren til Tante Ellinors soveværelse, kunde hun høre søstrene tale dæmpet og ivrigt derinde. Da hun kom ned i spisestuen, var Jesias ikke til rede med teen, og hun gik selv ud i køkkenet for at hente den. Her stod Cooky Jane og rullede pulveriseret cacao i smaa runde olieglinsende boller — ogsaa til at sælge, tænkte Ruth — og i stedet for at svare paa den unge piges »god morgen« snøftede den gamle paa en underlig maade. Ruth saa paa hende og satte tepotten fra sig.

»Hvad er der i vejen, Jane?«

»Ingen ting, Miss!« Hun snøftede igen og rullede videre paa sine boller. I det samme kom Jesias træk-kende forbi vinduet med en gammel havareret stige, hvor de halve trin manglede; Cooky Jane sank i hug paa gulvet og slog forklædet over sit hoved:

»Aah Gud, aah Gud, dêr er han! Han vil være vis paa at brække halsen, og hvem har mine frøkner saa?»

»Hvor skal han hen?»

»Taget! Taget!« Hun rokkede frem og tilbage. »Der er revet store huller i det i nat, og nu vil han lave det, og«

Ruth hørte ikke mere, hun skyndte sig ned ad sten-trappen og efter Jesias, som ganske rigtigt med noget materiale i et reb over skulderen var ved at krybe op ad den medbragte stige. Den unge pige stod lidt og saa til, han var uforknýt, den gamle fyr.

»Jesias, kom ned! Hører du?»

Han standsede dêr, hvor han stod, og følte sine knæ ryste under sig.

Der var en klang i det tilraab, saa han maatte tænke paa Master, da han var paa sit højeste, og hver en mand paa plantagen havde skælvet blot ved lyden af hans stemme.

»Kom ned, siger jeg!»

Han steg ned baglæns, søgende efter trinene med foden. Da han igen stod paa jorden, tog han huen af og sagde: »Miss?»

»Kan du ikke se, det er livsfarligt at gaa op ad den stige? Du maa ikke.«

»Men det regner ned i frøknernes værelse, og taget maa holdes helt!»

Han knugede de store brune hænder med de lyse flader i hinanden og mumlede: »Huset, det er jo det eneste, vi har tilbage!»

»Hvad vilde det koste at lade en haandværker reparere det tag?»

»Aah!« Han rystede paa hovedet og slog ud med haanden, som vilde han sige: Lad os ikke tale om det!

»Hvad vilde det koste, spørger jeg?»

Nu var det der igen, dette, som fik ham til at rive huen af hovedet og staa ret.

»Vel, Miss jeg skulde sige, at Peter James, hvis fader er barnefødt paa plantagen, jeg skulde sige, at han vilde gøre det for 4 dollars.«

»Det er godt, dem betaler jeg, og du siger, at det er en tjeneste, Peter James viser dig, forstaar du?«

»Gud velsigne Dem, Miss! Ja vel!«

»Hør — synes du ikke, det er forkert, at baghuset forfalder? Hvis det var i orden, var der jo, foruden dit og Janes, fire værelser, der kunde lejes ud.«

»De er bygget til tjenerværelser, ser De, Miss! Seks folk foruden børnene var vi, naar Master boede i byen.«

»Ja, men nu er I kun to, og de andre er tilovers.«

»Leje ud!« mumlede den gamle og saa hen for sig.
»Aldrig tænkt paa saadan en ting! Det var halvanden à to doll. mdl. for hvert værelse, det var store penge, men ser De, Miss, det er ikke estimeret. Jeg tror ikke«

»Aah, Jesias, jeg vilde ønske, jeg kunde sende jer alle sammen en tur til staterne! Der er ikke noget, man estimerer mere dèr end at kunne gøre ting i penge.«

Jesias tog den lange stige over skulderen for at trække af sted med den, nu syntes han igen, den unge Miss sagde »dem ting«, han ikke kunde høre paa; pludselig mærkede han, at hans byrde blev lettere; da han vendte sig tilbage, saa han Miss Ruth — Miss Ruth Merrick, datterdatter af Mr. J. Lennow — holde i stigens anden ende. Han vilde standse og lade den falde, men hun raabte og viste alle sine hvide tænder i et stort smil: »Gaa nu, din gamle abekat, det er jo meget nemmere, naar vi er to om det!«

Og han gik, skønt han vidste, at han syndede, som var det imod Vorherres hellige lov.

»Tante Ellinor, ved du, hvad Jesias og jeg har talt om?«

De sad omkring bordet i spisestuen og var ved at dyppe fingrene i krystalskaalene.

»At det var meget hyggeligere for jer at faa de tomme værelser i gaarden lejet ud.«

»Lejet ud?« spurgte Tante Ellinor forbavset, og Tante Hester gentog: »Lejet ud?«

Miss Joe saa ængsteligt paa Ruth.

»Ja, Jesias og Jane siger, at der er mange af jeres gamle folk eller deres børn, der hellere vilde bo her end noget andet sted.«

De tre søstre saa op paa Jesias, der under et blink fra Ruth nikkede og sagde: »Det er sandt! Det er sandt!«

Den unge pige blev ved, idet hun lænede sig tilbage og tørrede fingrene i den tyndslidte damaskes serviet:

»Halvanden dollar, hvis vi regner lavt, for hvert værelse, det blev seks doll. om maaneden. Jeg synes, det er penge!«

»Penge er ikke det vigtigste!« kom det med en ganske lille stemme fra Tante Ellinor.

»Og at en ung dame tænker paa den slags!« føjede Miss Hester til. »Er det rigtig saadan«

»Det vilde naturligvis koste lidt at faa værelserne beboelige«, vedblev Ruth og saa paa sine lyserøde negle, »men for de gamle folks skyld vilde I vel nok ofre noget?«

Nu saa Hester og Joe uroligt, ængsteligt paa søsternen, og Tante Ellinor sagde:

»Familien Lennow har altid sat en Ære i at være et godt herskab, me—en«

»Naturligvis har man ikke rede penge disponible«, blev Ruth ved og lagde servietten fra sig, »men man kunde jo realisere et eller andet.«

»Realisere?« Tante Ellinor tog forsigtig om det ubekendte ord.

»Ja, jeg mener, I I har en masse død kapital, som paa den maade kunde blive forrentet.«

Miss Ellinor rømmede sig forlegent, og Jesias klirrede med alt, hvad han fik fat paa. Miss Hester saa

krænket ud, men Joe følte, at nu var de igen under én, der var klogere end de, og hun syntes, det var saa trygt.

Der blev en pavse, saa sagde Miss Ellinor, og stemmen havde denne spæde klang som tonen fra en gammel violin:

»Hvad kalder Ruth Merrick død kapital?«

Ruth følte distanceringen i dette »Merrick«, og hun maatte atter undres over og beundre denne i al uformaaenheden aldrig svigtende evne til at sætte den nærgaaende paa plads; men denne gang fik det ikke hjælp, hun vilde forfølge den sag, hun syntes var god, skønt hun havde en følelse af at begaa overfald mod værgeløse.

»Hvis man f. eks. lader guldpenge ligge i en skuffe, saa er de død kapital.«

»Vi har«, kom det modvilligt, »ingen guldpenge i skuffer.«

Jesias, der havde staaet ved anretterbordet med ryggen til, vendte hovedet og saa paa Ruth, saa som en hund, der be'r om barmhjærtighed; saa listede han ud.

»Nej, Tante Ellinor, men husker du en dag, du viste mig jeres smykker« Ruth kom ikke videre, Tante Ellinor strakte to smaa, rystende hænder afværgende ud imod hende, og Tante Hester rejste sig med et indignationsudbrud. Joe trak vejret dybt, og hendes øjne hang ved Ruth.

»At du kan tænke det!« sagde Miss Hester, og taaerne løb hende ned ad kinderne.

»Tante Ellinor, de smykker bruger I aldrig, I vilde ikke en gang mærke, at de ikke var der! Blot et eneste stykke kunde I gøre i penge, gøre til levende kapital, og I vilde glæde og gøre godt imod nogle mennesker, som I paa en maade har arvet ligesom smykkerne. Spørg Jesias, han har allerede talt med dem.«

Tante Ellinor havde rejst sig, hun knugede hæn-

derne ind imod hovedet som paa begravelsesdagen, da hun for første gang fattede en beslutning.

»Du forvirrer os«, sagde hun. »Naar vi tænker selv, er vi aldrig i tvivl om, hvad der er det rette, men naar du stiller sagen op, gør du det indviklet. Jeg kan ikke Vi kan Vi vil tale med Jesias om det.«

Om aftenen blev Ruth kaldt ind til Tante Ellinor, der sad med et polstret fløjelsskrin paa skødet.

»Tag, hvad du vil!« sagde hun og vendte hovedet bort.

Ellinor valgte en ring med en sjælden skøn opal, omgivet af brillanter; hun vidste, Jessy Jones samlede paa opaler. Dagen efter solgte hun hende ringen for 100 dollars. Den næste morgen stillede haandværkerne.

Kære Bob! Jeg er glad over, at din praksis »florerer«, heller ikke vred over, at du savner mig lidt, men rasende over, at du sender mig penge til hjemrejse; du har nemlig ikke lov til at tro, at jeg ikke nok kan skaffe mig de penge, jeg behøver. Løvrigt synes jeg slet ikke mere, at her er saa meningsløst, jeg har nemlig sat mig et maal, som jeg arbejder for, og et saadant maal kan godt være stort, selv om stedet er lille. Maalet er imod deres vilje, ved alle mulige slags jesuitiske fif — at skaffe mine tre smaa kære tanter lidt mere at leve for og af end fortidsminder og opretholdelsen af en fornemhed, der høster uden at saa; det er en kost saa smal, forsikrer jeg dig, at en selvhjulpen amerikansk pige maa græde blod over, at nogen skal nøjes med den, for den gør verden til en skyggeverden og livet til en kimære.

Naar jeg synes, jeg har udrettet noget her, kommer jeg — til dig, Bob.

Din Ruth.

Da Ruth havde betalt haandværkerne, var der 40 dollars tilbage, som hun overrakte Tante Elli, og Tante Ellis øjne straaledede i undren.

Næste søndag kørte alle tre søstre til kirke, og om eftermiddagen kom Mrs. Jones og drak te med dem; Jane havde bagt tærte med ananassyltetøj. Om aftenen kyssede Joe Ruth paa kinden og sagde: »Vi har haft saadan en yndig søndag!«

Nu kom der jævnlig en kone ved køkkendøren, som solgte slikkeri; og om aftenen, naar søstrene sad paa det halvmørke galleri i deres gyngestole med fødderne trukne op under sig og spise ingefærbrød og kokusnødsukker, kunde der komme noget helt ungpigeagtigt over dem — de kunde le og pludre, saa Ruth syntes, hun var mange aar ældre end de.

Folkene i baghuset kom snart til at danne et hele med herskabet i forhuset, konerne var ivrige efter at yde smaatjenester, glade for at faa en passiar med »the ladies«, og deres børn følte sig snart lige saa hjemme oppe som nede. Miss Joe satte sig ofte til det gamle taffelformede klaver og lærte dem smaasange, og Miss Elli havde altid et eller andet at traktere med, om ikke andet saa et sukkerrør, som her var skaaret i sirlige smaastykker og derfor smagte helt anderledes end det, de nede i gaarden flensede i stykker med tænderne.

Huset var ikke mere som en mørk grav, hvor tre smaa skygger listede rundt og klamrede sig til fortiden; der lød barnestemmer og fornøjede menneskers tale.

Ruth saa med undren, at der kom en afglans af ungdom over de tre søstre, noget kvidrende befriet, og det blot fordi fattigdommens daglige knugende tyngsel var taget fra dem. Saa lette i sindet var de, at de tænkte ikke paa, at snart vilde det være som før; de 40 dollars kunde jo ikke vare evigt, og de 6—7, der kom ind for gaardværelserne Ruth syntes,

det var saa lidt, for hun anede ikke, med hvor uendelig smaa tal de tre søstre var vant til at regne.

Hun spekulerede stadig paa, hvordan deres stilling yderligere kunde forbedres.

En dag fulgtes hun hjem fra tennis med den ny læge og hans frue. De beklagede sig over deres bolig, der var lille og laa for afsides.

Da de standsede uden for det gamle graa hus, sagde doktoren:

»Derinde vilde jeg kunne hygge mig; det er det eneste hus i byen, jeg synes om, og det har just den rette beliggenhed, men«, føjede han spøgefuldt til, »Deres tanter vil vel ikke overlade mig det?«

Ruth rystede paa hovedet; men efter at hun havde nikket farvel, vendte hun sig og spurgte:

»Vilde De give 20 dollars maanedlig?«

Doktoren, der allerede var begyndt at gaa, raabte tilbage over skulderen:

»22, om det skulde være.«

Hans kone standsede og saa paa Ruth:

»Er det Deres alvor, at«

»Jeg skal spørge dem.« Og hun føjede til med et af sine pludselige smil, der viste, hvor ung hun egentlig var: »Hvis jeg tør!«

Dagen efter var det, som det tunge, knugende igen havde lagt sig over huset. Cooky Jane stod nede i gaarden ved cisternen sammen med et par af konerne; de talte med mange store gestus, der udtrykte jammer og raadløshed, og de tre smaa søstre gik hvileløst omkring i de halvmørke stuer. »Miss Hay« — saadan hed den ene af de gamle heste — var syg; Jesias sagde, den kunde ikke leve. Miss Ellinor havde

været nede og klappe den og tale gode ord til den, og den havde vendt ansigtet imod hende, og hun syntes, der havde været bebrejdelse i dens øjne.

Hun havde flere gange set spørgende paa Ruth, — det var blevet vane, at alle husets beboere saa spørgende paa Ruth, naar noget gik imod — men Ruth sydede paa et bluseliv og lod, som det hele slet ikke kom hende ved.

Til sidst kom Joe og lagde bønligt sin haand paa hendes skulder:

»Ruth, sig, hvad du mener.«

Ruth lod sytøjet synke ned i skødet og saa langsomt op; alle tre søstres øjne hang ved hende.

»Jeg synes«, sagde hun og tænkte, at nu skulde hun igen være skarpretter, »at de to gamle dyr skulde skydes saa snart som muligt.«

»Ruth«, sagde Tante Ellinor, »de to heste var en gang vor faders stolthed.«

»Ja«, føjede Hester til, »de er født paa plantagen.«

»Men Ruth mener maaske«, kom det frygtsomt fra Joe, »at netop derfor skulde de have fred.«

»Ja, jeg tror, I vilde vise størst barmhjærtighed ved at lade dem skyde.«

Der blev ganske stille i stuen, saa sagde Tante Ellinor:

»Hvem skal sige det til Jesias?«

Ruth rejste sig.

»Skal jeg?«

Miss Ellinor saa paa søstrene, og de nikkede svagt; Ruth gik langsomt ud af stuen. Men da søndagen kom, var der ingen, der talte om kirkegang.

»Tante Ellinor, har du aldrig tænkt paa, at det vilde være dejligt at faa en rigtig have?«

Miss Ellinor stod og saa glad paa nogle sjældne roser, som Ruth havde faaet af Jessy Jones. Hun

bøjede ansigtet ned over blomsterne og lukkede øjnene. »Du skulde have set vor have paa plantagen«, sagde hun dæmpet. »Oh — jeg elsker blomster — blomster og bregner!«

»Nu skal du høre, hvad jeg har tænkt, Tante Elli, men det er jo kun en fantasi: I lejer en lille cottage, t. eks. Wilsons her udenfor byen, som lige vilde passe i størrelsen, — der er have om, og en markvej fører gennem græsset ned til stranden; dér kunde I gaa, som om det hele var jeres eget. Cottagen er til leje for 10 dollars. Huset her kan I faa lejet ud for 22, saa er der 12 sparet, og I beholder indtægten af baghuset — det vilde blive mange gode penge. Tænk, hvor sorgløst og hyggeligt I kunde faa det.« Ruth havde afleveret alt dette, som hun længe havde forberedt, uden at hæve øjnene fra sit sytøj — hun vilde ikke distraheres — men da hun nu saa op, blev hun grebet af angst. Miss Ellinors ansigt var hvidt og næsten fortrukket, og hendes hænder knugede sig skælvende i hinanden.

Ruth sprang op.

»Men Tante Elli dog!«

»Aah, det er forfærdeligt, forfærdeligt! Du faar os til at glemme det alt sammen!« Hun saa frem for sig med stive, bange øjne. »Ellinor, sagde han — det var til mig, han sagde det — husk altid paa, at min fader, din bedstefader, var øens rigeste mand og den mest ansete, og hans fader var member of the house og kaldtes ikke slet og ret Mr. Lennow, men Sir William. Naar jeg er død, er du slægtens hoved; husk, hvad du skylder den. Aa Ruth, Ruth og du faar mig til at glemme det!«

»Men Tante Elli, hvor kan de døde have lov«

»Aa, jeg be'r dig, sig ikke det, du vil sige! Vi kan ikke staa os imod dig. Maaske vort liv vilde blive lysere paa din maade — som du vil det, men naar vi skal dø, vil angsten komme over os. Det er den arv, vi fik, at vor slægt altid hørte til de første. Fader har

lært os at undvære, men aldrig at glemme, hvad vi skylder den. Ja, og saa fik vi huset her og alle de ting, der har været slægtens, og det skal vi vogte. Kan du ikke forstaa, at naar du tager det fra os, vi har at leve for, saa gør du os fattige, aa, saa fattige!»

Ruth saa ind i tantens bønfoldende angstfulde øjne, og hendes egne graa fyldtes med taarer, og hun tog de to smaa rystende hænder i sine.

»Tante Elli«, sagde hun med blød stemme, »I maa tilgive mig, det er jer, der har ret. Enhver skal leve sit liv, som han synes det er rigtigt; enhver skal jo staa til ansvar for sit.«

»Ja, ja, det er netop det, én gang skal vi selv staa til ansvar. Husk, vi skal møde fa'r en gang og hans fa'r, der var øens rigeste mand og den mest ansete og« og Tante Elli knugede fast om Ruths hænder, »og Sir William, der var member of the house.«

Den næste søndag holdt den gamle dobbeltvogn til sædvanlig tid udenfor det graa hus, forspændt med to nye brune heste, ikke just luksusdyr, men respektable køreheste; og under det sorte tag tog Ellinor og Hester plads paa forsædet, Joe og Ruth paa det lille bagsæde. Jesias tronede paa bukken og bestræbte sig for at se ud, som det var den naturligste sag af verden, at man skød sine gamle heste og fik et par nye; men naar han mødte nogen, der betragtede forspændet, mimrede hans mund af stolthed.

Ruth havde købt hestene for Bobs rejsepenge, efter at hun gennem sine venner paa tennispladsen havde faaet at vide, at en svagelig ældre dame fra øens anden ende søgte en ledsagerske til New York imod at betale vedkommendes rejse. Fra New York, mente Ruth, fandt hun nok paa en udvej til at komme videre. Til tanterne, som aldrig havde spurgt om hendes økonomiske forhold, sagde hun blot, at hun

havde faaet rejseselskab, og de lod i det mindste, som de troede paa det.

Dagen før afrejsen var der noget febrilsk over de tre smaa søstre.

»Elli — tror du, det er rigtigt? Jeg mener, at vi lader hende rejse, husk fa'r«

»Ja, han sagde, at vi skulde opdrage hende, som han vilde have gjort men Hester, det kan vi jo ikke — vi k a n ikke«

Jane rumsterede i køkkenet, snøftede og behandlede køkkentøjet paa en hensynsløs maade.

»Saa, Jesias«, sagde hun, »nu hviler det hele paa dig igen, og hvad kan saadan en stakkels uvidende negermand gøre? Kan han bygge hus? Kan han købe heste, naar de gamle dør? Kan han«

»Nej, Jane, men han kan føle, hvordan hans her-skab føler og lade være at sige dem ting, som aldrig skulde siges i Massas hus.«

Om aftenen, da Ruth var ved at lægge det sidste ned i sin store metalbeslaaede kuffert, gled Joe stille ind i værelset. Hun blev staaende lidt ved siden af den unge pige uden at tale, saa lagde hun blødt og forsigtigt sin haand paa hendes arm:

»Ruth, jeg ved det, du gør for os jeg mener, at du rejser som en betalt hjælperske, fordi du har givet os dine penge, og Ruth« Taarerne trillede ned ad Tante Joes kinder, »jeg synes«

»Kære Tante Joe, det maa du slet ikke tænke paa. Jeg har i sinde at være flink imod den syge dame, og saa er der ingen skam ved at tage imod hendes penge. Du maa huske, Tante Joe« — Ruth rystede skælm-sk i hende og lo med sit tindrende smil: »Jeg er jo bare Ruth Merrick — med bred yankee-accent — »fra Chicago.«

»Ruth!« Tante Joe saa hen for sig med seerøjne, »jeg tror, at hvis fader havde levet, vilde han have sagt, at du var netop en rigtig Lennow; du er saa klog

og dygtig og tænker dog mest paa andre, medens vi, vi bare tænker paa os selv.«

Ruth bøjede sig og kyssede hende.

»Og paa slægten, Tante Joe! Jeg har lært saa meget her hos jer, som vi ikke faar tid at tage med i Amerika.«

De tre smaa søstre kørte Ruth ned til øens vestende, hvor skibene lagde til. De græd alle ved afskeden, især Tante Joe.

Da Ruth stod paa amerikadamperens dæk og saa dem køre bort, tørrede ogsaa hun en taare væk af kinden.

Nye heste fik jeg da skaffet dem, tænkte hun, og hvordan skulde de ellers nogensinde være kommet i deres kære kirke; vognen derimod fik jeg ikke sat i balance, bedstefader Lennow havde været for tung.

Pludselig smilede hun og tørrede taaren bort. Jeg ser Bobs ansigt, naar han opdager, at jeg er blevet sentimental, og papa — mon han ogsaa denne gang vilde sige: det har min smarte datter klareret som en »brick«. Hun kluklo ved tanken om arven, hun skulde bringe med tilbage, og gik saa ned i kahytten til sin patient.

HUN VAR HVID

SKITSE FRA ST. CROIX

Solen stod hvid og glødende ned fra en blegblaa, skyløs himmel. Kingstreet — den fine gade, der strækker sig fra værftet mod vest — laa hen i fornem dvale. Her ligger guvernementsbygningen, et stort hus i italiensk villastil, og embedsmændenes og andre hvide folks stenhuse, store og velindrettede, byggede i øens velmagtsdage — nu ikke særlig velholdte. Paa den tid, man gaar til og fra kontorerne, færdes her en del gulblege gentlemen i hvidt tøj og store hjelmhatte; ellers gør gaden saa tidligt paa dagen et uddødt indtryk med saa godt som ingen færdsel og sine store jalousitillukkede huse.

Kommer man derimod om i Compagnistreet, der ogsaa begynder ved værftet og løber parallelt med Kingstreet, vil man straks faa indtryk af, at nu er man i byens city.

Her er det udelukkende træhuse. Under de frem-springende gallerier findes shop'erne (ordet butik vilde give et forkert indtryk af de nærmest ladeagtige rum, der kun faar deres lys fra de til gaden aabentstaaende døre). I skyggen fra galleriet, der fra 1ste sal er bygget ud og hviler paa træpiller, sidder sælgere med al slags frugt og grøntsager; ordnede i smaa bunker til 5 og 7 cts. Længere nede er torvet; her handles, raabes, skriges, passiares og sættes mange pikante rygter i fart ved diskrete meddelelser fra den ene kok til den anden.

De er kendelige paa deres enorme straa hatte over turbanen og deres torvekurve — denne hærskaare af kokkepiger, som lige fra guvernørens til den mindste

smaahandlers hus sendes ud for at gøre indkøb for dagen. Hvis man i det hele taget bor i et hus — ikke i et værelse — har man nemlig sin cooky. Man vilde risikere en hel del af sin værdighed, om man selv gik ud og købte kød og grøntsager. De hvide ladies kunde naturligvis godt gøre det, hvis de havde lyst — de blev jo dog ved med at være hvide ladies — men er man en brun lady, er etiketten meget stræng.

Hen imod 11-tiden stilner færdslen af, landhandlerne kører hjem, og kokkepigerne forsvinder hver i sit køkken; der bliver stille paa gaden — man kan høre knæpren af sin naboerskes symaskine og smaa børn, der græder.

Pludselig lyder der fra værftsiden taktfaste skridt — ikke af »styrken«*), den lyd kender man saa nøje — men hvad kan det vel være? Det maa undersøges! Den brune lady linder lidt paa jalousierne — man kan saa udmærket se igennem jalousierne uden selv at blive set; det er en stor fordel, da det ikke er ladylike at være nysgerrig!

Caramba! Politifuldmægtigen i mørk uniform og to betjente.

Hvad kan der dog være løs!

Naturen gaar over optugtelsen. Vinduer stødes op, og hovederne kommer frem som tal-knapperne paa et elektrisk ringeapparat; hvad kan der være sket — hvor skal de hen — kan det være en udpantning — nej, man ligesom vejrer noget mere sensationsvæk-kende i luften og konfererer med nabohovederne.

Man ser endnu de tre mænd langt nede i gaden — betjentenes graa hjelme og guldtressen om fuldmægtigens hue, der luer som ild i solskinnets — — men pludselig er de forsvundne, uden at man paa den lange afstand kan afgøre med bestemthed, hvor de er blevet af.

Men gaden er allerede sort af folk, der kiler bag-

*) den militære.

efter. — — Som vokset op af jorden er de der, alle disse barbenede lasede væsner af begge køn, sjatterede i alle nuancer fra sort til lysegult — dirrende af nysgerrighed.

Den brune lady har set naboens rendedreng sætte af sted i lange kafferspring — selv er hun kun et øjeblik raadvild — at løbe ud i køkkenet, snappe skeen og potten med pitchenpeassuppen ud af haanden paa den endnu intet anende cooky, og forklare det skete med faa ord og mange gestus, er kun et øjebliks sag; cooky er ikke altid lige villig — men denne gang lystrer hun sin mistres' ordrer i firspring.

Nede i den anden ende af gaden — helt nede ved søndagstorvet — staar skaren pakket sammen som en mur.

Dér er huset, hvor de gik op — først var de inde i shoppen, shoppen, som, uden at man vidste hvorfor, havde været skoddet til hele morgenen — men lidt efter kom de ud igen, laasede døren til efter sig og gik op ad trappen til lejligheden ovenover — til Bergs. — Hvad kunde det betyde?

Shoppens benyttedes af en velstaaende negerkøbmand Marco, men Bergs, der ejede huset, var hvide folk.

Denne Mr. Bergs fader var i sin tid kommet ud som soldat, var, da hans tid som militær var udløbet, blevet kontorist, og var endelig — sligt skete i de tider — endt som velhavende købmand.

Han havde i sine unge dage hørt med til det gode selskab og havde som alle andre i den tid levet stort. Flere aars glimrende høst og høje sukkerpriser havde gjort folk overmodige.

Da det begyndte at gaa ned ad bakke, var det svært at slaa af. Man troede, misøren var midlertidig, at det blot gjaldt om at komme over øjeblikkets forlegenheder, saa vilde alt nok blive all right igen.

Men nu kom der lige saa mange tørre daarlige aar,

som der havde været regnfulde; selv om man havde haft en Josef, havde man ikke lyttet til hans raad.

Da det kneb for Bergs, rejste han til staterne — man troede endnu den gang, at Amerika var slaraffenlandet — men godt et aar efter kom Berg tilbage; han havde giftet sig med en amerikanerinde og havde hende og en spæd lille pige med.

Han flyttede ind i huset i Compagnistreet — den eneste af sine ejendomme, han endnu havde tilbage — laante paa det saa længe, nogen vilde laane ham, og levede ellers, saa vidt man vidste, af det, han fik i leje for butikken.

I de første aar af sin ægtestand gik han undertiden med sin kone og datter paa værftet om søndagen, naar militærmusiken spillede, og alle folk havde deres fine klæder paa.

Saa havde »amerikanerinden«, som folk blev ved at kalde hende, altid en brun fløjls kjole paa og stærkt røde kinder. Til sidst var fløjlet ikke saa »frisk«, som det havde været, og saa holdt søndagsturene op. Saa' man et glimt af amerikanerinden ved vinduet, saa' hun bleg og lidende ud.

Den lille pige legede i gaarden med hvem hun kunde faa fat paa.

Nu var Berg og hans kone ældre folk, den lille pige var blevet voksen og smuk. Hun var igen hver søndag paa værftet og havde fine hvide kjoler paa med baand og broderi; hvor hun fik dem fra, vidste man ikke, men fin og smuk saa' hun ud!

Der er ikke meget, der forbliver skjult for ens naaboer og genboer i en lille by; men Bergs vidste folk ikke rigtig besked med. De havde kun ét tyende, som i sin tid havde været Nanna hos gamle Berg og passet denne Mr. Berg fra han var baby.

Gammel var hun, men just saa døv og uforstaaende og vrøvlet, som hun gjorde sig, naar man vilde udspørge hende om hendes herskab, nej, det troede folk nu alligevel ikke, hun var.

Hvad kunde der være foregaaet! — man snakkede dæmpet — fortalte et og andet om gamle Mr. Berg, der havde været saadan en god mand, og denne Mr. Berg — flere af flokken huskede ham som en lille dreng med gule krøller.

Pludselig sprang det rygte op, at amerikanerinden havde taget gift, det mødtes med et andet om, at der var noget med datteren, man vidste ikke rigtig hvad; — oppe fra huset hørtes ikke en lyd. Man forsøgte at komme ind paa gaardspladsen, men porten var lukket.

Der kom stadig nye elementer til, klokken var henved 12, og solen ja solen var, som sol er i troperne ved middagstid, naar der ikke er en sky paa himlen; men om der saa havde været ti sole af samme slags, vilde dette publikum søge at faa paa det rene, hvad der foregik i det hus, og hvad politiet havde der at gøre. — Man var blevet træt af at gætte; de fleste stod og hang, gabede og vred paa sig, men med de sløvede øjne som sugede fast til de tillukkede orm-ædte jalousier.

Pludselig kom der røre i de yderste rækker; det forplantede sig indefter; man gjorde omkring og stirrede ned ad gaden mod værftet; der blev raaben og skrigen, kvinderne satte hænderne i siden og svansede med bagdelen; mændene lo og slog sig paa laarene. Den, der var genstand for denne smigrende opmærksomhed, var et stort negerfruentimmer med et gammelt rynket fjæs, det hvide i de smaa stikkende øjne gennemkrydset af blodaarer og turbanen skævt paa hovedet. Armene — magre og senede med udspilede fingre — virrede rundt i luften som møllevinger. Den tykke overlæbe var trukket op, saa man saa tandkødet over de enkeltstiddende skinnende hvide tænder. Hun var øjensynlig i stærk ophidselse, gestikulerede og raabte.

De ældre, især mændene, tyssede paa forsamlingen: shut up you dam good for nothings — lad os

høre, hvad Dronningen siger — Queen Mary ved noget!

»Hun har maaske igen været ved hoffet«, brølede en hæs drengestemme — hans kammerater stak i latterhyl — og der gentoges rundt om »she been to the court, eh! Let the old hag speak.*)«

Queen Mary var et af de fruentimmer, der under oprøret havde udmærket sig ved sin umættelige trang til at se hvide folks huse brænde, og helst vilde have »bocras**) hoved paa en stang«, som der stod i den vise, kvinderne drog rundt og sang, medens de brændte og plyndrede. Hun blev efter oprøret sendt til Danmark i tugthus og var dér engang blevet vist frem for de kongelige som seværdighed.

Dette at hun havde »været i Europa og set the royal people dem«, var Queen Marys stolthed og gav hende hendes særstilling i befolkningen. Nu ernærede hun sig som frugtsælgerske, men fornægtede ikke sine krigerske tilbøjeligheder; det hørte til de daglige begivenheder, at Dronningen var tilsagt til »the court« enten for rapseri, slagsmaal — hun førte endnu en kniv med elegance — eller for sin rent ud overvældende kæft.

Endelig blev der saa vidt stille i forsamlingen, at man kunde høre hendes skingrende stemme: »Jeg siger, har I hørt det? Jeg siger, det er fine folk, nette folk i dette island! Mig stakkels gamle neger — som bare vil leve og tjene et par smaa cents til min sild og min funchy, mig »harasser« de her hveranden dag — mig skal sættes fast — mig skal betale bøde — mig skal behandles ligesom hund! — Ikke som bocras hund, for den ligger paa tæppe og sover og spiser roast med syltetøj — oh nej, ikke som bocras hund — men som negerhunde dem — saadan skal stakkels gamle Mary behandles!

*) The court betyder baade hoffet og politiretten.

**) Bocra: Negernes benævnelse for hvide.

»Men jeg siger«, her vendte hun sine stikkende øjne mod himlen og slog om i stemmen, »jeg siger Christ, St. Peder og Mother Moreia staa os bi, naar nu bocra dem, begynder at bore hul i deres egne huse for at krybe ind og stjæle hos negere dem, som den fine Massa Berg har gjort.«

»Mig siger« hun fægtede med sine knyttede næver i luften, men hendes stemme overdøvedes af den storm, der nu brød løs.

Nu var bomben sprunget, det var altsaa det, der var sket — naar Mary sagde det, var det sandt — hun vidste altid besked.

Man trængte sig sammen om hende, sprang op paa hinanden, og de bageste brasede paa for at komme forrest. Mary brølede som et dyr og sparkede ud med benene: »I sataner! saa I tror, jeg er kommet her med hvad jeg véd, for at faa mine gamle ben traadt til blodigt kød! Flyt jer!« hun skar tænder — »eller jeg lader ikke et ord slippe ud af min mund — ikke jeg!«

En diplomatisk kvinde raabte drillende: ho ho, nej, for du véd ikke noget!

»Well, nej, mig véd ikke noget, mig véd ikke, at den fine gentleman, Mr. Berg, og hans glatfjæsedede tøs har lavet hul i deres eget gulv, og hun tøsen — Mr. gentleman var vel for fin — er gaaet ned i Marcos shop og ladt, som hun var hjemme. Bocra maa leve som bocra. Bocra kan ikke spise funchy og sild som gamle Mary — bocra kan ikke arbejde og faa snavs paa fingrene, men bocra kan — oh Mother Moreia i sin himmel staa os bi — bocra kan gaa ned i negermandens kælder og stjæle — stjæle siger jeg jer — stjæle negermandens mel og flæsk og sødmælksost.«

Her slog hun en skingrende latter op. »Men nu sidder bocra i hullet — han ogsaa! Gamle Mary maatte de lade gaa denne gang, men Mr. Bocra — ham er der godt lukket for — gamle Mary saa' selv hans hvide ansigt! Fine bocra dem, der lukker hinanden inde i et sort hul! Næste gang sætter de gamle

Mary i gyngestol med skammel ved fødderne — men bocra i hullet!« Hun lo, saa spyttet stod ud imellem hendes tænder.

Man talte og spurgte i munden paa hinanden: hvor-naar tog de ham? I aftes? oh God! Man var i oprør, at en hvid mand kunde opføre sig saadan — han, som havde sin far og mor i himlen og var opdraget som en gentleman, og saa stjæle brødet fra en neger!

Man løftede næverne og truede: Skam over den hvide mand og hans slæng!

Et skrig skar gennem al anden lyd. Man tav forvirrede; — man var næsten holdt op at haabe, at der virkelig skulde ske noget. Der var det igen, vildt og fortvivlet! De lyttende holdt vejret.

Da det kom igen, dette vaandefulde kvindeskrig, tog mange af kvinderne sig til hjertet eller greb fat i den nærmest staaende med et: oh God!

Man hørte en mandsstemme fra huset, derefter kvindegraad, hulkende, afbrudt af en klagende, opgivet stønnen, saa skridt — og døren til trappen gik op, og de to betjente kom ud, mere bærende end førende en ung kvinde imellem sig.

De holdt om hendes overarme; begge hænder havde hun knuget fast for ansigtet, medens de ledte hende ned ad trappen.

Mængden stirrede med stive hypnotiserede øjne; ingen rørte sig, kun lød der som et stort mangelstemmigt gisp, — den unge pige tog hænderne væk, saa op med et forskræmt blik — mødte mængdens øjne, vaklede og gled som livløs ned for betjentenes fødder.

Et voldsomt brøl, mere som fra dyre- end menneskestruber, en bølgeformig bevægelse i mængden, brune senefulde næver, der truede, skrigen af ophidselse, skrigen af smerte, for de bageste i rækkerne trængte hensynsløst paa for at komme frem. Betjentene stillede sig med ryggen mod mængden, søgte at rejse den unge pige, og talte beroligende til hende.

En høj kvindestemme lød igennem støjen: løs hende, løs hende! I skal lade hende gaa!

En anden faldt ind: det skal være retfærdighed! Oh Gud i himlen, kan du tillade en saadan grusomhed?

Som i kor lød det: kan I ikke se, at hun er uskyldig? Oh det stakkels barn — er hun ikke hvid og ren som et lam! — oh de grusomme mennesker! — men Gud i himlen er retfærdig, han vil straffe dem og hjælpe den uskyldige!

Den unge kvinde rejste sig, en svag farve var vendt tilbage i hendes kinder, det var altsaa ikke hende, alle de øjne saa' saa hadefuldt paa.

Uvilkaarlig rettede hun paa sin dragt, en tynd musselins kjole, der hang uordentlig om hendes hofte-løse barnlige skikkelse betjentene havde igen grebet fat paa hende, men hun rev sig løs, slyngede armene i vejret med et kast og raabte med tragisk patos: Ja, ja — hører det allesammen — jeg har aldrig gjort det! Jeg er uskyldig — uskyldig — uskyldig!

Nu fulgte hun betjentene uden modstand, der var spændstighed over skikkelsen, og øjnene skinnede, medens stemmen blev højere og mere patetisk for hver gang, hun gentog sit »uskyldig, uskyldig!«

Mængden brølte — hulkede — snøftede — Queen Mary højt af alle: »Oh the angel — the angel — she is innocent!« Betjentene maatte bane sig vej med magt.

Hoben vilde følge efter, men i det samme aabnedes døren atter til det skæbnesvangre hus, og der lød straks nye raab paa »amerikanerinden — moderen — nu er det hendes tur. Politiet skaaner ingen! Skal vi, der er ærlige »black people«, se paa deres uretfærdighed!«

Queen Marys stemme lød over raabene: »knivene frem, I kujoner — er her ingen unge folk? Er de unge mænd blevet gamle kællinger? Jeres tur kom-

mer nok! Deres egne folk først — saa kommer raden til os!«

Den unge politifuldmægtig var kommet ud paa trappen; der var et alvorligt indadvendt udtryk i hans ansigt, som var hans tanker endnu ved det nylig foregaaede. Først ved gamle Marys raab vaagnede han op, standsede et sekund midt paa trappen, saa' ud over mængden og gik saa ned ad de sidste trin.

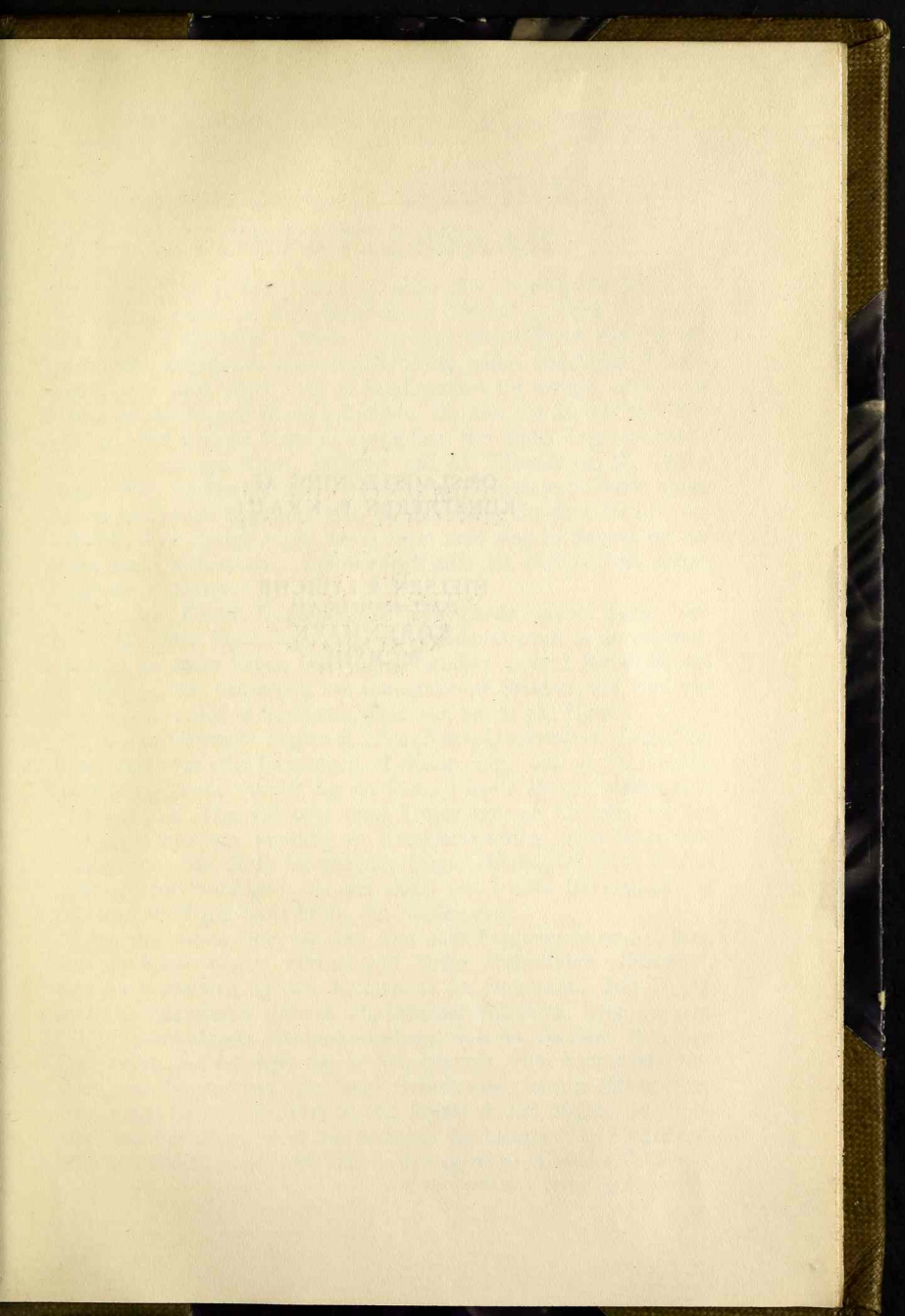
Man trængte sig truende sammen; Queen Mary havde indtaget sin gamle førerstilling, svang den ene arm over hovedet som med en usynlig økse, medens hun skiftevis opildnede og forbandede i en ustandselig blasfemisk ordstrøm.

Politifuldmægtigen bevægede den papirsrolle, han holdt i haanden, let frem og tilbage, idet han med roligt, lidt ærgerlig stemme gentog: »Plads dér — plads! I ser jo nok, jeg skal frem!«

Man veg til side. De fleste mænd tog til huerne, kvinderne tav, kun Marys stemme hørtes endnu.

Politimandens øjne strejfede hendes gamle djævelske ansigt; overlæben gled op, saa baade tænder og gummer blottedes; denne gang skulde det betyde et smil; hun svingede atter med armen, men det var ærbødigt hilsende.

Ti minutter senere laa Compagnigaden hen som sædvanlig — kun den stærke støv vidnede om formiddagens begivenheder; men rundt om i de små træhuse var der kun én mening: det var grusomt, at man kunde behandle hvide folk paa den maade — akkurat som om det var negere! Og naturligvis var pigen uskyldig; kan man stjæle, naar man er hvid og smuk som en Guds engel, og desuden: der er da forskel! eller som de udtrykte det: »der er da folk og folk!«

* *

OMSLAGSTEGNING AF
KUNSTNEREN F. KRAUL

* * *

TRYKT HOS
NIELSEN & LYDICHE
(AXEL SIMMELKLÆR)
KØBENHAVN
MCMXIII

* *

OM LUCIE HØRLYKS FORFATTERSKAB

LUCIE HØRLYK er født i Slesvig under den fransk-tyske Krig. — Hendes Fader — *Kirkehistorikeren Provst L. Koch* — havde den Gang en Højskole i *Brøns*. Han blev senere Præst paa Falster, og derefter forflyttet til *Brønshøj*, hvor den gamle straataekte Præstegaard i den store Have blev et Samlingssted for mange unge, hvis Navne senere fik god Klang i Landet. Da hun var 20 Aar blev hun gift og rejste med sin Mand til Vestindien. Her under Tropesol havde de deres lykkelige Hjem, skiftevis paa *St. Thomas* og *St. Croix*, indtil 1903, da Hørlyk efter et ganske kort Sygeleje bukkede under for en epidemisk Sygdom. Han var den Gang Politimester i Frederikssted. Fru Hørlyk rejste straks hjem med sine to Sønner og har siden boet i København. Det var først efter sin Mands Død, at hun begyndte at skrive.

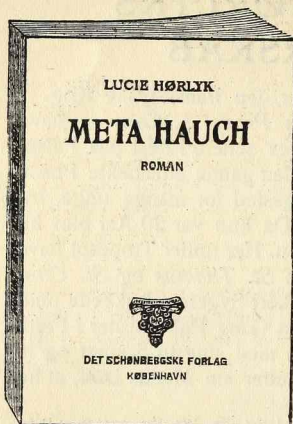
Det var „*Under Tropesol*“, der først gjorde Navnet *Lucie Hørlyk* kendt. Man læste Bogen og man glædedes over, at de vestindiske Øer nu ogsaa havde faaet deres Skildrer, oven i Købet en saa forstaaende, saa behersket, saa fintmærkende Skildrer, der med virkelig Kunst forstod at fremsætte, hvad hun havde paa Hjerte.

„*Under Tropesol*“ fulgtes af „*Fra Generalguvernørens Dage*“ og Anmelderne var efter Læsningen af denne enige om, at Fru Hørlyk allerede nu havde vundet sig en Plads i første Række blandt vore Forfatterinder. Der var over disse Tropebøger en Charme, en betagende Varme og samtidig en Karakterskildring, som fortryllede Læseren. — Da de to foregaaende Bøger efterfulgtes af en tredje: „*Den gamle Plantage*“, var det slaaet fast i alles Bevidsthed, at Fru Hørlyks Bøger hørte til de, der burde læses.

Hendes næste Bog var ikke som dens Forgængere en hel Bog, men derimod mindre Fortællinger under Fællestitlen „*Sommer*“, dels fra Vestindien og dels herhjemme fra *Danmark*, dels fra *Atlanterhavsdamperen* mellem internationalt Publikum, hvor der som i et Lynglimt afgøres Menneskeskæbner, dels fra *Korsika*. Men hvor Fru Hørlyk end bevæger sig, er hun hjemme. Hun trætter ikke Læseren ved Gentagelser eller lange Beskrivelser, hendes Stil er egenartet, noget for sig selv, som hendes Emner er det. Maaske er „*Sommer*“ den Fortælling, hvor hun bevæger sig hjemme i sit Fædreland, ikke den mindst gode, i alt Fald er den egnet til at vække Tanker.

(Af en Artikel i „Hus og Hjem“).

Af Udtalelser om „META HAUCH“ anføres:

— De Laurbær, Fru Hørlyk har vundet sig ved sine vestindiske Romaner, har maaske fristet en og anden til en lille Tvivl om, hvorvidt den talentfulde Forfatterinde nu ogsaa, naar hun flyttede Sceneriet fra Tropernes glødende Himmel til Moderlandets køligere Temperatur, vilde være i Stand til at hævde den smukke Plads, hun har vundet sig i vor Romanlitteratur. — Med sin nye Bog „Meta Hauch“ har Fru Hørlyk grundig nedslaaet denne Tvivl. Den staar ikke alene paa Højde med, men overgaar hele hendes tidligere Produktion og godtgør tilfulde, at hendes Talent baade er større og rigere end man vel oprindeligt har anet —

— Og naar saa endelig tilføjes, at Bogen sprudler af Liv og elskværdigt Lune, vil enhver forstaa, at „Meta Hauch“ fortjener og har megen Udsigt til at blive den sikreste Træffer paa Efteraarets Bogmarked. Den er nemlig ikke blot en god

og meget underholdende Roman, men ikke saa lidt af et betydeligt Digterværk.

„Meta Hauch“ er fra flere Sider fremhævet som en af Aarets vægtigste og betydningsfuldeste Bøger.

— Skildringen af „Meta Hauch“s aandelige Vækst er en af de fineste, der er givet i dansk Literatur i de senere Aar.

Jul. Clausen i „Berl. Tidende“.

— Mest af alt underholder Forf. ved den Understrøm af kærlig Forstaaelse, af en urolig, noget nervøs Æmhed, der skælver i den fra dens første til dens sidste Blad, og som paa enkelte Punkter hæver Skildringen op til det Sublime.

Frejlf Olsen i „Ekstrabladet“.

— Fru Hørlyk har da her skrevet en, hvad Menneskeskildringen angaar, ualmindelig god Bog.

A. Gnuetzmann i „Riget“.

— Denne Bog med sine mange Slags Dygtighed, Morskab, Vid og Kløgt har til Grundværdi dog det skiftende Lys af „Meta Hauch“s gennemklare Pigesjæl.

Vald. Rørdam i „København“.

— Fru Hørlyks Bog hører til Aarets bedste. Den bliver en af Julens mest efterspurgte Gavebøger.

E-t. i „Silkeb. Soc. Dem.“.

— „Meta Hauch“ er den ypperste, den skønneste Kvindeskikkelse i de senere Aars dansk Literatur.

„Aalb. Stiftstid.“ Pressens Bureau-Anm.

— Bogen er et vægtigt Bidrag til Kvindehertets Historie. Hvor indtagende og rørende er ikke den lille Pige; ikke en Streg fortegnet, ikke en Følelse forvansket. Hvor er hun mesterlig fremstillet.

„Svendborg Amts-Avis“.

LUCIE HØRLYK'S efterladte Roman
„META DE LINDE, f. HAUCH“
vil udkomme i Efteraaret 1913

„LUCIE HØRLYK“

EN LEVNEDSTEGNING

Paa Det Schønbergske Forlag er udkommet „*Lucie Hørlyk*“, en Levnedstegning delvis i Selvbiografi, samlet og udgivet af den saa tidlig bortrevne Forfatterindes Fader, Prost *L. Koch*.

Den nydeligt udstyrede Bog, der ledsages af fire Portrætbilleder, vil sikkert af Lucie Hørlyks mange Venner og Beundrere blive modtaget med pietetsfuld Interesse.

Den indledes med følgende lille Forord, dateret Januar 1913:

Det har været Hensigten med denne lille Bog saavidt muligt at lade Lucie Hørlyk fortælle om sig selv gennem sine Breve. De fleste af disse er skrevne til hendes Hjem; men jeg skylder Fru Thierry-Knudsen Tak for nogle af de mest karakteristiske fra Ungdomstiden, og Frøken Frede Thomsen for adskillige fra de sidste Aar. Desuden har min Datter Anna Koch Schiøler bestandig været min Medarbejder, og adskillige af de udfyldende Stykker er, som det vil ses, skrevne af hende.

Maatte Læserne kunne faa et Indtryk, ikke blot af Forfatterinden, men af, hvad hun har været for sine egne og for mange andre Menne-sker, og af et Liv, der trods Sygdom og Sorg, og uagtet det blev saa kort, har været rigt, lyst og lykkeligt — da har Bogen naaet sin Hensigt.

Bogen er delt i følgende Afsnit: „Barndom og Ungdom“, „Ægteskab“ og „Enkestand“. Den slutter med en bevæget Skildring af Lucie Hørlyks sidste Dage, da hun overfaldtes af den Træthed, der gjorde hende Arbejdet paa Fortsættelsen af „Meta Hauch“ til en Plage.

Bogen om Lucie Hørlyk yder et fængslende selvbiografisk Bidrag til Forstaaelsen af hendes Forfatterpersonlighed.
„Berlingske Tidende“.

— — Gid denne fine og smukke Bog maa blive læst rundt om i de tusinde Hjem, og gid mange af de unge Kvinder vilde sætte deres Villie og Evne ind paa at ligne Fru Hørlyk; for hun var en af de „fromme, stærke Kvinder“, Digteren ønsker vort Land en Skare af. N^o.

PRIS: 3 Kr., indb. 4 Kr. 25 Øre.

LUCIE HØRLYK: TROPEFORTÆLLINGER

DER herskede ved *Lucie Hørlyks* Død en almindelig Følelse af, hvilket Tab for vor Litteratur hendes Bortgang betød. Hurtig havde hun erhvervet sig et Navn og lige saa hurtigt skulde dette Navn udslukkes blandt de levende.

Det Schönbergske Forlag har med Rette indset Øjeblikket belejligt til at foranstalte en Mindeudgave af hendes Tropefortællinger fra Dansk Vestindien i de tre Bøger, som tilsammen fastslog hendes literære Ry.

Udstyrelsen er net, Prisen er lav, og der er derfor ingen Tvivl om, at disse Bøger vil vinde mange nye Læsere og bidrage til at fastslaa *Lucie Hørlyks* literære Fysiognomi i vor Digtning.

Et smukt Mindesmærke sættes den tidligt afdøde Forfatterinde gennem denne Udgave, der vil blive en af Julens søgte Bøger.

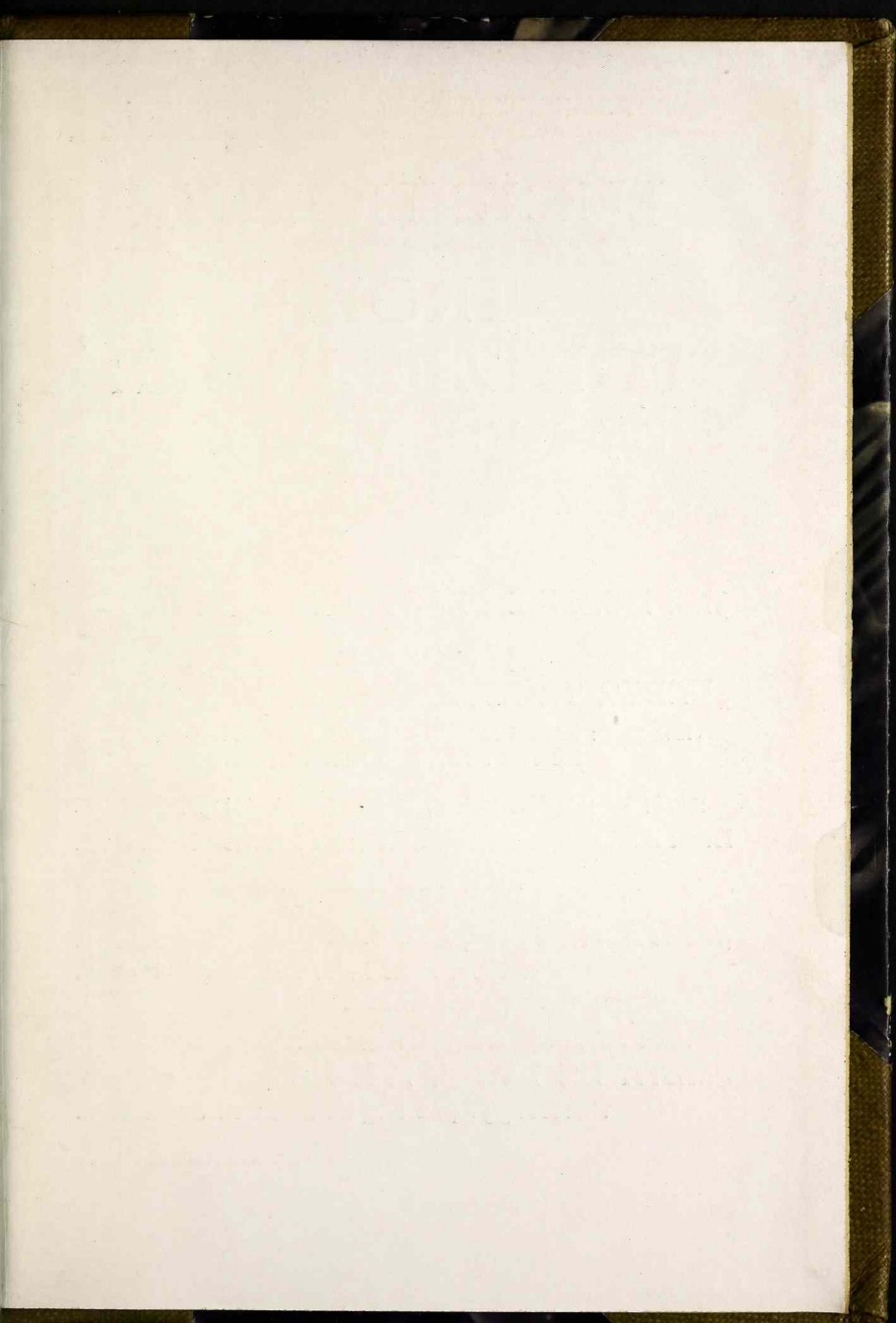
„Berl. Tid.s“ Anmeldelse ved 1. Binds Udsendelse.

I de faa Aar, *Lucie Hørlyk* optraadte i dansk Literatur, lykkedes det hende at faa en Plads blandt vore bedste nulevende danske Forfattere, saaledes at hele Pressen ved hendes altfor tidlige Død var enige om i høj Grad at beklage den danske Litteratur, der nu maa savne en Forfatterinde af hendes Rang og Betydning.

Opvokset i sine Forældres — Provst Kochs — Hjem, det, der for nylig er skildret i „En gammel Præsts Erindringer“ (Det Schönbergske Forlag), havde hun rig Lejlighed til at høre og læse alt, hvad hendes Hjerter begærede, og da hun efter 10 Aars Ophold i Vestindien kom tilbage som Enke, vakte hun straks ualmindelig Opmærksomhed ved Udgivelsen af sine Bøger, alle Bøger, som i stigende Grad vandt det læsende Publikum herhjemme, ligesom man i Udlandet kappedes om at faa Oversættelsesretten til hendes livfulde Bøger.

Det Schönbergske Forlag har haft den gode Ide at udsende hendes vestindiske Bøger i en smuk og billig Folkeudgave.

E. i „Hovedstaden“.

DET SCHØNBERGSKE FORLAG. KØBENHAVN

LUCIE HØRLYK

TROPE
FORTÆLLINGER
FRA DANSK VESTINDIEN

„FRA GENERALGUVERNØRENS DAGE“
ROMAN
.....

„DEN GAMLE PLANTAGE“ ROMAN
.....

„UNDER TROPESOL“ FORTÆLLINGER
.....

INDHOLD: NANNA JUDITH — LIVET DERUDE — ORKANEN —
DE TRE SØSTRE — HUN VAR HVID

PRIS: kun 2 Kr. heftet, 3 Kr. indbundet pr. Bind.
Hvert Bind sælges særskilt. SAMLET i Karton indb. 9 Kr.

„META HAUCH“ 3. OPLAG
4 Kr. Smukt indb. i Franskbind 5.75.

Den bebudede efterladte Roman:
„META DE LINDE, født HAUCH“
vil foreligge paa Bogmarkedet til Julen 1913.

THE LIFE OF
TROPE
FORTELLINGER

BY DANIEL VERNON

IN TWO VOLUMES

LONDON: J. B. LACKINGTON

AND T. B. LACKINGTON

Printed by J. B. LACKINGTON, 15, Abchurch Lane, London, E.C. 4.
The right of translation is reserved.
First published in 1885.
This edition is published by J. B. LACKINGTON, 15, Abchurch Lane, London, E.C. 4.

META HATCHER, 3, Old Street, London, E.C. 1.
Printed by J. B. LACKINGTON, 15, Abchurch Lane, London, E.C. 4.

THE LIFE OF
META DE LINEE, FORT HATCHER
BY DANIEL VERNON

IN TWO VOLUMES
LONDON: J. B. LACKINGTON

OSCAR
JACOBSEN

